

අනන්‍යතා 5

මහරහතූන් වැඩිමහ ඔස්සේ

යහපත්
රාත්‍රියක්

සදහම් කරුණු ධර්ම ආනයන සේ ඉදිරිපත් කිරීම
සුදන් වහලසේකර

පූජනීය ස්වාමීන්වහන්සේ සමඟ කළ ධර්ම සාකච්ඡාමය සිසි පටයක්ද
මේ සමඟ ඇතුළත්ය.

යහපත්
රාත්‍රියක්

පළමු මුද්‍රණය - 2013 අප්‍රියෙල්

ISBN : 978 - 955 - 44168 - 1 - 9

පොත ලබාගත හැකි ස්ථාන

සුදන් වහලසේකර

තැ.පෙ. 202

වත්තල

දුර : 011 2939979/077 7726388

Web : www.rahathunwedimaga.lk

කවර නිර්මාණය පරිගණක ඇතුරු සැකසුම මුද්‍රණය

ඉල්ලෙන් ඕෆ්සෙට් (පුද්.) සමාගම

අංක 27 ලංකා ලැන්ඩ්ස්

ආඨිඅම්බලම

දුර : 011 2254490/011 2254636

පෙරවදන

මහ රහතුන් වැඩිමඟ ඔස්සේ-යහපත් රාත්‍රියක් යනුවෙන් ඔබ අතට ධර්ම දානයක් ලෙස පත් වන මෙම මාහැඟි සදහම් පණිවිඩය අප ඉතා ගරු කරන පින්වත් මහත්මයෙකු උන්වහන්සේ හමුවීමට ගිය අවස්ථාවක එතුමන් වෙනුවෙන් පූජනීය ස්වාමීන්වහන්සේ සිදුකළ දහම් පිළිසඳරක උතුම් ප්‍රතිඵලයකි.

පසුව එම පින්වත් මහත්මා විසින් එතුමා ලද දහම් රසය ධර්මකාමී පින්වතුන්ට සහ පින්වත් ස්වාමීන්වහන්සේලාටද ලබා දෙනු පිණිස යළිත් එම දෙසුම පූජනීය ස්වාමීන්වහන්සේ ලවාම අභ්‍යාස පොත් දෙකක සටහන් කරවා ගෙන පැමිණ අප අතට පත්කළේ ධර්මදානයමය පුණ්‍ය කර්මයක් සිදුකිරීමේ ඉතා පිරිසිදු චේතනාවෙනි. එම සදහම් පුස්තකය මුද්‍රණය කරවා ලාභ අපේක්ෂාවකින් තොරව දහම් ලැදි පින්වතුන්ට ලබා දීම එතුමාගේ පූජනීය අධිෂ්ඨානයයි.

එම දේශනාව සිදුකළ පූජනීය ස්වාමීන්වහන්සේගේද එම පින්වත් මහත්මානන්ගේද පාරිශුද්ධ චේතනාව වුයේ අපගේ භාග්‍යවත් බුදුරජාණන්වහන්සේ වදාළ ශ්‍රී සද්ධර්මය කිසිදු ලාභ අපේක්ෂාවකින් තොරව සසර දුකින් පීඩිතව සිටින දහම්ලැදි ජනතාවට ලබා දීමටයි.

ඒ වෙනුවෙන් අපට පැවරුණ පූජනීය වගකීම අප භාරගත්තේද ලෞකික ලාභ අපේක්ෂාවකින් නොව තථාගත ශ්‍රී සද්ධර්මය පූජා කිරීමේ භාග්‍යයය මැනවින් දන්නා බැවිනි.

ස්වාමීන්වහන්සේ විසින් ලබාදුන් සටහන් කිසිදු සංස්කරණයකින් තොරව මෙහි මුද්‍රණය කොට ඇත. ස්වාමීන්වහන්සේගේ ඉල්ලීම පරිදි උන්වහන්සේගේ නම සඳහන් නොකරමි.

මෙම දෙසුම සකස් කළ පූජනීය ස්වාමීන්වහන්සේටත් ඒ වෙනුවෙන් අතිවිශාල ධනයක් වැයකරමින් ධර්ම දානයමය පිංකම සිදුකරන අපගේ පින්වත් මහත්මාටත් ගෞරවනීය නමස්කාරය හිමිවේවා!

මාගේ ගුරු දේවයාණන්වහන්සේ වහ

අතිගෞරවණීය

දොඩම්පහල වන්දසිර

මහනායක ස්වාමීන්වහන්සේටද

කලයාණම්මුභාවයෙන් උපකාර වු

සියළුම

ගෞරවණීය ස්වාමීන්වහන්සේලාටද

හිදුක් නිරෝගි සුවපත්භාවය පිණිසත්

මේ පිවිතයේදීම

වාතුරාර්ථසත්‍ය ධර්මයත්

අවබෝධය පිණිසත් හේතුවේවා.

යහපත් රාත්‍රියක්

වේලාව සවස හතරට පමණ ඇති, නොවැම්බර් වැසි කාලයේ, වැසි වළාකුළු බොහෝම ඉක්මනට, කඳු සහිත තෙත්කලාපීය පරිසරයට, අඳුරු රැගෙන එනවා. ගහකොළ නිසොල්මන්ව තිබෙන්නේ, කුරුල්ලන්ගේ එකිනෙකට වෙනස් වූ කිවි බිවිය, තොරතෝවියක් නැතිව ඇසෙනවා. දිනයේ අවසාන ආහාර වේලට, රසවත් පණුවෙක්, දළඹුවෙක්, සොයමින්, ගහෙන් ගහට පියාඹන කුරුල්ලන්, මේ උත්සාහ ගන්නේ, දිනයේ අවසාන ප්‍රාණඝාත අකුසලයක් සිදුකොට ගෙනම රාත්‍රී නින්දට යන්න. දවස පුරාම ප්‍රාණඝාත අකුසල්ම සිදුකර ගනිමින් පණුවන් දළඹුවන් මරාගෙන කෑමෙන්, කුස පිරෙනකොට, කුරුල්ලන්ගේ කිවි බිවියේ හඬ තව වැඩිවෙනවා. පිංවත් ඔබ ආශ්වාදය ලබන කුරුල්ලන්ගේ කිවි බිවිය කියන්නේ, එම කුරුල්ලන් ලබන කාමයේ ආශ්වාදය. එම ආශ්වාදය උදෙසා, අතීත අකුසල් සංස්කාර හේතුවෙන්ම, පණුවන්, දළඹුවන්, දස දහස් ගණනක්, දිනකට මේ වනපෙතේ, මරණයට පත්වෙනවා. අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ කුරිරු ස්වභාවය පිළිබඳව පැහැදිලි කමටහනක්, කුරුල්ලන්ගේ කිවි බිවිය තුළ සැඟවී තිබෙනවා. තව මොහොතකින් ඇඳිරි වැටේවි, වැසි වළාකුළු බරවෙව්ව, මළාණික අඳුරු පරිසරය, ජීවිතයට අනිත්‍ය සංඥාවන්, තව තවත් මෝදුකොට දෙනවා. අඳුරු වැටුණාය කියන කාරණය නොවේ, ජීවිතයට දූනෙන්නේ. උදෑසන පෑයූ ඉර අනිත්‍යව ගියාය කියන කාරණයයි. උදෑසන දිනය පටන් ගන්නා කොටතිබූ පරිසරයේ දීප්තිමත්භාවය, අඳුරු විසින් ගිලගන්නා

කොට, දිනය පුරාවට, පිංවත් ඔබ තුළ සකස්වූන සිතුවිලි කීදාහක් සංස්කාර විසින් ගිලගන්නට ඇතිද. ඉර ගලාගෙන යන වේගයෙන්ම සංස්කාරයන් ගලාගෙන යනවා. වරෙක ඉර විසින්ම, ලෝකය එළිය කරනවා, වරෙක ඉර විසින්ම ලෝකය අඳුරු කරනවා. පිංවත් ඔබ රැස්කරන සංස්කාරයන්ද, වරෙක ඔබව සුගතියට යොමුකරනවා, වරෙක ඔබව දුගතියට යොමුකරනවා. සතරමහාධාතුවෙන් නිර්මාණය වූ, ඉර නැමැති රූපයද, ශරීරය නැමැති ආයතන හයෙන් නිර්මාණය වූ රූපයද, එම රූපයන් කෙරෙහි වන්දරාගයෙන් සකස්වෙන පංචඋපාදානස්කන්ධයද, පරිසරයට වමන්කාරජනක අර්ථකථනයක් ලබාදෙනවා. මෝහය දළ්ලනවා, දළ්කෙරෙහි තෘෂ්ණාවෙන් බැඳුණ පණුවන්, දළඹුවන්, දළ්වල සාරය උරා බොන විට, කුරුල්ලන් එම සතුන්ව මරාගෙන කනවා. ලෝකයේ අර්ථය අවිද්‍යාවෙන් පටලවාගත හොත්, පිංවත් ඔබ තුළත්, අවිද්‍යාවේ දළ් මෝදුවෙනවා. අවිද්‍යාවේ දළ් අතර සුවසේ වැඩෙන, අකුසල් මූලයන්, පිංවත් ඔබේ සුගතියේ සැපය මරාදමනවා. දැන් අඳුරු, වැටෙන්න හුඟාක් කිට්ටයි. දිනය පුරාවට මුළු ආසියාවම, ආලෝකමත් කරපු, ඉර එළිය අනිත්‍යවී යනවා. උපැස් යුවළ පැළඳගෙන මේ සටහන ලියන, හික්ෂුවගේ දෑස් දෙකක් දැන් කෙවෙනවා. එකම මොහොතක මුළු ආසියාවම ආලෝකමත් කරපු, ඉර අනිත්‍යවී ගියා නම්, මේ පුංචි ඇස් දෙක ගැන මොන බලාපොරොත්තු තබා ගන්නද, රූපය, රූපයේ ස්වභාවය වන, ජාති ජරා, ව්‍යාධි, මරණ, ස්වභාවයෙන්ම තිබුණාදෙන්. අවබෝධය තුළින්ම ඉරත්, ඇසත් දකින්න ඔබ දක්ෂවෙන්න ඕනේ. ආලෝකයත්, පෙනීමත් දකින්න ඔබ දක්ෂ වෙන්න ඕනේ.

රාත්‍රිය ගැන කථාකරන කොට, ලොව්තුරා බුදුරාජාණන් වහන්සේ, කුමාරකාශ්‍යප මහරහතන් වහන්සේට, අර්ථදැක්වූ සූත්‍රයක් මතකයට එනවා. එය වම්මික සූත්‍රය. සමාස්තදායක දෙවියෙක් තමයි, රාත්‍රී කාලයේ කුමාරකාශ්‍යප මහරහතන් වහන්සේ මුණගැසීමට පැමිණිලා, මේ සූත්‍රයට නිධාන වෙව්ව කාරණය තමයි පවසන්නේ, මෙම දෙවියා විමසනවා, කුමාර කාශ්‍යප මහරහතන් වහන්සේගෙන්, හිමියනි තුඹසක් තිබෙනවා, එම තුඹස, රාත්‍රී කාලයට දුම් දමනවා, දහවල් කාලයට මේ තුඹස ගිනි ගන්නවා. මේ තුඹස කියන්නේ කුමක්ද, මේ තුඹස රාත්‍රී කාලයට දුම්දමනවා, දහවල් කාලයට ගිනිගන්නවා කියන්නේ කුමක්ද කියලා, කුමාරකාශ්‍යප රහතන් වහන්සේ, මෙම ප්‍රශ්නය ලොව්තුරා බුදුරාජාණන් වහන්සේ හමුවට අරගෙන යනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා කුමාරකාශ්‍යප, මේ තුඹස තමයි සතර මහා ධාතුවෙන් සැදුන, ආහාර නිසා පෝෂණය වන , මේ ශරීරය කියලා. මේ මනුෂ්‍යයා රාත්‍රී කාලයට දුම්දමනවා, පිංවත් ඔබ දිනය නිමාකරල, නිදි පැදුරට වැටුනට පස්සේ, නින්ද පැමිණෙන තුරාවට, පසුදවසේ කළ යුතු ගොඩාක් දේවල් සැලසුම්කරනවා. රැකියාව , ව්‍යාපාරය, අධ්‍යාපනය, පවුල, සමාජ සේවය, විනෝදය, හෙට දවසේ මේවා, විඳින හැටි අයිතිකොට ගන්නා හැටි, මනසින් චිත්‍ර මවාගන්නවා, විතර්ක ගොඩනගා ගන්නවා. රාත්‍රී කාලයම ජීවිතය නැමැති තුඹස දුම්දම්ම නිසාම, හුගදෙනෙකුට වර්තමානයේ නින්ද කියන කාරණය ප්‍රශ්නයක් වෙලා තිබෙනවා. මේ හේතුව නිසාම වර්තමානයේ මනුෂ්‍යයා, බෙහෙත් පෙත්තකින් නින්ද ලබාගැනීමේ, උත්සාහයට පැමිණිබෙනවා. වර්තමානයේ පිරිටන් පෙත්තක් ආමසියකින් ලබාගන්නත්, වෛද්‍ය

නිර්දේශයක් අවශ්‍ය වෙනවා. ඒ තරමට නින්ද නොයාම මනුෂ්‍යයාට ප්‍රශ්නයක් වෙලා. ප්‍රශ්නය විසඳා ගන්න, මනුෂ්‍යයා උත්සහගන්නේ, බෙහෙත්පෙති ගිල දමමින්, එසේත් නැතිනම් මත්ද්‍රව්‍ය ගිලදමමින් තව තවත් අතුරු ආබාධ කරා ජීවිතය යොමුකරවමින්, අනාගත ලෝකයේ, ඖෂධ, රෝහල් සේවාවන් මේ හේතුව නිසාම ලාභදායී ව්‍යාපාරයන් වෙනවා. මෙම ව්‍යාපාරයන්ගෙන්, සේවාවන්ගෙන් තොරව ජීවත් වීමට මනුෂ්‍යයාට පුළුවන් කමක් ලැබෙන්නේ නැහැ. රෝගීන් නිසාම අතිරික්ත ධනය මේවාට ගලාගෙන එනවා. එම ක්ෂේත්‍රයන්හි, සේවයන් සලසන පිංවතුන් ද, එම අතිරික්ත ධනය නිසාම, අකුසල මූලයන්ට කොටුවෙනවා. මාරයා ලෝකය ලස්සනට නිර්මාණය කරනවා. එක පැත්තකින් ධර්මයෙන් ඇතට යන, මනුෂ්‍යයින්, රෝගීන් බවට පත්වෙන කොට, නිරෝගීභාවය උදෙසා බෙහෙත් කරන ආයතන, අතිරික්ත ධනය තුළින් අකුසලයට යොමුකරනවා. හික්ෂුවට මතකයි මීට වසර විසිපහකට පමණ පෙර, හික්ෂුවගේ ගම් පළාතේ සුදුසුකම්ලත් බටහිර දොස්තර මහත්මයෙක් සිටියා. එම දොස්තර මහත්මයා, රෝගියා පරීක්ෂාකරලා අවශ්‍ය බෙහෙත් ලබාදීලා, අයකලේ රුපියල් විස්සයි. එතුමාම ලංගම බසයෙන් ඔසුසලට ගිහිල්ලා, සතියකට වතාවක් අවශ්‍ය ඖෂධ අරගෙන එනවා. අවුරුදු විසිපහක කාලයක් තුළ, අපි වර්ථමානයේ සිටින අවිචේකී, දිගු පෝලිම් සහිත, මිල අධික, වෛද්‍ය සේවාවක් කියන තැනට පැමිණ තිබෙනවා. සුපිරි පන්තියේ රෝහල්, ඉහළ ශ්‍රේණියේ වෛද්‍ය පහසුකම්, දියුණු කරන ලද ඖෂධ සහ සේවාවන් තුළින්, වර්තමානයේ අපි දකින්නේ මනුෂ්‍යාගේ අකුසල් මූලයන්ගේ දියුණුභාවයයි. දුස්ශීලභාවයන් නිසාම ලෝහ, ද්වේශ, මෝහ, ධර්මථාවයන්

නිසාම, මනුෂ්‍යාගේ උපත සහ මරණය, අතර කාලපරාසය හීනවෙනකොට, එම අඩු කාලපරාසය පිරවෙන්නේ රෝගාබාධවලින්. මේ හේතුවෙන් ඉහත ක්ෂේත්‍රය තව තව ජනප්‍රිය වෙනවා. එම ජනප්‍රිය භාවය පිටින් ඔබව අකුසල මූලයන් දෙසටමයි යොමු කරන්නේ. එම නිසා පිටින් ඔබ දක්ෂවෙන්න ඕනේ. මාරයා ලෝකය සැලසුම් කරන දිශාවට නොව, සද්ධර්මයේ අර්ථයන් වැඩෙන දිශාවට ගමන් කරන්න. ධර්මානුකූලව ජීවිතය ගලපාගැනීමට අදක්ෂ අය, ඕනෑම දිශාවකට ගිය දෙන්, පිටින් ඔබ ගලා එන මුදල් හමුවේ දුක සැප පටලවාගන්න එපා. ආශ්වාදයන් හමුවේ ආදිනවයන් තිබෙනවාමයි. එය ධර්මථාවයකි. එම නිසා තමාගේ සීමාව කුමක්ද කොතනද යන්න ධර්මානුකූලව ගලාපාගන්න දක්ෂ වෙන්න ඕනේ.

භික්ෂුව හොඳින් හඳුනන රජයේ රෝහලක වසර තිහකට වැඩි කාලයක් සේවය කල හෙදි පාලිකාවක් සිටියා. ඇය තම රෝහලේ සේවය අකුරටම සිදුකල හෙදිසොයුරියක් ඇය නිරතුරුව ප්‍රකාශ කලේ තමාට සිල් සමාදන්වීමට දන් දීමට, භාවනා කිරීමට, අවශ්‍ය නොවන බවත්, තමා රෝගීන් වෙනුවෙන් කරන සේවය, රෝගී උපස්ථානය, තමාට හොඳටම ප්‍රමාණවත් බවයි. ඇය රෝහලේ සේවය තුලින්, රෝගීන්ට කරන උපස්ථානය, ලොකුම පිංකම හැටියටයි විශ්වාස කලේ, මේ හේතුව නිසාම ඇය පන්සල් යාම සිල්සමාදන් වීම, දන්දීම, සිදුකලේ බොහෝම අඩුවෙන්, මේ සටහන ලියන වේලාවේ, විශ්‍රාමික ඇය දඩ්ලෙස රෝගීව, සිහිමද ගතියෙන් පසුවන්නේ, ඇය මෙලෙස රෝගීව මාස හයකට වැඩියි. ඇයගේ ශෝකීන් කියන්නේ ඇය හුඟාක් දුක් විඳින බවයි. පිටින් වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ ඔබ නුවණින්

දකින්න. උතුම් තෙරුවන් සරණ පැත්තෙකින් තබලා, රෝගීන් සරණකරගත් හෙදි සොහොයුරියක්, උතුම් ශීලය, සිල්වතුන් උදෙසාම පූජාකරන දානය පැත්තකින් තබලා, රෝගීන්ට පමණක් සලකපු, උපස්ථාන කරපු ගෞරවනීය හෙදි සොහොයුරියගේ, ජීවිතය තුල මෙවැනි මොහොතක, ශක්තිමත්ව මතුකොට ගැනීමට කුසලයක් තිබිය හැකිද, සමහරක් පිටතුවන් සිතනවා, තමන් රාජකාරිය හැටියට රෝගීන්ට කරන්නා වූ ප්‍රතිකාර, උපස්ථාන නිසා තමන්ට දාන, ශීල භාවනා කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය වෙන්නේ නැහැ කියලා, පිටින් ඔබ මේ මුලාවෙන් බැහැර වෙන්නට ඕනේ. පිටින් ඔබ රෝගීන් උදෙසා කරන සේවය, ඔබේ මරණය නැමති අභියෝගාත්මක අවස්ථාවේදී, ශක්තිමත් කුසලයක් බවට මතුකොට ගැනීමට, ඇති ඉඩකඩ ඉතාමත් සීමිතයි. මොකද පිටින් ඔබ , රැකියාවක් වශයෙන්, වැටුපක් උදෙසායි මේ උපස්ථානයන් සිදු කරන්නේ. උසස් වීම, අතිකාල, දිරි දීමනා, සේවා සුරක්ෂිතභාවය, වෘත්තීය අයිතිවාසිකම්, මේවා ලබාගනිමින් ඔබ රෝගියාට උපස්ථානය කරන්නේ. දෙවැනි කාරණය තමයි, පිටින් ඔබේ උපස්ථානයට ලක්වෙන රෝගියා, සමහර විට පංචශීලයවත් රකින්නේ නැති කෙනෙක් වෙන්න පුළුවන්. එසේත් නැතිනම්, තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවෙන් බැහැර කෙනෙක් වෙන්නත් පුළුවන්, එහෙම වෙනකොට කුසල් මූලයන් ශක්තිමත්ව මතුකොට ගැනීමට හැකියාව නැතිවෙනවා, රෝගීන්ට උපස්ථානය කිරීම සම්බන්ධව ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ බොහෝම පැහැදිලි දේශනාවක් කොට තිබෙනවා. මේ දේශනාවට වැරදි අර්ථයන් දක්වමින් පිටතුවන් සිතනවා, රෝගීන්ට උපස්ථානය කිරීම, බුදුරජාණන් වහන්සේට උපස්ථානය කිරීමක් කියලා. මේ මතය නිසාම රැකියාවක්

වශයෙන් රෝගීන්ට ප්‍රතිකාර කිරීම, උපස්ථාන කිරීම තුළින් ප්‍රාතිහාර්යයක් බලාපොරොත්තු වෙනවා. ඉහත මතය සම්පූර්ණ වැරදි මතයක්. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කොට ඇත්තේ, යමෙක් රෝගීන්ට උපස්ථානය කරන්නේ නම්, ඔහු හෝ ඇය, බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ දෙය කරන කෙනෙක් වෙනවාය කියලයි. ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේට, කරන උපස්ථානය, ප්‍රතිකාරය, ලෝකයේ ඇති ශ්‍රේෂ්ඨම පිංකමක් වෙනවා. එය ශ්‍රේෂ්ඨම පිංකමක් වන්නේ, බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ගුණයන්, ඥානයන් නිසාමයි. දෙවැනි ශ්‍රේෂ්ඨ පිංකම වන්නේ, මහාසංසරත්නය උදෙසා කරන උපස්ථානයයි. තෙවනුව ශ්‍රේෂ්ඨවන්නේ ශීලයන් ආරක්ෂාකර ගනිමින් ජීවත්වන පිංවතුනට කරන උපස්ථානයයි. අනෙකුත් සියළුම උපස්ථානයන් මේ සීමාවෙන් පහළටයි ගැනෙන්නේ. ඉහත උපස්ථාන ඔබ කළ යුත්තේ ලාභසත්කාර, කීර්ති ප්‍රශංසා බලාපොරොත්තුව නොවෙයි. එසේ බලාපොරොත්තු ඇතිකරගතහොත්, ආනිශංස පක්ෂය හීන වෙනවා. මොනම හේතුවක් නිසාවත් රෝගීන්ට උපස්ථානය කිරීම බුදුරජාණන් වහන්සේට කරන උපස්ථානයක් වශයෙන් දකින්න එපා. එහෙම වුනොත් පිංවත් ඔබට බුදුරජාණන්වහන්සේගේ උතුම් ඥානයන් ගුණයන් කෙරෙහි සද්ධාව සකස්කොට ගැනීමට නොහැකිවෙනවා මෙම කාරණය සදහන් කිරීමට හික්ෂුව අදහස් කලේ, වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ සමහරක් පිංවතුන්, තමන් රෝගීන්ට කරන උපස්ථාන තුළින් පමණක් සැහීමට පත්වෙන ප්‍රවණතාවයක් දැකීමට තිබෙන නිසා. පිංවත් ඔබ රෝගී උපස්ථානය, තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවත්, ශීලයත්, දානයත් තුළින් අයෝමය ශක්තියක් බවට පත්කොට ගැනීමට දක්ෂවෙන්න. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා

රෝගියා යනු දේවදූතයෙක්ය කියලා. රෝගියා තුළින් දේවදූතයා මතු කොට ගන්නේ පිංවත් ඔබත් ලෙඩවෙන මැරෙන ස්වභාවයෙන් යුක්ත බව තේරුම් ගැනීමෙන්. රෝහල කියන්නේ රෝගියා කියන්නේ කායානුපස්සනාව, වේදනානුපස්සනාව, සතර සතිපට්ඨාන ධර්මයන්ම හොඳින් වැඩෙන මරණානුස්සතිස අසුභය කමටහන් හොඳින් වැඩෙන තෝතැන්නක්. මෙතනදී පිංවත් ඔබ දක්ෂ වෙන්න ඕනේ, මෙමත්‍රිය නැමැති, විපාකදී අවසන් වන සංස්කාරයන්ගෙන් ඔබ්බට ගොස්, ධර්මයේ සැබෑම අරටුව වන අනිත්‍ය, දුක්ඛ, අනාත්ම, ධර්මතාවයෙන්ම, රෝගියා තුළින් මතුකොට ගන්න. රෝගියා තුළින් තමාව දකින්න. අතීත සංස්කාරයන්ගේ බියකරුබව නුවණින් මෙනෙහිකරන්න. තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාව, කර්මය කර්මඵල විශ්වාසය, නොදන්න, බටහිර සමාජය, රෝගී උපස්ථානය තුළින් ආශ්වර්යයක් බලාපොරොත්තු වෙනවා. ප්‍රේත ලෝකයේත්, තිරිසන් ලෝකයේත්, නිරෝගි ප්‍රේතයින්, නිරෝගි තිරිසන් සතුන් සිටිනවා. මේ අය, පෙර මනුෂ්‍ය ජීවිත වල ඉපිද රෝගීන්ට හොඳින් උපස්ථානය කළ උදවිය, නමුත් සද්ධාව, ශීලය කියන කාරණාවන්, කර්මය කර්මඵල විශ්වාසය ජීවිතයට එකතුකොට ගන්නේ නැහැ. අපි මරණින් මතු නිරෝගි ප්‍රේතයෙක්, නිරෝගි තිරිසන් සතෙක් වෙලා වැඩක් නැහැ. උතුම් සම්මා දිට්ඨියට පත්වූ මනුෂ්‍යයන්වයයි, දේවත්වයයි වටින්නේ. ඒ වටිනාකම ලබාගන්න නම්, තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාව, ශීලය, දානයට ජීවිතය තුළින් වටිනාකම ලබාදෙන ගමන්ම, රෝගී උපස්ථානයද, කරුණාවෙන් ගෞරවයෙන් යුතුව සිදුකරමින් රෝගී උපස්ථානය අර්ථවත්කොට ගන්න දක්ෂ වෙන්න.

පිංවත් දොස්තර මහත්මයෙක් ධර්ම සාකච්ඡාවකදී ප්‍රශ්නයක් අසුවා, ලෝකයේ වෛද්‍ය විද්‍යාව දියුණුවෙනකොට මනුෂ්‍යයාගේ ආයුෂ වැඩිවෙන්න, රෝගී භාවයන් අඩු වෙන්න ඕනේ නේද කියලා, වෛද්‍ය විද්‍යාව කොතෙක් දියුණු වුවද, වෛද්‍ය විද්‍යාවට හැකියාවක් නැහැ ලොවතුරා සම්මාසම්බුද්ධ ඥාණයට අභියෝගකිරීමට. බුදුරජාණන් වහන්සේ ලෝකය විවරණය කරන්නේ සංස්කාරයන්ට අනුව, හේතුඵල ධර්මයන්ට අනුව, වෛද්‍ය විද්‍යාව යනු දැනුම් සම්භාරයක් පමණයි. සංස්කාරයනුයි ලෝකය තීරණය කරන්නේ. වෛද්‍ය විද්‍යාව කොපමණ දියුණු ඖෂධ සොයාගන්නත්, මනුෂ්‍යයාගේ ආයුෂ දීර්ඝ කිරීමට, මනුෂ්‍යා නිරෝගි කිරීමට බැහැ. ඊටත් වඩා ශක්තිමත්, විෂබීජයක්, වෛරසයක් මනුෂ්‍යයාතුලින් සකස්වෙනවා. මනුෂ්‍යා තුළ මේ විශබීජ, වෛරස සකස්කරන්නේ දුෂ්ශීලභාවය විසින්. ඒඩ්ස් කියන වෛරසය නිර්මාණය කළේ, දුෂ්ශීල භාවය විසින්, පිළිකාව කියන රෝගය නිර්මාණය කළේ අතීතයේ සිදුකළ අකුසල් හේතුවෙන්, අකුසල් කියන්නේ ශීලයෙන් දුර්වල වීම. අනාගතයේදී මීට වඩා දරුණු රෝගාබාධ මනුෂ්‍යයා තුලින් මතුවී එන්නේ දුෂ්ශීල බාවය නිසාමයි. එසේ නම් පිංවත් ඔබට, ලෝකයා නිරෝගි භාවයට පත්කිරීමට අවශ්‍ය නම්, වෛද්‍ය විද්‍යාවේ දියුණුව මනුෂ්‍යප්‍රජාව උදෙසා සැබෑ ලෙසටම ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට අවශ්‍ය නම්, මනුෂ්‍යයා ශිල්පීන් භාවයට පත් කිරීමෙන් පමණයි එය කළ හැක්කේ. දුෂ්ශීල භාවයමයි ආයුෂ අඩුවීමත් රෝගාබාධයන්ටත් හේතු සාධක වන්නේ. පිංවත් රෝගීන් දිනකට බෙහෙත් වේල් තුනක් ගන්නවා වගේම, අවම වශයෙන් දිනකට එකවතාවක් වත්, ජාති ආගම් හේදයකින් තොරව පංචශීලය සමාදන්ව, ආරක්ෂාකොට

ගන්නවා නම්, එය රෝගියා ලබාගන්නා වටිනාම ප්‍රතිකාරය වෙනවා. උතුම් ශිල්පීන්භාවය තුළ සිටිමින්ම, එක මොහොතක් හරි මෙත්‍රී චිත්තයක් සකස්කොට ගන්නවා නම් එය උතුම් ප්‍රතිකාරයක්මයි වෙන්නේ. පිංවත් වෛද්‍ය මහත්මයෙක් රෝගියාට ප්‍රතිකාර කරනවා යනු සංස්කාරයන්ට ප්‍රතිකාර කිරීමක්. සංස්කාරයන්ට ප්‍රතිකාර කොට නිමාවක් අවසානයක් දැකිය නොහැකි බව, පිංවත් ඔබලාගේ ක්ෂේත්‍රයේ අත්දැකීම් තුලින්ම අවබෝධයක් ලබා ගැනීමේ හැකියාව තිබෙනවා. පිංවත් ඔබෙන් ප්‍රතිකාර ලබන රෝගියා සංස්කාරයන්ගේම ඵලයන් වගේම පිංවත් ඔබගේ වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ දැනුම, හැකියාව, විශේෂඥ හැකියාව ද සංස්කාරයන්ගේම ප්‍රතිඵලයක් බව නුවණින් දැකීමට දක්ෂවුවහොත්, පිංවත් ඔබට යම් ප්‍රමාණයකට සංස්කාර නැමැති පැටළුන නූල් පන්දුවේ පැටළුම හඳුනාගන්නා වනු ඇත. මේ නූල් පන්දුව පැටළුම දිගහැරගන්නා ප්‍රමාණයටයි, ඔබ තුළ වෘත්තීය හැකියාවන් පිළිබඳව, මමත්වයේ දැඩිභාවය තුති වෙන්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා යමෙක් උසස් අධ්‍යාපනයට යොමුවන්නේ උසස් අධ්‍යාපනය තුලින් සමාජයේ පැසසුම් ලබන වෘත්තිකයෙක් බවට පත්වෙන්නේ, පෙර ජීවිතයේදී අනුන්ගේ දියුණුවට ඊර්ෂ්‍යා නොකළ නිසා, ගරුකලයුත්තන්ට ගරු කළ නිසා. අනුන්ට දැනුම ලබාදීමට සන්පූරුෂභාවයෙන් උපකාර කළ නිසා, මහණ බමුණන්ගෙන් කුසලය කුමක්ද, අකුසලය කුමක්ද, කලයුතු දෙය කුමක්ද නොකළ යුතු දෙය කුමක්ද කියලා ඇසීමට දක්ෂ වූ නිසාය කියලා. මේ අතීත කුසල් සංස්කාරයන්ගේ ශක්තියයි, ඔබ ලබා ඇති උසස් වෘත්තියේ හැකියාව. දැන් ඔබට පුළුවන්, තරාදියේ දෙපැත්ත හොඳින් දකින්න. රෝගයක් යනු අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ ඵලයයි.

රෝගයට ප්‍රතිකාර කරන ඔබේ විශේෂඥ දැනුම කුසල් සංස්කාරයන්ගේ ඵලයයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකරනවා දක්ෂයා, අදක්ෂයා, නුගත්බව, පණ්ඩිත බව යනු කර්මයන්ම මූලිකකොට ඇතිවන්නක්ය කියලා. මෙතන ඇත්තේ, හුදු කුසල් අකුසල් ගණුදෙනුවක් පමණි. මෙතැන ඇත්තේ. ධනය, කීර්තිය, මමත්වය රැස්කළයුතු ක්‍රියාවක් නොව අවබෝධයෙන් හඳුනාගත යුතු ක්‍රියාවලියකි. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේට ප්‍රතිකාර උපස්ථාන කල ජීවක වෛද්‍ය වරයා පවා නිවන් අවබෝධකර ගත්තාය, කියන කාරණය, හික්ෂුව අසා නැත. එය එසේ වූයේ බුදුරජාණන් වහන්සේට ප්‍රතිකාර කලද තමන්ගේ උපස්ථානයට ලක්වූ රෝගියාද තම විශේෂඥ වෛද්‍ය හැකියාවද, සංස්කාරයන්ගේම ඵලයක් හැටියට දැකීමට දක්ෂභාවය, ඔහු තුල නොතිබුන නිසාමය. සංස්කාරයන්ට අනුව ජීවිතය දකිනකොට ඔබ තුල ධර්මරත්නය කෙරෙහි අවල සද්ධාවයි මෝදුවෙන්නේ. අවල සද්ධාව මෝදුවෙන ප්‍රමාණයට ඔබතුලින්ම විවිකිච්චාව තුනී වෙනවා. උතුම් ධර්මරත්නය ආරක්ෂා කර ගන්නා සංසරත්නය කෙරෙහි ගෞරවය සකස්වෙනවා. මෙන්න මේ හේතුධර්මයන්, ඔබ තුලින් වෘත්තියේ මමත්වයේ දැඩිභාවය තුනීකොට දමන්නේ. වෘත්තිය කෙරෙහි ඇති කර ගන්නා මමත්වයේ දැඩිභාවය නිරතුරුවම ඔබ අකුසලයට යොමුකරනවා. මෙවැනි අවස්ථාවන්හිදී ගිහි පැවිදි දෙපාර්ෂවයේ වෙනස හඳුනාගැනීමට පිංවත් ඔබට නොහැකි වෙනවා, ශිල්වත් භාවය දුශිල්වත්භාවය හඳුනාගැනීමට නොහැකි වෙනවා. මෙය සටහන් තබන හික්ෂුව හොඳින් හඳුනන එක් ස්වාමීන්වහන්සේ නමක් දැඩි හිසේ කැක්කුමක් සෑදීම නිසා කැපකරු මහත්තයෙක් ප්‍රධාන පෞද්ගලික රෝහලක පිංවත්

විශේෂඥ වෛද්‍යවරියක් ළඟට යොමු කලා. නියමිත කාමරයේදී වෛද්‍යවරිය අසල වාඩි වී ඇය රෝග විස්තර සටහන් කරගෙන රෝග පරීක්ෂාවට යොමුවෙලා, ඇය මොහොතකින් තමා ඉදිරිපිට සිටි රෝගී හික්ෂුවගේ ගෙල වටා තමාගේ අත දමා හික්ෂුවගේ හිස තමාගේ හිසට සමාන්තරව කිට්ටුවට අරගෙන, බොහෝම තියුණුව හික්ෂුවගේ ඇස් සහ දත් පරීක්ෂාවට ලක්කොට තිබෙනවා. පිංවත් වෛද්‍යතුමිය රෝගියා පරීක්ෂාකල යුතු උපරිම මට්ටමින් රෝග පරීක්ෂාව සිදු කොට තිබෙනවා. එය පැසසිය යුත්තකි. නමුත් මේ පිංවත් වෛද්‍යතුමියට මොහොතක්වත් කල්පනාවුනේ නැහැ තමා ඉදිරියේ සිටින රෝගියා ස්වාමීන්වහන්සේ නමක් බව. ඉහත ස්වාමීන් වහන්සේ කවදාවත් හිතලා නැහැ තමා පැවිදි වූවාට පසුව කාන්තාවක් තමාගේ කරට අත දමාටි කියලා. නමුත් පිංවත් එම දොස්තර මහත්මිය එය එසේ කලා. මෙවැනි නොදනුවත් භාවයන් සිද්ධවෙන්නේ, සද්ධාවේ දුර්වලථාවයන් නිසා. තෙරුවන් කෙරෙහි ඇතිකරගන්නා සද්ධාව තුලින්මයි අපි කරන වෘත්තිය වගකීම් කුසලයන් බවට පත්කොට දෙන්නේ. උතුම් අනාගාමීඵලයට පත්වූ කාම, රාග, පටිස ධර්මථාවයන් නැසූ, අනාගාමී උපාසක මහත්මයාත්, අද පැවිදිවෙච්ච සාමනේරයන් වහන්සේට වන්දනා කළ යුතුය. පැවිදිභාවයේ වටිනාකම බුදුරජාණන් වහන්සේ එසේයි දේශනා කොට තිබෙන්නේ. අද පැවිදිවෙච්ච සාමනේරයන් වහන්සේටත් අනාගාමී ඵලය සාක්ෂාත්කොට ගත් උපාසකමහත්මයා වන්දනා කළ යුතු යැයි, බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකොට තිබේ නම්, ගිහි පිංවතුන්ලා දරණ උසස් වෘත්තීන් උතුම් අනාගාමීඵලයටත් වඩා ඉහළ බව සිතන්න හොඳ නැහැ. එය පිංවත් ඔබට අනතුරක්මයි. දැනුමේ භාවිතයෙන් අපිට

කවදාවත් සිත පිළිසිඳ දැනගන්න බැහැ. ප්‍රඥාව භාවිතයෙන්මයි, සකස් වෙන සිතුවිලි යහපත් කරගත හැකිවෙන්නේ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා ළඳරු යැයි සිතා සාමනේර ස්වාමීන්වහන්සේට නොසලකා හරින්න එපා කියලා. මොකද කුඩා සාමනේරයන් තුළත් ලොකු ගුණයක් සැඟවී තිබෙන්න පුළුවන්. නිග්‍රෝධ කියන පුංචි සාමනේර භාමුදුරුවෝ තුළ, චන්ඩාශෝක මහ රජතුමා ධර්මාශෝක මහරජතුමා බවට පත් කිරීමට අවශ්‍ය මහා ශක්තියක්, ගුණයක්, ඥානයක් සැඟවී තිබුණා.

රෝහිතස්ස කියන දෙවියා බුදුරජාණන් වහන්සේ හමුවීමට පැමිණිලා, තමා අතීත භවයේ දී ඵර්දීමත් සෘෂි වරයෙක් වශයෙන් ඉපදිලා තම අසහාය ඵර්දීමත්භාවය ප්‍රයෝජනයට අරගෙන ලෝකයේ අවසානය සොයාගෙන ගොස් වෙච්ච අකරතැබ්බය ප්‍රකාශ කලා. ලෝකයේ අවසානය තබා අවසානය කියන කාරණය සිතාගැනීමටවත් ඉඩක් නොමැතිව රෝහිතස්ස සෘෂි වරයා එම ජීවිතයෙන් චුතව යනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා සයුරට වැටුන පුද්ලයා පිහිනා දූපතක් පිහිටකොට ගන්නා සේ තමා තමාව පිහිටකොට පිළිසරණ කොට, ගන්න කියලා. ධර්මයම පිළිසරණ කොට ගන්න කියලා. එවිට පිංවත් ඔබ මුලින්ම නුවණින් විමසා බලන්නේ මනුෂ්‍යයා තුළ ජරා, ව්‍යාධි, මරණ හටගන්නේ කුමක් නිසාද කියලා. මොකද වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ පිංවතුන්ට හොඳින්ම ප්‍රකට වෙනවා මනුෂ්‍යයාගේ ජරා, ව්‍යාධි, මරණ ධර්මථාවයන්. දුක කියන අවසානය අල්ලාගත්තොත් අපිට පුළුවන් අවිද්‍යාව කියන

ආරම්භය මතුකොට ගන්න. අතීතයේ සිටි රෝහිතස්ස සෘෂි වරයාට සොයාගැනීමට තබා සිතාගැනීමටවත් නොහැකි වූ ලෝකයේ මුළු සහ අවසානය ඔතනයි තිබෙන්නේ. ලෝකයේ මුළු සහ අවසානය තමා තුළම තබා ගෙන අනුවණ රෝහිතස්ස සෘෂි වරයා අවිද්‍යාව තුළින් ගොඩනගා දුන් සම්මුති ලෝකය තුළ අසරණයෙක් මංමුලා වූවෙක් බවට පත් වුනා. මෙතනදී පිංවත් ඔබට ජරා, ව්‍යාධි, මරණ, ශෝක, කියන හේතූන්ට සැබෑම ප්‍රතිකාරය, සරළ මාර්ගයක් තුළින් මතුකොට දුන්, ලොචිතුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ කියන වෛද්‍යවරයාගේ විශේෂඥ අවබෝධයේ ආශ්චර්‍යය මතුකොට ගන්න පුළුවන්. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ දුකත්, දුකේ අවසානයත්, බෙහෙත් පෙත්තකින් බෙහෙත් කරලකින් සැත්කමකින්, නොව, මේවා කෙරෙහි බලාපොරොත්තු ඇති කරන අවිද්‍යාව තුළයි තිබෙන්නේ කියලා.

පිංවත් වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ මහත්වරුන් නිරතුවම සිද්ධකරන්නේ විෂඝෝර සර්පයින් හතර දෙනෙක් පෝෂණය කිරීමට උපකාරකිරීමකි. මේ විෂඝෝර සර්පයින් හතරදෙනායි, සතර මහා ධාතුවෙන් සෑදුන රූපය. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා ජීවත්වීමට කැමැති සැපයට කැමැති සත්වයින් නිරතුරුවම මේ පඨවි, ආපෝ, තේජෝ, වායෝ, කියන විෂකුරු සර්පයින් හතරදෙනාට කවනවා, පොවනවා, නිඳිකරවනවා, බෙහෙත් දෙනවා, කියලා. එසේ නොකලොත් මේ සර්පයින් කිපෙනවා, දෂ්ඨකරනවා, මරණයට පත්කරනවා. මෙන්න මේ විෂකුරු සර්පයින් දෂ්ඨ කරන කොට තමයි වෛද්‍යවරයාගේ සේවය සොයාගෙන සර්පයින් අයිතිකරුවා දුවගෙන එන්නේ.

මෙතනදී අපි වඩාත් දක්ෂවෙන් ඕනේ, වෛද්‍යවරයන් රෝගියාත් මේ දෙදෙනාම මේ විෂකුරු සර්පයින් හතර දෙනාගේ දෂ්ඨ කිරීම් වලට ලක් වෙමින් සිටින්නේ කියන කාරණය මතුකොට ගන්න. මේ විෂකුරු සර්පයින් හතරදෙනා කෙරෙහි ඇතිකොට තිබෙන තෘෂ්ණාවයි, ඔබේ වධකයාය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ. මේ වංචාකාරී, වධකයාව ඔබ වධකයා හැටියට හඳුනානොගත් නිසාම ඔබ ඔහුට උවදුරු කරනවා. ප්‍රතිකාර කරනවා, පෝෂණය කරනවා, ඔබ ලකුණු දෙනවා, ඔබ ඔහු වදකයා කියලා හඳුනා ගන්නේ නැහැ. මේ නොහඳුනාගැනීම නිසාම, යම් දිනක වදකයා විසින්ම තියුණු විසෙන් ඔබව විනාශයට පත්කරනවා. සත්පුරුෂ ඇසුර නොලබන්නා සත් පුරුෂ ධර්මයන් නොහඳුනන්නා, රූපය ආත්මය කොට, ආත්මයෙහි රූපය ඇතැයි දකිනවා. අනිත්‍ය වූ රූපය තතු සේ නොදකින්නා වධකයාගේ පළිගැනීම නිසාම, අකුසල් සංස්කාරයන්ම ඉතිරිකොට ගන්නවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකරනවා යමෙක් රූපය අභිනන්දනය කරන්නේ ඔහු සතුටින් පිළිගන්නේ දුකයි කියලා. එම නිසාම රූපය නිරෝගිකල හැකියැයි ඔබ වෘත්තිය මමත්වයේ දැඩිභාවය නිසාම සිතන්නේ නම්, එම සිත ඔබගේ සැපය අහිමිකිරීම පිණිසමයි හේතු වන්නේ.

කාශ්‍යප බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ මනුෂ්‍යාගේ ආයුෂ අවුරුදු විසිදාහයි, මේ කාලයේ ජීවත්වෙව්ව මනුෂ්‍යයින්ට පීඩාවන් පහකට පමණයි මුහුණ දෙන්න සිද්ධ වුනේ කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. හිරු එළිය හේතුවෙන්, ශීතල හේතුවෙන්, කුසගින්න හේතුවෙන්, පිපාසය හේතුවෙන්, දරු ප්‍රසූතිය

හේතුවෙන් ඇති වෙන්නා වූ දුක් පහට පමණයි. එදා මනුෂ්‍යයෝ මුහුණදුන්නේ. වර්තමානයේ වගේ සියගණන් ලෙඩ රෝග පාරිසරික දූෂණ යුධමය ප්‍රශ්න එදා තිබුණේ නැහැ. මෙවැනි සංසිදුණු කාලපරිච්ඡේදයක එදා ජීවත් වූන “අර්ථ” කියන තෙරුවන් සරණ ගිය තාපසය, තමන්ගේ දහස් ගණනක් ශිෂ්‍යයින්ට ජීවිතය විග්‍රහකලේ, තණ අග රැඳුන පිණි කැටයක් වගේය කියලා. ජලයේ මතු වූන දිය බුබුලක් වගේය කියලා. ජලයේ ඇඳි රේඛාවක් වගේය කියලා. මරණයට ගෙනයන ගවයෙක් වගේය කියලා, ජීවිතය කියන්නේ එපමණ වේගයකින් මරණය කරා ගමන් කරන දෙයක් වශයෙනුයි අර්ථ තාපසය, තම ශිෂ්‍යයින්ට ඉගැන්වූයේ. ඉහත ජීවිතයේ සැබෑම අර්ථය වර්තමානයේ සියගණනාවක් රෝගාබාධවලින් පෙළෙන තමා ඉදිරියේ සිටින රෝගියා තුළින් මතුකොට ගන්න වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ පිංචතුන් දක්ෂ වෙන්න ඕනේ. මේ දක්ෂභාවයයි ඔබේ සුවපත් භාවය උදෙසා ඔබ කරගන්නා වටිනාම ප්‍රතිකාරය වෙන්නේ.

රෝගී පුද්ගලයා තුළින් නිරෝගී පුද්ගලයා තුළින් පිංචත් ඔබ දක්ෂතම් කුසල්, අකුසල් මූලයන්ගේ යථා ස්වභාවය මතුකොටගන්න, ඒ මතුකොට ගැනීම තුළම පිංචත් ඔබ සම්මා දිට්ඨියට පත්වීමට අවශ්‍ය කාරණා ජීවිතයට එකතුකොට ගන්නවා. ඉහත කාරණය නිසාමයි රෝගියා දේවදූතයෙක්ය කියන අර්ථය ලොචතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, නිවන් මාර්ගයේ ගමන් කරන පිංචතා තුවාල වලට බෙහෙත් දැමීමට දැනගත යුතුය කියලා. මෙතනදී තුවාලය කියන්නේ ආයතන හයයි. මේ තුවාල ඇති කර ගන්නේ අවිද්‍යාව කියන විෂබීජයෙන්. ඇසෙන් රූප දැක,

කනෙන් ශබ්ද අසා, මනසින් සිතුවිලි සිතමින්, අකුසල් අරමුණු ඇති කර ගැනීමෙන් නිරතුරුවම අපි තුවාල වැඩිකර ගන්නවා. සත්වයා එස්සය කියන තුවාලය නිරතුරුව වේදනා නැමැති කෝටුවෙන් පැහැරීමට ලක්කර ගන්නවා. අපි අනුනගේ තුවාල සනීපකලත්, ඇස නිසා කන, නාසය නිසා හවයට ඔඩුදුවන තුවාල අපි ඇති කර ගන්නවා නම්, එය අපේ හවගමනට රිදුම් දෙන තුවාලයක් වෙනවා. ඉහත සූත්‍රයේදීම බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. දක්ෂ නිවන් මාර්ගයේ ගමන් කරන්නා, සුදුසු හොඳ තණ බිම් දැන ගතයුතුය කියලා. මෙතැනදී හොඳ තණ බිම් කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ හඳුන්වන්නේ ධර්මධර විනයධර මහා සංඝරත්නයයි. කලාණ මිත්‍ර ඇසුරයි. ඉහත හොඳ තණ බිම් ඇසුරු කිරීම තුළින්මයි, හවයට ඔඩුදුවන රිදුම් දෙන තුවාල සනීප කොට ගැනීමට හැකියාව තිබෙන්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මල් වලින් හමන සුවඳින් අග්‍රම සුවඳ, දැසමින් මල් සුවඳයි කියලා, මුල් වලින් හමන සුවඳින් අග්‍රම සුවඳ, කලු අගිල් මුල් සුවඳයි කියලා, අරටුවෙන් හමන සුවඳ අතරින් අග්‍රම සුවඳ, රත් හඳුන් අරටුවේ සුවඳයි කියලා. ලෝකයේ ඇති අවවාදයන් අතරින් අග්‍රම අවවාදය වන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අවවාදයයි කියලා, මොකක්ද අපිට බුදුරජාණන් වහන්සේ කරන උතුම්ම අවවාදය. ලෝකය යනු දැනුමෙන් සුවපත් කල හැකි දෙයක් නොව, ප්‍රඥාවෙන්ම අවබෝධකල යුතු දෙයක් බවයි. පිංවත් ඔබ ඉදිරියේ සිටින රෝගියා තුළින් ඔබ ලබන දැනුම විදර්ශණා නුවණින් විමසුමට ලක් කිරීමේදී, අවබෝධය සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රඥාව ඔබ තුළින් ඔබට සකස්කොට ගතහැකි වනු ඇත. රෝගී භාවය ගැන කථාකරන විට නිරෝගී භාවය ගැන සිංහනාද කරපු බක්කුල මහරහතන් වහන්සේ මතකයට නැගෙනවා. උන්වහන්සේ

අවුරුදු 160 ක් දීර්ඝායුෂ ලබපු උත්තමයෙක්. උන්වහන්සේ පිරිනිවන් පෑමට පෙරාතුව සිංහනාද කරනවා, මාගේ පැවිදි ජීවිතය වසර අසූවක් වෙනවා, මෙතෙක් කලකට එළඳෙනකගේ තනපුඩුවකින් කිරි ස්වල්පයක් දොවනා තරමේ කාලයක්වත් අසනීපයක් හැදුන බවක් දන්නේ නැහැ කියලා. මෙතෙක් කලකට බෙහෙතක් වශයෙන් අරළු කැබැල්ලක් පාවිච්චි කලබවක් දන්නේ නැහැ කියලා. අතීත කුසල් සංස්කාර හේතුවෙන්ම බක්කුල මහරහතන් වහන්සේ අත්විදි නිරෝගීභාවය, සංස්කාරයන්ගේ ස්වභාවය තේරුම් ගන්න අපට උපකාරී වෙනවා. එසේ නම් සැබෑ සුවපත් භාවය, නිරෝගී භාවය, බෙහෙත් කරලක් තුල නොවේ, කුසල් සංස්කාරයන් තුලමයි සැඟවී තිබෙන්නේ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා මනුෂ්‍යයා කාමයේ ආශ්වාදයන්ට යොමු වීම නිසා දීර්ඝ වූ ආදීනවයන් ලබනවා කියලා. කාමයේ ආශ්වාදය කියන්නේ ඉන්ද්‍රිය පිනවීමෙන් ලැබෙන සැපය. එම කාමයේ ආශ්වාදයේ එක ආදීනවයක් තමයි ඔබ තුල ඇති කායික, මානසික, රෝගී තත්ත්වයන්. දියවැඩියාව වේවා, කොලෙස්ටරෝල් අධිකවීම වේවා, වෙනත් රෝගී තත්ත්වයන් වේවා මනුෂ්‍යයා ඉන්ද්‍රියන් පිනවීමට යාමේ අතුරුඵලයන්මයි.

මනුෂ්‍යයා තුල අකුසල් වැඩිවෙන කොට එම අකුසල් ක්‍රියාත්මක වීමට අවශ්‍ය ක්‍රමවේදයන් මනුෂ්‍යයා තුළින්මයි සකස් වෙන්නේ. මනුෂ්‍ය සිතුවිලි වලම ප්‍රච්ඡේදයක් වශයෙන් තාක්ෂණය ඉදිරියට එන්නේ, මාරයාට අයත් අකුසලයේ ලෝකය තව තවත් ශකත්තිමත් කොට දෙන්න. තාක්ෂණය විසින්ම අත දිගු කොට පෙන්නන නවීන ආහාර රටාවන්ට

පිංවත් ඔබ යොමුවෙන කොට ඒ හේතුවෙන්ම ඔබ තුළ රෝගාබාධයන් ඇතිවෙනවා. තාක්ෂණය විසින්මයි එම රෝගාබාධ සුවකිරීමට අවශ්‍ය ඖෂධයන් නිපදවා දෙන්නේ. මෙතනදී හේතුවත් එලයත් දෙකම ඔබට අලෙවි කරන්නේ මාරයා විසිනි. බුදුරජාණන් වහන්සේ මාරයා වශයෙන් මෙතැනදී දේශනා කරන්නේ තෘෂ්ණාවෙන් බැඳුණු මනුෂ්‍යය සිතුවිලියි. මාරයාගේ මේ අසාධාරණ වෙළඳාම මෙතනින් නවතින්නේ නැහැ. තවත් හේතුවල ධර්මයන් සකස් කොට දෙමින් ඉදිරියට යනවා. කය පිනවීමට යාම නිසා රෝගාබාධයන්ට ගොදුරු වෙන කොට එම රෝගාබාධයන්ට ගන්නා ඖෂධ හේතුවෙන්ම මනුෂ්‍යයා අතුරු ආබාධයන්ට යොමුවෙනවා. දැන් මුළු සාමාජයම රෝගීන්. සාමාජයම රෝගීන් වෙනකොට වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රය උදෙසා මුදල් ආයෝජන ගලාගෙන එනවා. එම සම්පත් ගලා ඒම මනුෂ්‍යයා තව තවත් තෘෂ්ණාව දෙසටමයි යොමුකරන්නේ. තෘෂ්ණාව වැඩිවෙන කොට ලාභයමයි පරමාර්ථය වෙන්නේ. රෝගයක් සුව කර ගැනීමට වැයවන මුදල එම රෝගියාටත්, රෝගියාගේ භාර කරුවන්ටත් කායික රෝගාබාධයන් ඉක්මවාගිය මනසින් සිදුවන බලවත්ම අකුසලක් වන ද්වේශය කියන කාරණය ඇතිකොට දෙනවා. අවසානයේ රෝගියාත් රෝග සුවකිරීමත් කියන අංශ දෙකම මාරයා පටලවන නූල් බෝලයේ තවතවත් පැටලෙනවා. පැටලෙන ප්‍රමාණයට අස්වැන්න වැඩියි. මෙතනදී අස්වැන්න හැටියට ලැබෙන්නේ අකුසලයයි. රෝගියාත් රෝගයට ඖෂධයත්, අතුරු ආබාධයන් තුලින්, පිරිසන රෝහල් පද්ධතිය, මනුෂ්‍ය සිතක සකස් වෙන තෘෂ්ණාව නිසාම ඇති වූවාක් බව මනසින් දකිමින් නින්දට යන්න. එම රාත්‍රිය ඔබට යහපත් රාත්‍රියක් වේවි. ආශ්වාදයට නොබැඳෙන ආදිනවය

තුනිකරගන්නා, සිහිනුවණින් පමණ දැන ආහාර ගන්නා හෙට දවසක ආරම්භයක් වේවි.

නින්දගැන කපාකරන්න ගිහිල්ලා රෝගියා කියන තැනට වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රය කියන තැනට එන්න සිද්ධ වුණා. අපි නැවතත් නින්ද කියන තැනට යමු. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා මනුෂ්‍යයා රාත්‍රියට දුම්දමනවා කියලා. ඒ කියන්නේ නිදි පැදුරට ගියාට පස්සේ නින්ද යන්නේ නැහැ. ගොඩාක් සිතුවිලි සිතට ගලාගෙන එනවා. හෙට දවසේ රාජකාරි සැලසුම් කරනවා. සිතුවිලි සිතට නැගෙන තරමට නින්ද ඇතට යනවා. විඳීම සකස් වන තැනදී ඔබට හමුවන්නේ තෘෂ්ණාව, ඔබ තුළ රූපයත් කෙරෙහි ඇතිවන තෘෂ්ණාව නිසාම ලෝභ, දෝෂ, මෝහ, අකුසල මූලයන් සකස් කොට ගන්නවා. මෙන්න මේ සැලසුම් කොට ගැනීමටයි තුඹස රාත්‍රියට දුම්දමනවා කියලා කියන්නේ. පිංවත් මහත්මයෙක් ප්‍රකාශ කලා හාමුදුරුවනේ රාත්‍රියට නින්ද යන්නේ නැහැ. ගොඩාක් සිතුවිලි සිතට ගලාගෙන එනවා හෙට දවස ජයගන්න, සැලසුම් නිරායාසයෙන්ම සිතට ගලාලෙන එනවා. කොච්චර ඇස් දෙක පියාගන්න හැදුවත්, සිතේ ඇතිවන සිතුවිලි නින්ද පලවාහරිනවා කියලා. නිදිපැදුරේදී ඔබේ ජීවිතය මේ ආකාරයෙන් දුම්දමන්නේ, හෙට උදෑසන පටන් ඔබේ ජීවිතය ගිනිගන්න. ගිනිගන්නවාය කියලා කියන්නේ, රාත්‍රී සැලසුම්කල කරුණු දහවල් ක්‍රියාත්මක කරනවාය කියන කාරණයයි. ඔබේ ජීවිතයේ ඊයේ දවසට ආපසු හැරී බලන්න, රාත්‍රියට දුම් දමන, දහවලට ගිනිගන්නා ජීවිතයක් නේද ඔබටත් තිබෙන්නේ. අතීතභව ගමනේ රාත්‍රියට දුම්දමමින්, දහවලට ගිනිගනිමින් පැමිණි දුමත්, ගින්දරත් නිසා කොපමණ දුකකට අප පත්වී ඇතිද.

ජීවිතය ඉදිරියේ ප්‍රශ්න ඇතිවන විට, දුම හෝ ගින්දර මුණගැසී වැඩක් නැහැ. ප්‍රශ්නයක් ඇතිවන විටදී සද්ධර්මයයි මුණගැසෙන්න ඕනේ. ඔබේ ජීවිතයට පැමිණෙන කුමන ප්‍රශ්නයක් වුවද නිවැරදි විසඳුම ඇත්තේ සද්ධර්මය තුලයි. සද්ධර්මයයි ජීවමාන බුදුරජාණන් වහන්සේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ හද්දෙකරන්න සූත්‍රයේදී දේශනා කරනවා. අද කළයුතු දෙය අදම කරන්න. හෙට මරණය පැමිණියහැකියි. සේනාසතිත මාරයා සමඟ කවර සැලසුම්ද, කවර ගිවිසුම්ද කියලා. පංචළපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍ය දකින, පටන්ගත් විර්‍යය ඇති තැනැත්තා යහපත් රාත්‍රියක් ගතකරන්නේය කියලා. පිංවත් ඔබගේ රාත්‍රියට නින්ද නොයාමේ ප්‍රශ්නයට සැබෑම විසඳුම බුදුරජාණන් වහන්සේ, බොහෝම පැහැදිලිව දේශනා කොට තිබෙනවා.

රූපය කෙරෙහි වන්දරාගෙන් බැඳුන සිතුවිලි නැමැති මාරයා සමඟ කෙසේ නම් විවේකයක් ලබා ගන්නද, සිතුවිලි නැමැති මාරයා රූප ඉව කරමින් දුවනවා. වරෙක සම්මතය තුළ දිව යනවා. වරෙක අසම්මතය තුළ දිව යනවා. ආශ්වාදයේ නිරුවතට ලස්සන සළුපිළි අන්දවමින් වසා පෙන්වනවා. වැඩිපුර අයිතිකොට ගැනීමේ තරඟයටමයි ඇද දමන්නේ. පිංවත් ඔබ නොදන්නා මාර සේනාවේ ඉලක්කයන් තිබෙනවා. රූප පෙන්වා ඔබගේ අකුසල මූලයන්ගේ ගොඩ වැඩිකරනවා. අනිත්‍ය සංඥාව පිංවත් ඔබේ ජීවිතය කිට්ටුවට ගන්න. එවිට ඔබ ධර්මයට ගොඩාක් කිට්ටුවෙනවා. ජරා, ව්‍යාධි, මරණ, ධර්මතාවයන් හැකිතාක් ඔබේ ජීවිතය කිට්ටුවටම ගන්න. එතකොට පිංවත් ඔබට හිතෙනවා හෙට උදේ වෙනකොට ඔබ මරණයට පත්වෙන්න පුළුවන් කියලා. දැන් ඔබ සැලසුම් කරන්නේ හෙට ජීවත්වෙන්න නොවේ.

හෙට උදෑසනට පෙර පැමිණෙන මරණයට මුහුණදෙන්න. පිංවත් ඔබ රාත්‍රියට හිස කොට්ටිය මත තබාගන්න මොහොතේ පටන් හෙට උදෑසන ඔබ මිය ගොස් සිටිතියි දකිමින් නිදන්න. බාහිර කිසිම සිතුවිල්ලකට ඉඩ නොදෙන්න. ඔබේ මළකඳ මනසින් දකිමින් නිදන්න. ගිහි පිංවතුන්ලා වන ඔබ, මරණය දකිමින් නිදන්න හය වෙන්න එපා. මෙතනදී යහපත් රාත්‍රියක් උදෙසා උපක්‍රමයකුයි යොදන්නේ. රාත්‍රිය අයහපත් කරන සිතුවිලි නැමැති මාර සේනාව යටපත් කොට දූමිම සඳහා සිතුවිලිවලට වැටබැඳීමකුයි කරන්නේ. මරණය දකිමින් නින්දට ගියොත්, හෙට දවසේ ඔබ සුවසේ පිඹිදේවි. එවිට වඩාත් ප්‍රබෝධයෙන් යුතුව විර්‍යෙන් යුතුව දවස අරඹන්න. යහපත් රාත්‍රියක් තුලින් යහපත් දිනයක් උදාකොට ගන්න. මෙවැනි යහපත් රාත්‍රියකදී ඔබ, මිය ගියහොත් එම මරණයද ශ්‍රේෂ්ඨ මරණයක් වේවි. රූපයන් කෙරෙහි වන්දරාගයෙන් සිතුවිලි ගලාඑනවාය කියන්නේ මාර සේනාව හඹාඑනවාය කියන කාරණයයි. සිතට ඇතිවන සෑම සිතුවිල්ලක්ම මාරයා හැටියට දකින්න. පිංවත් ඔබ දැන් උත්සහ ගන්නේ අද කළ යුතු දෙය අදම කරන්න. රාත්‍රිය උදාවුනාට, අද දවස තවම ගෙවී නැහැ. තව කරගන්න ගොඩාක් දේවල් තියෙනවා. අද කළයුතු දෙය අදම කරන්නේ නැතිව හෙට ගැන සිතන්න යන්න එපා. උදෑසන අවදී වූ මොහොතේ පටන්ම නිත්‍යසංඥාවන්මයි වැඩුවේ. දිනයේ නිත්‍යභාවයෙන් ගත් සියළුම සංඥාවන්ගේ අනිත්‍යභාවය නින්දට පෙර මොහොතක් මෙනෙහි කරන්න. අනිත්‍ය සංඥාවෙන් රූපය මෙනෙහි කරන කොට පිංවත් ඔබ අතීතයේ තිබූ රූපය වර්තමානයේ මට ලැබේවා කියලා ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ නැහැ. අනාගතයේදී මට මෙවැනි රූපයක් ලැබේවා කියලා ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ නැහැ. රාත්‍රී නිදි

පැදුරේදී තෘෂ්ණාවෙන් බැඳුණු මාරසිතුවිලිවලට ඉඩ නොදී රූපයේ අනිත්‍යභාවය අතීත, වර්තමාන, අනාගත වශයෙන් නුවණින් මෙනෙහි කරන්න. මෙලෙස අනිත්‍ය සංඥාවන් මෙනෙහි කරමින් ඔබ නින්දට ගියොත්, එම රාත්‍රිය පිංවත් ඔබට යහපත් රාත්‍රියක් වේවි. සෑම රාත්‍රියකදීම අතීත පංචඋපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය දකිමින් අතීතය ගැන සිතිවිලි වලින් බැහැර වන්න. අනාගත පංචඋපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය දකිමින්, අනාගතය ගැන සිතිවිලි වලින් බැහැර වන්න, අතීතය අනාගතය පින්වත් ඔබට දැන් මැකීගොසින් දැන් ඔබ වර්තමානය තුළ ජීවත් වෙන්න. වර්තමානය තුළද ඔබ ජීවත්විය යුත්තේ වර්තමානයේද අනිත්‍යභාවය දකිමින්ය. ආශ්වාස ප්‍රාශ්වාසය දෙසට සිහිය පිහිටවීමෙන් අනිත්‍ය වන්නා වූ වර්තමානයද පිංවත් ඔබට හොඳින් අරමුණු වනු ඇත.

ලොචතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දවස, කොසොල් රජතුමා මඟුල් ඇතු පිට නැගී නගර සංචාරය කරන කොට, නිවසක සිටි රූමත් කාන්තාවක් දකිමෙන් කාමච්ඡන්දයන් ඇතිවුණා. ඇය දුටු මොහොතේ පටන් ඇයව අයිති කොට ගැනීමේ උපක්‍රමයක් ගැනමයි රජු සිතුවේ. ඇයගේ ස්වාමීපුරුෂයා මරා දමා ඇය අයිති කොට ගැනීමට රජු උපායක් යෙදුවත් ස්වාමීපුරුෂයා මරා දැමීමේ උත්සාහයන් ව්‍යාර්ථ වී ගියා. මේ රූමත් කාන්තාව ගැන සිතීම නිසාම රජතුමාට සෑම රාත්‍රියක්ම නින්ද නොයන අයහපත් රාත්‍රියක් බවට මයි පත් වුනේ. අදාළ කාන්තාව ගැන සිතමින්ම නින්ද නැති දීර්ඝ රාත්‍රියක් ගත කරමින් සිටියදී, එදින රාත්‍රියේදී රජතුමාට බොහෝම නපුරු වේගවත් ශබ්දයක් ඇසුණා. මේ ශබ්දයට රජතුමා ගොඩාක් බිය වුණා. රජතුමා සැකකලා මේ

නපුරු ශබ්දය රජතුමාට, රාජ්‍යයට අනතුරක් කියලා. හිමිදිරියේම පුරෝහිත බමුණාව කැඳවලා අදාළ බියකරු සිහිනය ගැන පුරෝහිත බමුණාට දනුම් දුන්නා. බමුණා ප්‍රකාශකළේ රජතුමාට ඇසුණු නපුරු ශබ්දය රජතුමාටත් රාජ්‍යයටත් බරපතල අපලයක් නපුරක් බවත්, වහාම සත්ව යාගයක් සිදු කරලා දෙවියන් සතුටු කරලා මේ අනතුරින් මිදෙන්න පුළුවන් කියලා. පුරෝහිත බමුණාගේ මෝඩ අවවාදය හිස මුදුනින් පිළිගන්න රජතුමා සේවකයන්ට නියෝග කලා, යාගයට අවශ්‍ය සතුන් සහ සියළු පුද්ගලික සුදානම් කරන්න කියලා. යාගයට අවශ්‍ය සතුන් රජ උයනේ ගාල්කරනවා දුටු, කොසොල් රජතුමාගේ මල්ලිකා බිසවගේ පෙරත්තය නිසාම, රජතුමා බුදුරජාණන් වහන්සේ බැහැදැකීමට ගොස් තමාට රාත්‍රියේදී ඇසුණ නපුරු ශබ්දය ගැන ප්‍රකාශ කලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකරනවා මහ රජ ඔබ ඊයේ රාත්‍රියේ බියට පත්කල්, එම නපුරු ශබ්දය ඔබේ ජීවිතයට හෝ රාජ්‍යයට හෝ අනතුරක්, නපුරක් වන ශබ්දයක් නොවේ. ලොහොකුඹු කියන නිරයෙන් ඉහළට මතු වූ නිරිසතුන් සතර දෙනෙකුගේ වචන උච්චාරණය කිරීමේ හඬයි රජතුමාට රාත්‍රියේදී ඇසී තිබෙන්නේ කියලා. රූමත් අත්සතු කාන්තාවක් කෙරෙහි කාමයෙන් ගිනි ගෙන නිදි සයනයේ නින්දනොමැති අයහපත් රාත්‍රියක් ගත කළ කොසොල් රජතුමාට බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ අවාසනාවත්ත නිරිසතුන් හතර දෙනා ගැන කරුණු දේශනා කලා. මේ නිරිසතුන් හතර දෙනා කාශ්‍යප බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ ජීවත් වූන ධනවතුන් හතර දෙනෙක් ඒ කාලයේ මනුෂ්‍යයෙකුගේ ආයුෂ අවුරුදු විසිදාහක්. මේ ධනවත් තරුණයින් හතර දෙනා කල්පනාකරනවා තමන්ගේ විශාල ධනයට මොනවාද කරන්නේ කියලා. දීර්ඝ

සාකච්ඡාවකින් පසුව මේ තරුණයන් හතර දෙනාම සාමූහිකව තීරණයකට එනවා මේ විශාල ධනයෙන් කාලා බීලා විනෝද වෙලා ජීවත් වෙමුය කියලා. කාෂ්‍යප බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ කාලයේ ජීවමානව වැඩ සිටියා. මෙම තරුණයින් හතර දෙනාට මස් ඇස හොඳින් පෙනුණාට කල්‍යාණ මිත්‍ර ඇසුර නොලැබුණ නිසාම නුවණැස අන්ධ වෙලායි තිබුණේ. තම විශාල ධනයෙන් මේ අය හොඳින් විනෝද වුණා. කාන්තාවන්, මත්වතුර, මස් මාංශ, නැටුම් ගැයුම්, ජීවිතය කොට ගත්තා. ඔවුනගේ මෝහ මූලික මිම්මෙන් ඔවුන් අන්ධවෙලා හිටියේ. මේ සැප වින්ද මහත්වරු හතර දෙනා මැරිලා ලොහොකුණු කියන නිරයේ උපදින්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා ලොහොකුණු නිරය යොදුන් හැටක් දිගින් පළලින් යුක්තයි කියලා. මේ ලොහොකුණු නිරයේ ගින්නේද, ලෝධියට පිවිචෙමින් අවුරුදු පහළොස්දහක් ගත කොට නිරයේ මතු පිටට පැමිණි මොහොතේ මේ නිරිසතුන් හතර දෙනාගේ මුවින් නික්මුණ වේදනාත්මක වචන වල හඬයි, රජතුමාට රාත්‍රියේදී ඇසිලා රජතුමා බියට පත්වෙලා තිබෙන්නේ කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. මේ නිරිසතුන් හතර දෙනා ලොහොකුණු නිරයෙන් වසර පහළොස්දහකට පසුව මතුපිටට පැමිණි මොහොතේම මුවින් එක වචනයක් ප්‍රකාශකරන මොහොතේම නැවත ලොහොකුණු නිරයේම ගිලී යනවා. තවත් වසර පහළොස්දහකින් තමයි නැවත මතුපිටට පැමිණෙන්නේ කියලා, බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. අනුන්ගේ සැමියන් අයිතිකරගන්න අනුන්ගේ බිරින්දෑවරුන් අයිතිකරගන්න සිහින මවන වර්තමානයේ කාටත් වගේම විනෝදයම ජීවිතය කොටගත් කාටත් ඉහත ධනවත්

තරුණයන් හතරදෙනාටම වෙච්ච දෙය හොඳ පාඩමක් වෙනවා.

නගර සංචාරය කරනකොට දුටුව අත්සතු කාන්තාවක් අයිතිකොට ගන්න අයහපත් රාත්‍රියක් ගතකිරමින් සිටි රජතුමා කාමයේ ආදිනවයන් ඇසීමෙන් අත්සතු ස්ත්‍රිය අයිතිකරගැනීමට තිබූ කැමැත්තෙන් මිදුනා. පිංවත් ඔබගේ කාමාස්වාදය නිසා ලබන කෙටි සැපය නිරයේ මහා ගිනිජාලාවක් වශයෙන් දකින්න. ඔබ ලබන කෙටි වින්දනය කල්ප ගණනක් දීර්ඝ වූ මරණීය අදෝනාවක් ලෙස දකින්න. කාමච්ඡන්දය නිසාම රාත්‍රිය අපිට බොහෝම දිගු වෙනවා. දීර්ඝ රාත්‍රිවල නින්ද ඇතට යන වේගයෙන්ම හිරි ඔතප් දෙකක් ඇතට යනවා. සකස්වෙන සිතුවිලි අකුසලයටමයි බරවෙන්නේ. එනිසාම පිංවත් ඔබ සෑම රාත්‍රියකදීම අට්ඨික සංඥාව මෙනෙහි කරමින් නින්දට යන්න. මනසින් ශරීරයේ මස ගලවලා බිමින් තියන්න. ඔබගේ ශරීරය මසෙන් තොර ඇටසැකිල්ල සිතෙන් මවාගන්න. ඇටසැකිල්ල සිතෙන් මවාගැනීමට නොහැකි නම් රූපසටහනක, ඡායාරූපයක ඇති ඇටසැකිල්ලක් හොඳින් නිරීක්ෂණය කරන්න. එවිට ඔබට පහසු වේවි ඔබේම ඇට සැකිල්ල සිතෙන් මවා ගන්න. ඔබ කැමතිම ඔබ අකමැතිම ඔබ තුල කාමච්ඡන්දයක් සකස් කරන සෑම රූපයක්ම අට්ඨික සංඥාවෙන් දකින්න. එවිට එම රාත්‍රිය කාමච්ඡන්දයන්ගෙන් තොර යහපත් රාත්‍රියක් වේවි.

මෙය සටහන් තබන වේලාව රාත්‍රී හතට පමණ ඇති. හුදකලා කුටිය අවට රාත්‍රී රැහැයියන්ගේ හඬ වේගවත්ව ඇසෙනවා. ලෝකයම මැකී ගොසින්, අනිත්‍ය වූ කායසංස්කාර පමණයි, අරමුණු වෙන්නේ. උතුම් ධර්ම

මාර්ගයේ යහපත් රාත්‍රියක පෙරනිමිතියි මේ අත්දැකීම්. මේ යහපත් රාත්‍රිය මේ ලෝකයේ කොච්චරනම් මනුෂ්‍යයෝ අයහපත් රාත්‍රියක් බවට පත්කොට ගනිවිද. අනාගතයේ නිරයන්හි නිරිසතුන්ගේ ගහණය කොච්චර නම් ඉහළයාවිද. මනුෂ්‍යාගේ නුවණැස අත්ධවෙන කොට මස් වලට තිබෙන වටිනාකම වැඩිවෙනවා. තෘෂ්ණාව විසින් මසට හැඩතල නිර්මාණය කොට දෙනවා. ලස්සන රටා රිද්මයන් ඇති කොට දෙනවා. මේ සියල්ලම සිතුවිල්ලක් කියන කාරණය දකින්නේ නැහැ. මස් වලට ලොබ බඳින මිනිස්සු නිරයට වැටුනම ලෝධියෙන්, ගින්දරෙන් මසම පිච්චෙමින් මරණීය වේදනාවන් ලබනවා. මස සතර මහා ධාතුව වශයෙන් දකින්න. එවිට පිංවත් ඔබ මසෙන් හැඳුන රූපයෙන් නිදහස්වීමේ දිශාවට ගමන්කරාවි.

ඉහත සිද්ධියේදී කොසොල් රජතුමා කාමගින්නෙන් දූවෙමින් සිටි අයහපත් රාත්‍රියේදී ඇසුණ නපුරු බියකරු ශබ්දය නිසා බියට පත්වෙලා උදේ පාන්දරම පුරෝහිත බමුණා කැඳවලා ප්‍රශ්නය ගැන උපදෙස් ගැනීමේ දී, පුරෝහිත බමුණා ප්‍රකාශ කළේ රාත්‍රියේ ඇසුන නපුරු ශබ්දය රජතුමාට රාජ්‍යයට අනතුරක්, අපලයක් කියන කාරණය, අනතුරෙන් මිදෙන්න මහා සත්ව ඝාතන යාගයක් කරන්න කියලයි, යෝජනා කළේ. වර්තමානයේදී රූපය නිත්‍යභාවයෙන් ගැනීම නිසාම අයහපත් රාත්‍රීන් නිදි නොලබා ගත කරන මනුෂ්‍යයින්ට නොයෙක් ආකාරයේ නපුරු ශබ්ද අඩනින්දේදී ඇසෙන්න පුළුවන්. එවැනි ශබ්ද ඇසිලා සමහරු බියට පත් වෙන්න පුළුවන්, සිහිනයෙන් කැගසන්න, උගුර කට වේලිලා වතුර සොයන්න පුළුවන්, නිදි ඇඳෙන් වැටෙන්න පුළුවන්, මෙවැනි තත්ත්වයන් ඇතිවෙන

කොට බියට පත්වෙලා වර්තමාන සමාජය හුඟක් දුරට යාගහෝම, පුදපූජා, යන්ත්‍රමන්ත්‍ර, තමයි සිදුකරන්නේ. මේ ක්‍රියාවනුත් හරියට මිත්‍යාදෘෂ්ටික පුරෝහිත බමුණා කොසොල් රජතුමාට දුන්න වැරදි උපදේශය වගේමයි. අකුසලය නිසාම තව තවත් අකුසලයට යොමුවෙනවා. ඔබටත් නින්ද නොයන අයහපත් රාත්‍රීන් වලදී මෙවැනි වේදනාත්මක නපුරු හඬක් ඇසුනහොත් ඔබත් තේරුම් ගන්න, මොකක් හෝ කුසල් ශක්තියක් නිසාම ඔබට අනතුරු හැඟවීමක් තමයි ලැබුණේ කියලා. අකුසලයෙන් කුසලය දෙසට යොමුවෙන්න කියන අනතුරු හැඟවීම, සමහර විට එම හඬක් නිරයෙන් ඇසෙන හඬක් වෙන්න පුළුවන්. එසේත් නැතිනම් විෂම ප්‍රේතයෙක්ගෙන්, අමනුෂ්‍යයෙකුගෙන්, නැගෙන වේදනාත්මක හඬක් වෙන්නත් පුළුවන්. වරක් හික්ෂුවක් වන ගත ආරණ්‍යයක වැඩසිටින කොට, සවස තුනට පමණ උතුම් සමාධියෙන් පසුවෙන කොට ඉතාමත් බිය කරු වේදනාත්මක ලතෝනියක් ඇසුණා. එය හරිම වේගවත්, අගුහ, අමිහිරි, මූසල ලතෝනියක්. එම හික්ෂුවට උතුම් සමාධිය තුළින් පෙනෙනවා, විශාල ගසක ඇති දෙබලක්, දෙබලක් කියන්නේ ගසේ ඉහළ හතර පැත්තට අතු බෙදී ගිය තැනක්. මෙම දෙබලේ ලොකු කලගෙඩියක් තරම් කළු මස් කුට්ටියක් හික්ෂුවට දර්ෂණය වුනේ. අත, පය නැති කළු මස් කුට්ටියක් ඇය විෂම නපුරු බියකරු ප්‍රේතියක්. එම මස් කුට්ටියක් ආකාරයට ඉපිද සිටින නපුරු ප්‍රේතිය තමයි ඉහත නපුරු වේදනාත්මක හඬ නගන්නේ. එම හඬ කොච්චර වේගවත්ද කියනවානම් එම ප්‍රේතිය ද්වේශයෙන් පුපුරනවා වගෙයි. සමහර විට එම ප්‍රේතිය හික්ෂුව තම සීමාවේ සිටිනවාට විරෝධය දක්වනවා විය හැකිය. මෙවැනි විෂම ප්‍රේතියන් සිල්වතුන්ට අකමැතිය. ශිල්වතුන් දකින

කොට ඒ අයව පිවිචෙනවා වගේ ශීලයට කුසලයට ඇති විරෝධය නිසා වෙරයෙන් පුපුරනවා. මෙවැනි බියකරු ශබ්ද සතර අපායේම සත්වයින්ගේ මුවින් නික්මෙන අකුසලයන්ගේ දෝංකාරයන්ය. ඔබට එම ශබ්ද ඇසෙන්නේ හේතුවක් බව නිසාම බව සිතන්න. ජීවිතය තුළින් කුසල් ධර්මයන් ශක්තිමත් කොට ගන්න. නින්ද නොඑන දීර්ඝ රාත්‍රි වල සිතෙට නැගෙන කාම සිතුවිලි, ද්වේශ සිතුවිලි ඉහත සත්වයින්ගේ විෂම ජීවිත ගැන සිතමින් යටපත් කොට ගන්න. එවිට පිංවත් ඔබට එම රාත්‍රිය යහපත් රාත්‍රියක් වේවි. එම යහපත් රාත්‍රියේදී විවේක මනසින් සිතන්න. ගස් දෙබලක් මත ජීවත් වෙන, අතපය නොමැති, කලු මස්කුට්ටියක් වැනි විෂම ප්‍රේතිය. එවැනි විෂම උපතකට ඇදදමුවේ කාමය, ද්වේෂය කියන කාරණය බව.

පුද්ගලභාවයෙන් යුතුව, කාමයේ වරදවා හැසිරීමට වඩා මනුෂ්‍යාව කාමයේ වරදවා හැසිරවීමට, පෙළඹවීම් ඇති කරන පිරිස් සිටිනවා. නවීන තාක්ෂණික ක්‍රම වේදයන් හරහා මනුෂ්‍යයා කාමස්වාදයේ ගොදුරු බවට පත් කරන ඉහත පිරිස් බොහෝම ප්‍රවේශම්වෙන්න ඕනේ. වයස් හේදයකින් තොරව, තාක්ෂණික මෙවලම් මනුෂ්‍යයා පංචනිවරණයන්ගේ වහලෙක් බවට පත් කොට තිබෙනවා. තාක්ෂණික මෙවලම් තුළින් මනුෂ්‍යයාට කතා කරන ලෝකය, ලැජ්ජා, හිය හීන වී ගිය ලෝකයක්. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ නටගාමිණී කියලා තරුණයෙක් සිටියා. එදා දඹදිව සිටිය හොඳම නාට්‍ය ශිල්පියා තමයි නටගාමිණී. බොහෝම කඩවසම් රංගන හැකියාවෙන් පරිපූර්ණ තරුණයෙක්, මේ නටගාමිණී, බුදුරජාණන් වහන්සේට ප්‍රකාශ කරනවා මගේ ගුරුවරුන් මට උගන්වලා

තියෙන්නේ අපි වගේ මනුෂ්‍යයින්ව විනෝදමත් කරන සතුට කරන අය, මරණින් පසුව පායාස කියන දිව්‍ය ලෝකයේ උපත ලබනවා කියලා. නටගාමිණී එම ප්‍රශ්නය අවශ්‍ය නැහැයි බුදුරජාණන් වහන්සේ ප්‍රකාශ කරනවා. නටගාමිණී දෙවැනි වතාවටත්, තෙවැනි වතාවටත් එම ප්‍රශ්නය බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් විමසා සිටියා. තුන්වැනි වතාවේ බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, නටගාමිණී මනුෂ්‍යයාව කාමච්ඡන්දයන්ට යොමු කරවන අය මරණින් පසුව පායාස කියන නිරයටයි වැටෙන්නේ කියලා. නටගාමිණී කලාකරුවාට ලොකු වැරදීමක් වෙලා තිබුණා. ඔහු සිතාගෙන සිටියේ මනුෂ්‍යයින් විනෝද කරලා විහිළු කරලා කාමච්ඡන්දයන් සකස් කරවල පායාස කියන දිව්‍යඵලයට යන්න. නමුත් බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකරනවා පායාසය කියන්නේ දිව්‍යඵලයක් නොව නිරයක්ය කියලා. කල්‍යාණමිත්‍ර ඇසුර නොලැබුණ නිසාම නටගාමිණී නිරය සහ දිව්‍යඵලය පටලවාගෙන සිටියේ බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ පායාස නිරය ගැන අහලා නටගාමිණී කලාකරුවා උතුම් පැවිදිභාවයට පත් වෙනවා. මෙතෙක් ලෝකයාගේ රසාස්වාදය උදෙසා හැඩ වැඩ කොට ප්‍රදර්ශනය කළ තම සුන්දර රූපය පාංශකුල විවරයකින් වසා ගන්නවා. කල්‍යාණ මිත්‍ර ඇසුර නිසාම පායාස නිරයට වැටෙන්න සිටි මනුෂ්‍යයෙක් ධර්මයේ සැනසීම ලබනවා. ලෝකයේ මනුෂ්‍යා කාමච්ඡන්දයන්ට පොළඹවන ව්‍යාපාර පුද්ගලයින් වැඩිවන්න වැඩිවන්න නිරයන් අතරින් පායාස නිරයේ ජනගහණය වැඩිවෙනවා. ලෝකයාව රසාස්වාදයෙන් කුල්මත් කරන නෝනා, මහත්වරුන් මිය ගිහින් පායාසයේ අඳුරට වැටෙනවා. එක්තරා හික්ෂුවක් උතුම් සමාධිය තුළින් පායාස නිරය

අරමුණු කොට බලනවා. හික්ෂුවට දර්ශනය වෙන්නේ, පායාස නිරයේ සිටින නිරිසතුන් ඇටසැකිල්ලක් ලෙසයි පායාස නිරයේ පහළ වෙලා තිබෙන්නේ. ශරීරයේ මස නැහැ, මනුෂ්‍ය ජීවිතයේදී තම ශරීරයේ අඟපසඟ, මස, නිත්‍ය වූ සැපයක්, සතුටක් හැටියට ලෝකයාට පෙන්වීම නිසාම, තම අඟපසඟ ලෝකයාගේ කාමස්වාදය උදෙසා යෙදවීම නිසාම ශරීරයේ හැඩය, වර්ණය, රිද්මය තුලින් ලෝකයාව මූලාවට පත්කිරීම හේතුවෙන්ම පායාස නිරයේ නිරිසතුන්ට ශරීරයේ මස ලැබිලා නැහැ. ඇටසැකිල්ලක් හැටියටයි උපත ලබන්නේ, අතීත භවයන්හි කල පිංකම් නිසාම, ඔබට ලැබුණු ලස්සන සුන්දර රූපය නිසා තමනුත් මෝහ මූලිකව කාමස්වාදයන්ගෙන් මත්වී, අන්‍යයන්වද මෝහයෙන් මූලා කිරීම නිසාම පායාස නිරයේ නිරිසතුන්ට ශරීරයේ මස ලැබී නැහැ. වර්තමාන සමාජයේ ටියුෂන් යන දරුවාගේ පටන් වැඩිහිටි අය දක්වාම ශරීර මාංශය හිර කොට, තදකොට, ඇඳුම් අන්දවා මසම ලෝකයාට පෙන්වා තමන් කාමච්ඡන්දයන් සකස්කොට අනුන් තුළද කාමච්ඡන්දයන් සකස් කිරීමේ බරපතල අකුසලය නිරතුරුවම සිදුකරගනිමින් පවතිනවා. පිංවත් මනුෂ්‍ය ඔබ ඔබේ ඔය උණුසුම් මස අකුසලයට යොමු කළොත්, මස් නැති ඇටසැකිල්ලකුයි පායාස නිරයේදී ලැබෙන්නේ. ඔබ පායාස නිරයේ ඉපදී සිටින ඇටසැකිලි නිරිසතුන් ගැන සිතලා බිය ඇති කරගන්න. පායාස නිරයේ ජීවත් වෙන තවත් එක් නිරිසතෙක් සිටිනවා. ඔහු හම ගැසූ නිරිසතෙක්. ඔබට උදාහරණයක් කියන්නම්, මනුෂ්‍යයෙක් අරගෙන ඔහුගේ මතුපිට සිනිදු සම ගලවා ඉවත් කරන්න. දැන් ඔබ මනසින් එම සම ගැලවූ ශරීරය මෙනෙහි කරන්න. සියුම් සම පමණක් ගලවා දමූ මස්, ලේ, නහර, මතු වී පෙනෙන ශරීරයක් ඔබට පෙනේවි. මෙන්න මේ

නිරිසතාත්, සම ගහපු නිරිසතෙකු වශයෙනුයි පායාස නිරයේ ඉපදී සිටින්නේ. මේ සියළු දෙනාම ගිය ජීවිතයේදී මනුෂ්‍යයාව කාමච්ඡන්දයන්ට යොමු කරපු මහත්වරු නෝනාවරු. මේවා ඔබ කමටහන් කොට ගන්න. පිංවත් ඔබ පරිස්සම් වන්න. වර්තමාන සමාජයේ හොඳම ආදායම් ලබන ධන උල්පත් බවට පත්වී ඇත්තේ මනුෂ්‍යයාට කාමාස්වාදය ලබාදෙන උපකරණ සහ ව්‍යාපාරයන්මයි. මේ සෑම ව්‍යාපාරයකම අවසාන ඉලක්කය, මනුෂ්‍යයා කෙටි ආශ්වාදයකින් මත්කොට තම අරමුණු ඉටුකර ගැනීමයි. මෙවැනි ව්‍යාපාර වලින් කෝටිගණනින් මුදල් ගොඩගැසුනද එම සල්ලි කොළ අවසානයේ ඔබ පාවඩ එලන්නේ, පායාස නිරයට බවයි බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ. වසර හැත්තෑවක් වැනි කෙටි ජීවිත කාලයක් තුළ, පිංවත් ඔබ නිදි නොලබා වෙහෙස මහන්සි වී ලෝකයාට කාමස්වාදය ලබාදෙමින් අවසානය සකස්කොට ගන්නේ පායාස නිරයට නම්, තවමත් ඔබ ප්‍රමාද නැහැ. නැවත සිතන්න. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ උතුම් සම්මා සම්බුද්ධ ඥානයෙන් දෑකලයි, නටගාමිණී තරුණයාට පායාස නිරය ගැන දේශනා කරන්නේ. ඉහත යථාර්තය නුවණින් තේරුම් ගෙන, අනුන් කාමස්වාදයේ මත්කරවන ව්‍යාපාරයන්ගෙන් මිදෙන්න. මේ ශරීරය වෙනස් වන දෙයක්, වෙනස් වන දෙයක, සැපයක්, ලස්සනක්, රිද්මයක් තිබෙන්නට බැහැ. පිංවත් ඔබ නොදැනුවත් භාවය නිසාම මේ රූපය නිත්‍ය සැපයක් රසගුලාවක් ලෙස ලෝකයාට පෙන්නුවොත්, පිංවත් ඔබ අධර්මයයි ලෝකයට පෙන්වන්නේ. කාම සිතුවිල්ලක් සිතට නැගෙනකොට නිතරම අසුභ සංඥාවන් සිතේ ඇතිකොට ගන්න. පිංවත් ඔබ සුන්දරයි කියලා දකින ඔය රූපය තුලින් සෙම, සොටු, අසුවි මුත්‍රා මතුකොට ගන්න. කාමයන්ට

බැඳෙන කොට රූපය අශුව ගොඩක් වශයෙන් දකින්න. ඔබගේ ශරීරය අට්ඨික සංඥාවෙන් දකින්න. අට්ඨික සංඥාව කියන්නේ ඇටසැකිල්ලක් වශයෙන් රූපය දකිමයි. මනුෂ්‍ය ජීවිතයේ දී රූපය වැරදි විදියට ප්‍රයෝජනයට ගත්ත පායාස නිරයේ නිරිසතුන්ට උපතින්ම ඇටසැකිලි ජීවිතයක් ලැබීලා තියෙන්නේ, අකුසලය විසින්ම මස පිවිවිලා. ඇටසැකිල්ල තිබුණත් එම නිරිසතුන් අට්ඨික සංඥාව කියන්නේ මොකක්ද කියලා දන් දන්නේ නැහැ. පිංවත් ඔබ අට්ඨික සංඥාව පුහුණු කරලා කාමයන්ගේ ආශ්වාදයේ නිසරු බව දක්කොත් නැවත කවදාවත් පායාස නිරයේ හමගහපු නිරිසතෙක් ඇටසැකිලි නිරිසතෙක් වෙන්නේ නැහැ. සංස්කාර ඒ තරමටම සාධාරණයි. ආශ්වාදයට වඩා ආදිනවය ගැඹුරු කොට දෙනවා. මේසා ගැඹුරු බියකරු ලෝකයක් අපි ඉදිරියේ තිබියදී සංසාර බිය දකින්නේ නැහැ. මුළු ලෝකයම වන්දනා කරනා තරු පංතියේ මනුෂ්‍යයෝ, පායාස නිරයට වැටෙනකොට අපිට මොකක් වේවිද කියලා නුවණින් මෙනෙහි කරන්න ඕනේ. මේ සටහන පිංවත් ඔබට සිතන්නයි තැබුවේ. මොකක්ද ඔබ සිතන්න ඕනේ. කාමයන්ගේ බියකරු ආදිනවයන්මයි සිතන්න ඕනේ. ආශ්වාදයට අතවනන, පාපකාරී සිතුවිලි වලින් බැහැර වෙන්න ඕනේ. එම රාත්‍රි ඔබට යහපත් රාත්‍රියක් වේවි.

ධර්ම සාකච්ඡාවක් අවසානයේදී, පිංවත් කාන්තාවක් ප්‍රශ්නයක් විමසුවා. ස්වාමීන් වහන්ස, මට ගොඩාක් ප්‍රශ්න තිබෙනවා. පවුල් ජීවිතයේදී, ස්වාමිපුරුෂයා සමඟ අඬදබර වෙනවා. දරුවන් අකීකරුයි. ස්වාමිපුරුෂයා මත් වතුර බොනවා, ඥාතීන්ගෙනුත් හොඳක් අහන්න නැහැ, ස්වාමීන් වහන්ස මට ජීවිතය එපා වෙලයි තිබෙන්නේ කියලා. හික්ෂුව

ඒ වේලාවේ එම පිංවත් කාන්තාවට මතක් කළේ ඔබ කරපු දෙයයි ඔබට ලැබීලා තියෙන්නේ. ඒ නිසා ඔබම කරගන්නා වූ දෙයට ඔබ ගැටෙන්න එපාය කියලා. සංසාරේ අපි කලාණමිත්තු ඇසුර නොලැබූ නිසාම ගොඩාක් අකුසල් කරගෙන තිබෙනවා. එම අකුසල් අපිට විපාක දෙනකොට, එම අකුසල් විපාකය, අපි නැවත නැවත අකුසල් වැඩෙන දිශාවටමයි යොමු කරගන්නේ.

අතීතයේ ඉසිදාසි කියලා තරුණියක් සිටියා. ඇය සිටුගෙදරක රූමත් සිටුදියණියක් ඇයට තම දෙමාපියන්, සිටුකුල වලින් විවාහ දෙකක් කරලා දෙනවා. විවාහ දෙකම අසාර්ථකයි. මේ අසාර්ථකත්වයට හේතුව ඇය කලාණමිත්තු ඇසුර නිසාම හඳුනාගන්නවා. තමාට ලැබුණු සැමියාගේ වරදක් නොවේ, තමාම සංසාරයේ කලාවූ අකුසලයකුයි මේ විපාක දෙන්නේ කියලා. ආසාර්ථක පවුල් ජීවිතය තුළින් ඇය සාර්ථක පැවිදි ජීවිතයට පත් වෙනවා. ඇය උතුම් අරහත් භාවයට පත් වීමට පෙරාතුව ඇයම පූර්වචිත්තාසානුස්සති ඥාණයෙන් දකිනවා අතීත භවයන්හිදී තමාම සතුටින් කලා වූ කාමයේ වරදවා හැසිරීමේ අකුසල් විපාකයන්මයි තමන්ව දුකට පත් කළේ කියලා. පිංවත් ඔබ කඳුලක් හෙලන්නේ අතීතයේ ඔබම කාටහරි කඳුලක් දුන්න නිසාමයි. එම නිසා එම කඳුල ළඟ ඔබ නවතින්න. කඳුල ළඟ නවතින්න කියන්නේ, අකුසල් උදෙසා කඳුළුවලට හේතුවන තව අකුසල් කරගන්න එපා කියන කාරණයයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ කාන්තා විමුක්තිය කියන්නේ, දුකට එරෙහිව සටන් කිරීම නොවේ. පුරුෂාධිපත්‍යයට විරුද්ධව තනිකඩව සිටීමද නොවේ. මේ නූතන කාන්තා විමුක්තිය තුල සැඟවී ඇත්තේ ද්වේශයයි, වෛරයයි, තව තවත් අකුසල් වැඩෙන දිශාවටයි

ඔබව අරගෙන යන්නේ. කාන්තා විමුක්තියේ නාමයෙන් පුරුෂාධිපත්‍යයට එරෙහිව අකුසලයේ කඳුළු පෙළගස්වන අසන්පුරුෂ ධර්මයන්ට, පිංවත් කාන්තා ඔබ රැවටෙන්න එපා. පිංවත් ඔබේ පවුල් ජීවිතයේ දුකට හේතුව ඔබම අතීතයේ කරගන්නා වූ අකුසල් බව හඳුනාගෙන කුසලය තුළින්ම සැප සොයන මාර්ගයට අවතීර්ණ වෙන්න, සාමාජය තුළ ඉතා වේගයෙන් පවුල් සබඳතා බිඳී දෙදරායනවා. දික්කසාදයන් වැඩි වෙනවා, අසම්මත සම්බන්ධතා වැඩිවෙනවා. අනාගතයේ නවකථා කරුවන්ට තම සිහින නවකථා වලට ගොඩාක් වස්තු බීජයන් සැපයෙනවා. ලෝකය කියන්නේ ගණුදෙනුවක්, කෙනෙකුගේ දුක තවකෙනෙකුත් විකුණනවා. කෙනෙක්ගේ දුක විකුණා තව කෙනෙක් සිනා සෙනවා. නැවතීමකින් තොරව මේ ප්‍රශ්නයේ නිමාවක් දකින්න බැහැ. ඒ නිසා දුකට හඬන ඔබ නවතින්න. සද්ධර්මය අභියස. ඔබේ සැමියාගෙන් ගුටි කමින් ඔබ සැමියාට මෙෙහි කරන්න. සැමියාගේ බැනුම් අසමින් සැමියාට මෙෙහි කරන්න. ඥාතීන් ඔබව නොසලකා හරින කොට, ඔබ එම ඥාතීන්ට ගරුකරන්න ලෝකයාට පෙනෙන්නට නොවේ, නිහඬ ඔබේ හදවතින්. මුලින් සඳහන් කළ ඉසිදාසිය තම ස්වාමිපුරුෂයාගෙන් පීඩාවට පත් වෙන කොට ස්වාමි පුරුෂයින්ට වෙර කරන්න ගියේ නැහැ. ඇය දැනගන්නා අනුන්ට වෙර කිරීම තමන්ට වෙර කිරීමක් බව. පිංවත් ඔබත් සද්ධර්මයේම සෙවණට එන්න, අසද්ධර්මයේ ගුටි බැට වලට එරෙහිව. අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ බියකරු භාවය සහ අතීත කාමයේ වරදවා හැසිරීමේ වැරදි වල විපාකයන් හොඳින් නුවණින් මෙනෙහි කොට සම්මත විවාහයෙන් පීඩාවට පත්වෙන කොට අසම්මත සම්බන්ධතාවයන්ට යොමු වෙන්න එපා. එය තවත් කඳුළු ගංගාවක ආරම්භයක්ම

වේවි. යම් පිංවතෙක් තම පවුල් ජීවිතයේදී දුකට පත්වෙනවානම්, එය තමා පෙර ජීවිතයේ කරගත් කාමයේ වරදවා හැසිරීමේ අකුසල් විපාකයක් බවම දකින්න. වෙන ක්‍රමයකින් මේ ප්‍රශ්නයට ස්ථිර විසඳුමක් ලැබෙන්නේ නැහැ. පිංවත් ඔබ රාත්‍රි නින්දට යන කොට දවස පුරාවටම ඔබට ස්වාමිපුරුෂයාගෙන්, දරුවන්ගෙන්, බිරියගෙන්, ලැබුණු සිත්වේදනාවන් විදර්ශනා නුවණින් දකිමින් නින්දට යන්න. ස්වාමිපුරුෂයා කියන්නේ මෙවැනි දුකක් නම්, මේ හව ගමනේ තමා ලබනා අවසාන ස්වාමිපුරුෂයා මොහු බව දකිමින් නින්දට යන්න. බිරිඳ කියන්නේ මෙවැනි දුකක් නම්, තමා මේ හව ගමනේ ලබන අවසාන බිරිඳ ඇය බව දකිමින් නින්දට යන්න. දරුවා කියන්නේ දෙමාපියන්ට මෙවැනි දුකක් නම්, මේ හව ගමනේදී තමන් ලබනා අවසාන දරුවා බව දකිමින් නින්දට යන්න. දුකට හේතුවන රූපය කෙරෙහි අවබෝධයෙන් කලකිරීම ඇති කොටගන්න. සංසාරයන් පුරාවට පැමිණි ගමනේදී, ස්වාමිපුරුෂයින් බිරින්දෑවරුන් දරුවන් උදෙසා ඔබ හෙළි කඳුළු මහා සාගරයේ ජලය ප්‍රමාණය කොට දකින්න. මේ ජීවිතයේදී තවත් කඳුළු බාල්දි කිහිපයක් එම කඳුළු සාගරයට එකතු කොට මිය යන අවාසනාවන්තයෙක් නොවන්න. විදර්ශනා නුවණින් සංස්කාරයන්ගේ යථා ස්වභාවය දකිමින් රාත්‍රි නින්දට යන්න. අවබෝධයෙන්ම දුක හඳුනාගෙන, දුකට හේතුවන අකුසලයන්ගෙන් මිදෙන දිශාවටම යොමුවන්න. ඔබ විසින්ම ඇති කොට ගත් ප්‍රශ්නය, ඔබ විසින්ම විසඳාගතයුතු බව සිහිනුවණින් දකින්න. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔබෙන් බලාපොරොත්තු වන යහපත් රාත්‍රියක සැබෑම අර්ථය, ගිනිගත් ලෝකය තුළින් මතුකොට ගෙන, හෙට උදාවෙන දවස අකුසල් නොවැඩෙන සද්ධර්මයේ අර්ථයන්

වැඩෙන දිනයක් බවට පත්කොට ගන්න, පිංවත් ඔබ දක්ෂ වෙන්න. පවුල් දිවියේ කොතෙක් ප්‍රශ්න තිබුණද පිංවත් ඔබ බිරිඳට ස්වාමි පුරුෂයාට, දරුවන්ට යුතුකම් හොඳින් ඉටුකරන චරිතයක් වෙන්න. යුතුකමක් කුසලයක් බවට පත් කොට ගන්න, ඔබ දක්ෂ වෙන්න. සංස්කාරයන් නිසාම ලැබුණු දෙය සංස්කාරයන්ගේ නිරෝධය උදෙසාම ප්‍රයෝජනයට ගන්න දක්ෂ වෙන්න. දුක සඟවාගෙන ලෝකය ඉදිරියේ සිනාසීමට උත්සහ නොකරන්න. දුකට හේතුව හඳුනාගෙන දුකෙන් මිදෙන්න. දුක සඟවාගෙන ඔබ ලෝකය ඉදිරියේ සිනාසීමට ගියහොත් ඒ ඔබ සිනාසෙන්නේ ඔබගේම දුකට බව, ඔබම තේරුම් ගත යුතුයි. යහපත් රාත්‍රියක් නැමැති සටහන සටහන් තබන කොට අම්මා කෙනෙක් වේදනාවෙන් හඬමින් නැගූ ප්‍රශ්නයක් මතකයට පැමිණියා. අම්මාගේ කඳුලක් කියන්නේ ගින්දරක්. අම්මාගේ කඳුල ගින්දරක් වෙන්නේ ඒ කඳුළු ගලන්නේ අම්මාගේ හදවතේ තිබෙන මේතා, කරුණා, මුදිතා, උපේක්ෂා කියන ගුණයන් උණු කර ගෙන. මේ උතුම් බ්‍රහ්ම ගුණයන් උණුකරගෙන ගලන අම්මාගේ කඳුළු ගින්දරක්මයි. මනුෂ්‍යත්වය කවදාවත් හඬවන්න එපා. ඒ කඳුළු වලට ඔබ පිවිවෙනවාමයි. අම්මාව සතුටු කරලා බිරිඳව සතුටු කරලා ඇගේ නෙතින් සතුටු කඳුළු ගලන කොට එම සතුටු කඳුළු මල් වැස්සක් සේ දකින්න. ඒ වසින මල් වැස්සට ඔබ තෙමෙන්න. මවකගේ බිරිඳකගේ නෙතින් ගලනා ඒ මල් වැස්සමයි ඔබට සුගතියට පාර පෙන්වන්නේ. ඔබ ඉදිරියේ සිටින ඔබේ බිරිඳ සංසාරයේදී ඔබට දස දහස් වාරයක් ඔබේ අම්මා වී සිටින්නට ඇතැයි ඔබ සිතන්න. ඔබ ඉදිරියේ සිටින ඔබේ ස්වාමි පුරුෂයා සංසාරයේ ඔබට දස දහස් වාරයක් ඔබේ පියාව සිටින්නට ඇතැයි සිතන්න. එම නිසා පිංවත් ඔබ පවුල් ජීවිතයේ

නාමයෙන් ඔබේම අම්මා, තාත්තා සමඟ සන්ධු වෙන්න එපා. මෙය සටහන් තබන භික්ෂුව ගිහිකාලයේ අම්මාව සතුටු කරලා අම්මාගේ නෙතින් සතුටු කඳුළුගලන කොට ඒ සතුටු කඳුළු නැමැති මල් වැස්සේ හොඳින් තෙමුණ කෙනෙක්. මේ සටහන් ලියන්න භික්ෂුවට ශක්තිය දුන්නේ ඒ අම්මාගේ නෙතින් ගැලූ සතුටු කඳුළුමයි. අම්මාගේ සතුටු කඳුලක තව කෙනෙකුගේ දුක නිවාදමන්න පුළුවන් තරම් ශක්තියක්, සිසිලසක් මුසුවී තිබෙනවා. එවන් උතුම් ගුණයන් පිංවත් ඔබ හඬවන්න එපා.

භික්ෂුව ධර්ම සාකච්ඡාවකට සහභාගිවන අවස්ථාවක එක් පිංවත් තරුණයෙක්, චතුරාර්ය සත්‍යය ධර්මයන් ගැන ප්‍රශ්නයක් විමසුවා. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ චතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මය පැහැදිලි කොට ඇති ආකාරයට බොහෝම කරුණාවෙන් භික්ෂුව, එම මහත්මයාට එම ධර්ම කාරණය පැහැදිලි කොට දුන්නා. භික්ෂුව එම ධර්ම කාරණය නිරවුල්ව පැහැදිලි කොට දුන්නත්, එම තරුණ මහතා පිළිතුර නොතේරෙන බව කියමින් නැවත නැවත එම ප්‍රශ්නයම විමසා සිටියා. ඒ වේලාවේ භික්ෂුව තේරුම් ගත්තා, මේ මහත්මයාට අවශ්‍ය චතුරාර්ය සත්‍ය දැනගැනීමට නොව, එකම කරුණ භික්ෂුවගෙන් නැවත නැවත විමසලා භික්ෂුව ගැටෙන ස්වභාවයෙන් කේන්තිගන්න ස්වභාවයෙන් සිටිනවාද යන්න දැනගැනීමය කියලා. එම මහත්මයාගේ අරමුණ ඉටු වුණේ නැහැ. නමුත් මෝහය නිසාම, අනාගතයේ විපාකය පිණිස, ගොඩාක් අකුසල් ඔහු රැස්කොට ගත්තා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා උතුම් සද්ධර්මයට, උචමනාවෙන්ම වංක සිතින් අගෞරව කරන්නා දැඩි රැහැනින් බැඳ, වදක බෙර හඬවා නුවරට ගෙන ගොස්

හිස ගසා මරා දැමීම, යම් සේ දුකක්ද මතුහවයේදී ඊටත් වඩා අතිශය දුකක් විඳිනවා කියලා. එම නිසාම සද්ධර්මයත් සමඟ හික්මු, හික්මුනී, උපාසක, උපාසිකාවන් සමඟ කටයුතු කිරීමේදී අපි බොහෝම පරිස්සම් වෙන්න ඕනේ. අනුන්ව පරීක්ෂා කිරීමට පෙරාතුව තමා තමාව පරීක්ෂාකරගත යුතුයි. තමා තුළ ඇති වූ සිතුවිල්ල තමාට දුක පිණිස හේතු වෙනවාද කියලා. එසේ නොවුන හොත් අපි දුක දෙසටමයි ගමන් කරන්නේ.

ලෝකයේ අර්ථය කියන්නේ දුක. දුක කියන්නේ තෘෂ්ණාවේ එලය. රූපය කෙරෙහි විඳීමේ බැසගැනීමේ ප්‍රමාණයටයි, දුක නිර්මාණය වෙන්නේ. ලෝකය සංකීර්ණ වෙන්න සංකීර්ණ වෙන්න, දුක වැඩිවෙනවාය කියන්නේ, ලෝකය සංකීර්ණ කරන්නේ මනුෂ්‍යාගේ තෘෂ්ණාව නිසා. ලෝකය සංකීර්ණ වෙනවා නම්, මනුෂ්‍යාගේ දුකත් වැඩිවෙනවා නම්, එහි අර්ථය මනුෂ්‍යයා දුකෙන් මිදෙන සැපය අත්කරදෙන ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයෙන් බැහැරට යනවාය කියන කාරණයයි. මේ අර්ථය තුළ ඉඳලයි, පිංවත් ඔබ වර්තමානය විග්‍රහයට ලක්කොට ගන්න ඕනේ. පිංවත් මහත්මයෙක් ධර්ම සාකච්ඡාවකදී ප්‍රශ්නයක් ඇසුවා ස්වාමීන් වහන්ස, වර්තමාන සමාජයේ ධර්මයේ මහා පිඹිදීමක් තිබෙනවා. එම පිඹිදීම නැවත ආපස්සට නොයන පිඹිදීමක් කියලා. පිංවත් ඔබ මේ මාර සිතුවිල්ලට රැවටෙන්න එපා. මේ මොහොතේ ලෝකයේ සද්ධර්මයේ මහා පිඹිදීමක් තිබෙනවා නම්, එය නිව්යාමට ආසන්න පහනක, නැගෙන ප්‍රභාෂ්වර ආලෝකය හා සමානයයි. පහන ඉතාමත් ඉක්මනින් නිව්යානවාය කියන සංඥාවයි. ඔබට මේ පෙනෙන්නේ නිව්යාමට ආසන්න සද්ධර්මය නැමැති පහනේ, මේ නැගෙන

ප්‍රභාෂ්වර ආලෝකය, පිංවත් ඔබට බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කොට වදාළ 'අප්‍රමාදිබව' කියන වචනයේ අර්ථයයි මතුකොට දක්වන්නේ. එක්තරා උගත් මහත්මයෙක් ප්‍රකාශයක් කරලා තිබුණා, තව වසර සියයක් ගියහම ලෝකයේ ඉතිරි වෙන්නේ බුදුදහම පමණයි කියලා. ඉහත කාරණය දායක මහත්මයෙක්ගෙන් තමයි දැනගන්නට ලැබුනේ. ඉහත අදහස ප්‍රකාශ කරන මහත්මයා සම්මාදිට්ඨියට පත්වෙච්ච මහත්මයෙක් නොවේ. එතුමා දන්නේ නැහැ සද්ධාව කියන වචනයේ සැබෑ අර්ථය. සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනයක සන්දිට්ඨිකභාවය ආරක්ෂාකරදෙන, ප්‍රාතිමෝක්ෂ සීලය ගැන එම මහත්මයා දන්නේ නැහැ. මෙවැනි උගත් වැදගත් මහත්වරු ලබා දෙන මාර සහතික වලට පිංවත් ඔබ විශ්වාසය ඇති කොට ගන්න එපා. මෙවැනි මහත්වරුන් ශාසනය හැටියට දකින්නේ පන්සල, ආරණ්‍යය, පිංකම්, වෙසක් තොරණ, ලෝක බෞද්ධ සම්මේලන. මහායාන ක්‍රමවේදයන්, මේවා තව තව මනුෂ්‍යයාගේ ආශ්වාදයන් වැඩෙන දිශාවට විකාශනය වෙමින් කාසාය කණ්ඩකලාගේ කාලය දක්වාම, ඉදිරියට යනවා. ඒ දියුණුව ගැන කිසිම තර්කයක් නැහැ. මේවා ධර්මයේ අරටුව නොවේ. ධර්මයේ අතු රිකිලියි, සද්ධර්මයේ අරටුව කියන්නේ ආර්ය අශ්ටාංගික මාර්ගය, චතුරාර්ය සත්‍ය, සතර සතිපට්ඨානය, පටිච්චසමුප්පාදය, පංචඋපාදානස්කන්ධය, සප්ත බොජ්ජංග මේවායි ධර්මයේ අරටුව වෙන්නේ. මේ ධර්මයේ අරටුව විනාශ කොට ගෙනයි, සමාජය ඉදිරියට ගමන් කරන්නේ. ධර්මයේ සන්දිට්ඨික ගුණය ආරක්ෂාකොට දෙන සද්ධර්මයේ අරටුව ගිලිහුණ ධර්මයේ අතු රිකිලි වර්ණනා කරන ලෝකයක් ඉදිරියටයි ඔබ ගමන් කරන්නේ. මෙතැනදී ඔබ සප්තබොජ්ජංග ධර්මයන් තුලින් නොවේ, සද්ධර්මයේ සැපය

ලබන්නේ, පංචනීවරණයන් තුලින්මයි ආශ්වාදය බලාපොරොත්තු වන්නේ.

භික්ෂුව පිණ්ඩපාතයේ වඩින කොට රබර් කිරි කැපීම ජීවිකාව කොට ගත් කුඩා නිවසක් ඉදිරිපිට වැඩසිටියා, නිවසේ සිටිය පිංවත් කාන්තාව පිණ්ඩපාතය පූජා කරලා භික්ෂුව පිංඅනුමෝදන් කොට ඉවතට වඩින කොට භික්ෂුවට ඇසෙනවා එම පිංවත් කාන්තාව තමා අසල සිටි මහත්මයාට කියනවා ඒ හාමුදුරුවෝ බොහොම හොඳයි නේද කියලා. ඒ වචන පෙළ ඇසෙන කොටම භික්ෂුවට එක පාරටම මතක් වුණේ, ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේවයි. එම පිංවත් කාන්තාවගේ මුවින් නික්මුණ ඒ ගෞරව පූර්වක වචන පෙළ, ඒ මොහොතේම බුදුරජාණන් වහන්සේටයි භික්ෂුව පූජා කළේ. මේ භික්ෂු ජීවිතයේදී යම් සත්වයෙක්ගෙන් භික්ෂුවට එක වචනයකින් හෝ, එක ඉරියව්වකින් හෝ, ගෞරවයක්, ප්‍රසංසාවක්, භික්ෂුවට ලැබුනොත්, එම ගෞරවය බුදුරජාණන් වහන්සේටමයි අයිති වෙන්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේමයි එම ගෞරවය ලබන තැනට අපට පාර පෙන්නුවේ. එම ගෞරවයෙන් එක දශමයක් වත් භික්ෂුවට අවශ්‍ය නැහැ. එහි සැබෑම හිමිකරු බුදුරජාණන් වහන්සේමයි. දායක පිංවතුන් අපිට අර්ථවත්ව 'හොඳයි' කියන තැනට එන්න බුදුරජාණන් වහන්සේ අපිට මොන තරම් විනය කාරණා පනවලා, අනුශාසනා කරලා තිබෙනවාද, බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධර්ම දායාද සූත්‍රයේදී දේශනා කරනවා, ශ්‍රාවක ස්වාමීන්වහන්සේලාට ඔබලා සද්ධර්මයට දායක වෙන්න. ඔබලා ශිලයට, සමාධියට, ප්‍රඥාවට දායකවෙන්න. මේ ධර්මයේ සැබෑ හිමිකරුවෙක් වෙන්න. ලාභ, සත්කාර, කීර්ති, ප්‍රසංසා වලට යටත්වෙන්න, ගිජුවෙන්න එපා, මා තුළ ඔබලා

කෙරෙහි මහානුකම්පාවක් තිබෙනවා. ඒ නිසාමයි ඔබලාට මෙතරම් අවවාද කරන්නේ. ඔබලා ධර්මයට දායාද නොවුනහොත්, මිනිසුන් ඔබලාට චෝදනා කරාවි. නිගරු කරාවි, සද්ධර්මයේ උරුමය ඔබලාට නැහැය කියලා. එහෙම වුනොත්, මිනිසුන් ශාස්තෘන්වහන්සේ වන මටත්, චෝදනා කරාවි, අගෞරවකරාවි, පිංවත් ඔබලා ශාස්තෘන්වහන්සේට අගෞරව වන ආකාරයට හැසිරෙන්න එපා. ශාස්තෘන්වහන්සේ සදහම් සුවයෙන් වැඩසිටියදී ශ්‍රාවකයින් එසේ කරන්නේ නැහැය කියලා, මිනිසුන් චෝදනා කරාවි. සද්ධර්මයේ වටිනාකම, චිත්ත සමාධියේ වටිනාකම, නැතිකොට දමනවා කියලා චෝදනා කරාවි. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. යම් භික්ෂුවක් සිව්පසය ගොඩගසාගන්නේ නැතිනම් ධර්මයේ වටිනාකම හැල්ලුකරන්නේ නැතිනම්, චිත්ත දියුණුව අඩාලකරගන්නේ නැතිනම්, එවිට එම භික්ෂුව දෙවි මිනිසුන් අතර ප්‍රශංසාවට ලක්වෙනවා කියලා. එවිටයි ශ්‍රාවකයා ශාස්තෘන්වහන්සේට නිගරු නොකලා වෙන්නේ. බුදුරජාණන්වහන්සේගේ ඉහත අවවාදය තුළ සියුම් අර්ථයක් සැඟවිලා තිබෙනවා. එම සැඟවුන අර්ථය ගෞරවනීය ස්වාමීන් වහන්සේලා මතුකොට ගතයුතුයි. ස්වාමීන් වහන්සේලා ප්‍රාතිමෝක්ෂ ශීලයෙන් දුර්වල වුනොත් ගිහි පිංවතුන් ස්වාමීන් වහන්සේලාට අවවාද කිරීමට පෙළඹීමේ තැනට පත්වීමේ අනතුරක් එහි අර්ථය තුළ තිබෙනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ එම අනතුර දෑකලයි ශ්‍රාවකයින්ට සද්ධර්මය දායාද කොට ජීවත්වෙන්න කියලා ධර්මදායාද සූත්‍රයේදී දේශනා කරන්නේ.

මනුෂ්‍යයාට ගොඩාක් ඵලප්‍රයෝජන තිබෙන ගින්දර බොහෝම පරිස්සමෙන්, පරිහරණය කරන්න ඕනේ වගේම

පින කියන කාරණය අපි බොහොම පරිස්සමෙන් පරිහරණය කරන්න ඕනේ. ගින්දර යම් සේ මනුෂ්‍යාට අත්‍යවශ්‍යද , පිනද මනුෂ්‍යාට අත්‍යවශ්‍ය සාධකයකි. පරණිමිති වසවර්තිය කියන දිව්‍යඵලය, වසවර්ති මාරපුත්‍රයාට අයත් දිව්‍යඵලයයි. මෙම දිව්‍යඵලයේ දිව්‍යසෑප කොතරම්ද කියනවා නම් මනුෂ්‍යලෝකයේ අවුරුදු දෙදහක් එම දිව්‍යඵලයට එක දවසක් කියලයි, බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ. මේසා අසිරිමත් අති දීර්ඝකාලීන සැපයක් බුක්තිවිඳින පරණිමිති වසවර්තියේ බහුතරයක් දෙව්වරු සද්ධර්මයට ප්‍රිය නැහැ. ඔවුනගේ ශබ්ද කෝෂයේ තිබෙන එකම වචනය, කාමයේ ආශ්වාදයයි. පෙර පින නිසාම ආදිනවය ඉක්මනින් ප්‍රකට වෙන්නේ නැහැ. අතීත පින් වල ශක්තිය විසින්ම ආශ්වාදයත්, ආදිනවයත් අතර තිබෙන පරතරය වැඩිකොට තිබෙනවා. පිනේ ශක්තිමත්භාවය විසින් ඇතිකරන්නා වූ ආශ්වාදය, හේතුවෙන් සකස් වෙන ආදිනවය ප්‍රමාදකිරීම හේතුවෙන් එම දිව්‍යඵලයේ දෙවියන් තව තවත් ප්‍රමාදභාවයටමයි පත්වෙන්නේ. ආදිනවය ප්‍රමාදවීම හේතුවෙන් තමන් කරුණා ක්‍රියාවේ හරි වැද්ද දකින්න, එම දෙවියන්ට අවස්ථාවක් ලැබෙන්නේ නැහැ. වසවර්ති මාර දිව්‍ය පුත්‍රයා ලොචතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේට මොනතරම් බාධාවන් සිදු කලාද, ලොචතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ සම්මා සම්බුද්ධත්වය අවබෝධකොට ගත් මොහොතේ මාරයා දැඩිව ප්‍රකාශ කරනවා, දැන් ඔබ වහන්සේ අවශ්‍ය කාරණය ඉටු කර ගන්නා, දැන් ඉතින් පිරිනිවන් පාන්නටය කියලා. ඒ වේලාවේ බුදුරජාණන් වහන්සේ පවිටු මාරයාට ප්‍රකාශ කරනවා මාරය ඔබ කී ආකාරයට මම පිරිනිවන්පාන්න සූදානම් නැහැ. මාගේ ශ්‍රාවකයින්, ධර්මධර, විනයධර ව්‍යක්ත වෙනතුරු අනුශාසනා කරන තුරු ධර්මය පතුරුවන තුරු, ධර්මයේ

අර්ථයන් මතුකොට පෙන්වන තුරු මම පිරිනිවන් පාන්නේ නැහැ කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සිංහ නාදය සමඟ මාරයා පසුබැස යනවා. ඒ වගේම බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ආයුසංස්කාරය අතහරින මොහොතේදී ද, ඉහත කාරණා නැවත මතක් කොට දී පිරිනිවන් පාන්නට යැයි කියලා බලකෙරුවා. ඔබ වහන්සේ ජය ශ්‍රී මහා බෝධිමූලයේදී දේශනා කළ කරුණු කාරණා දැන් සියල්ල පරිපූර්ණයි, ඔබ වහන්සේ දැන් පිරිනිවන් පාන්නටය කියලා. පවිටු මාරය ඔබ කළබල වෙන්න අවශ්‍ය නැහැ තව නොබෝ දිනකින් මා පිරිනිවන් පාන බව බුදුරජාණන් වහන්සේ ප්‍රකාශ කළා. ලොචතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේට මේසා බලවත් තර්ජන, බලපෑම් කරමින් මාරයා සහ මාර පිරිවර අකුසල් සිදුකර ගනිත්දීත් මාරයා තුළ කාමයේ ආශ්වාදයමයි මතුවී එන්නේ. අතීත පිනේ ශක්තිය නිසා ආදිනවය මතුකොට පෙන්වන්නේ නැහැ. පින ගින්දරක් කියන කාරණය මූලින්ම සඳහන් කළේ ඒ නිසාමයි. නමුත් අනාගතයේදී යම් දවසක වසවර්ති මාර දිව්‍ය පුත්‍රයා පින පිරිහීමට පත්වී සතර අපායට වැටුනොත්, ඔහු ආශ්වාදයෙන් මත්වී කරගත් සියලුම ප්‍රබල අකුසල් නිසා කල්ප ගණන් නිරයෙහි දුකට වැටීමට ඔහුට අනිවාර්යෙන්ම සිදුවෙනවා.

සද්ධර්මයේ සැබෑම අර්ථයන්ගෙන් මනුෂ්‍යයා ඇතට යන කොට ආමිසයට බර වූ පිංකම් තමයි මුල් තැනට එන්නේ. එවිට සමාජය තුලින් ධර්මයේ අර්ථයන් ගිලිහී යනවා. පිංකම් තුලින් ආශ්වාදයයි බලාපොරොත්තු වෙන්නේ. මෙන්න මේ ආශ්වාදය කියන ඵලය සෑම මොහොතකම අනිත්‍යයි කියලා දකින්න ඔබ දක්ෂවෙන්න. ආමිස පූජාවන්ගෙන් අපි ලබන ඵලය සෑම විටම නිත්‍ය

සංඥාවන්ටයි අපිව යොමු කරන්නේ. පිංකම් සිදුකරනකොට සමාජයෙන් කීර්ති, ප්‍රසංශා, ගරු බුහුමන් ලැබෙනවා. ලකුණු ලබන ලකුණු එකතු කරන ගමනකුයි අපි යන්නේ. ලකුණු වැඩි වෙන කොට මමත්වයේ දඩිභාවයයි වර්ධනය වෙන්නේ. භික්ෂුව දන්න වැඩිහිටි මහත්මයෙක් සිටියා. මොහු ඉතාමත් කැමැත්තෙන් උවමානාවෙන් පිංකම් විශාල ප්‍රමාණයක් සිදු කරගත්තා. මේ පිංකම් වල ඵලය නිසාම මොහුගේ ජීවිතයට කීර්ති, ප්‍රසංශා වේගයෙන් ගලාගෙන පැමිණියා. සමහර විට පිංවත් එම මහත්මයාට ඒවා දරාගන්න බැරිව ගියා. මේ අනිත්‍ය භාවයට පත් වෙන ලෞකික ආශ්වාදයන් මේ මහත්මයාව මොනතරම් මුලාවට පත් කලාද කියනවා නම්, ඔහුට හොඳ නරක පහදා දුන් කල්‍යාණමිත්‍රයාගේ අවවාදයන් අභිබවායන්න, එම පිංවත් මහත්මයා යොමුවුණා. බලන්න පින කියන කාරණය අර්ථවත්ව ජීවිතයට ගලපා නොගතහොත් එහි ඇති අනතුරුදායක භාවය විදර්ශනා නුවණ අපෙන් ඇත් කරන අධිමානය කියන කාරණය ආමිසය තුළ සැඟවී තිබෙන්න පුළුවන්. පින බලවත් වෙනකොට ඔබ ලබන ආශ්වාදයේ ශක්තිමත් භාවය නිසාම ආදිනවය ප්‍රකට වෙන්න ප්‍රමාද වෙනවා. එම නිසාම පින නිසා ලැබෙන ආයුෂ, වර්ණ, සැප බලය, ගින්දරක් වශයෙන් දකින්න. එවිට පින කියන කාරණය ප්‍රඥාව උදෙසා සැබෑම ආයෝජනයක් කරගැනීමට ඔබට පුළුවන්. කාලය වේගයෙන් ගෙවී යනවා. ඒ වේගයෙන්ම ලෝකය දුශ්ශීල භාවයට පත් වෙනවා. ආමිසය කෙරෙහි මනුෂ්‍යා බැඳෙන කොට සැපය, බලය, වර්ණය මනුෂ්‍යයාතුල වැඩෙනවා. ඒ හේතුවෙන් සැපය, බලය, වර්ණය තව තව වැඩි කර ගැනීමේ තෘෂ්ණාව ඇති වෙනවා. මුල් අධ්යර්ථි පිංකම් තුලින් ලබාගත් වර්ණය, සැපය, බලය, දෙවැනි

අධ්යර්ථි ලෝභ, ද්වේෂ, මෝහ අකුසල් මූලයන් තුලින් ලබාගැනීමටයි උත්සහ ගන්නේ. මෙම බියකරු අනතුර නුවණින් දකිමින් ඔබ කරගත් පිංකම් වල ආශ්වාදයේ අනිත්‍යභාවය සිහිපත් කරමින් රාත්‍රී නින්දට යන්න. එවිට එම රාත්‍රිය යහපත් රාත්‍රියක් වේවි.

තරුණියක් භික්ෂුවගෙන් ප්‍රශ්නයක් විමසුවා. ස්වාමීන් වහන්සේ දිව්‍ය ලෝකයට ගිහිල්ලා පින් සිදු කරගන්න පුළුවන්ද කියලා. මේ ප්‍රශ්නයට සුලභම පිළිතුර නම් පුළුවන් කියලයි. නමුත් භික්ෂුව ඇයට ප්‍රකාශ කළේ දිව්‍යලෝකයට ගිහිල්ලා පින් සිදු කරගැනීම ඉතාමත් අසීරු කරුණක් බවයි. පින කියන කාරණයේ ඵලය තමයි දෙවියා කියන කාරණය. දිව්‍යඵලවල ජීවත් වෙන, මාර්ගඵල ලාභී නොවන දෙවිවරු දිව්‍යලෝකයේ ඇති කාම සම්පත් නිසාම කාමයේ ආශ්වාදය තුළමයි ජීවත් වෙන්නේ. පින් බලවත් භාවය නිසා ආදිනවය මතුකොට පෙන්වන්නේ නැහැ. දෙවියා කියන්නේ මනුෂ්‍යයා වගේ රැකීරක්ෂා කරගෙන උපාපිභාගෙන කන කෙනෙක් නොවේ. පින නිසාම සිතු සිතු සම්පත් පහළ කොට ගත් කෙනෙක්. කාමයන්ගේ අනිත්‍ය භාවය දැකීමට දෙවියාට පංචඋපාදාස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය වැඩිලා නැහැ. එම නිසා දෙවියන් කාමයේ ආශ්වාද තුළමයි ජීවත් වෙන්නේ. පින නිසාම කාම පුරයක ජීවත් වන දෙවියා කෙසේ නම් ධර්මයන් ගැන සිතන්නද. ලෝකය සැම දාම එකම විදිහට තිබෙන්නේ නැහැ. හේතුඵල ධර්මයන්ට අනුව කරුණු කාරණා ගලපා ගන්න අවශ්‍යයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ ජීවමානව වැඩ සිටින කාලයක නම් ඉහත තත්වය වෙනස් වෙනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ සහ එර්දිමත් රහතන් වහන්සේලා දිව්‍යඵලවලට වැඩම කොට දෙවියන්ට

සද්ධර්මය දේශනාකොට දස දහස් ගණන් දෙවියන් ධර්මය අවබෝධකොට ගන්නවා. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ දෙතිස්මහා පුරුෂලක්ෂණයන් දැකලා අයෝමය ප්‍රාථිහාරය ශක්තිය දැකලා සද්ධර්මය ශ්‍රවණය කරලා ධර්මය අවබෝධ කර ගන්නවා. නමුත් ඒ දෙය වර්ථමානයට ගැළපෙන්නේ නැහැ. හේතුඵල ධර්මයන්ට අනුවයි ප්‍රශ්නය දෙස බැලිය යුතු වන්නේ, අතීතයේ වෙච්ච දෙය වර්ථමානයේත් වෙනවාය කියලා සිතුවොත් අපි මුලාවට පත් වෙනවා. උදාහරණයක් ගන්නකෝ, මේ මනුෂ්‍යලෝකයේ පිංවත් මනුෂ්‍යයින්ට ගෞරවනීය ස්වාමීන්වහන්සේලා මොන තරම් නම් ධර්මය දේශනා කරනවාද, මොන තරම් පත්සල් ආරණ්‍යය තිබෙනවාද කොතෙක් මහා සංඝරත්නය වැඩ සිටිනවාද මොන තරම් ශීලමය, දානමය, පිංකම් සිදුවෙනවාද, එහෙත් අර්ථවත්ව ධර්මාවබෝධය ලබන අය මොනතරම් සීමිතද, රැකිරක්ෂා කරලා වෙහෙස මහන්සි වෙලා ගෙවල් දොරවල් හදලා, දරුමුණුපුරන් හදලා කාමයේ ආදිනවයන් මෙතරම් හොඳින් ප්‍රකටව පෙනිලත් මනුෂ්‍යයා ධර්මයෙන් බැහැරව යන කොට, පින නිසාම ඉබේම සිතූ සිතූ සම්පත් ලබන දෙවියා කාම පුරයක ජීවත් වෙන දෙවියා කෙසේ නම් කුසල් දහම් දියුණු කොට ගන්නද. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ බැහැදැකීමට දිව්‍ය ලෝකයන්ට අධිපති ශක්‍ර දෙවියා පැමිණි සෑම මොහොතකම බුදුරජාණන් වහන්සේට ප්‍රකාශ කරන්නේ, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, දෙවියන් වන අපිට ගොඩාක් රාජකාරි තියෙනවා. ඒ නිසා ඉක්මන් කොට යන්න ඕනේ කියලා. ලෝභ, ද්වේශ, මෝහය නිසාම දෙවියන් අතරත් ගැටුම් ප්‍රශ්න තිබෙනවා. සමහර දෙවියන් සන්ඩු වෙනවා. සමහර දෙවියෝ අනුන්ගේ දිව්‍යාංගනාවන් අරගෙන යනවා. පිනේ විවිධත්වය නිසා දෙවියන් අතර

පන්තිහේදය තිබෙනවා. දෙවියා කියන්නේ පෙර ජීවිත වල මනුෂ්‍යයින්ගේ. ඒ නිසා මනුෂ්‍යගති දෙවියන් තුල තිබෙනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා දෙවියෙක්ගේ දිව්‍ය ආයුෂ්‍ය ඉවර වෙලා දිව්‍යලෝකයෙන් චුත වෙන්න කීව්‍ර වෙන කොට දිව්‍ය ලෝකය දාලා යන්න බැරිව දෙවියන් හඬා වැටෙනවා, සිහි මුලාවට පත්වෙනවා කියලා. එතකොට අනෙක් දෙව්වරු වටවෙලා ඔබ සුගතියේ උපතක් ලබලා, නැවත පිං කරගෙන දිව්‍ය ලෝකයට පැමිණෙන්න කියලා එම දෙවියාව අස්ථසනවාලු. මේ දෙවියන් සුගතිය කියන්නේ බුද්ධෝත්පාද කාලයක මනුෂ්‍ය ලෝකය. බුද්ධෝත්පාද කාල වලදී මනුෂ්‍යලෝකයේදී පින් කරලා එම පිනේ අසිරිය විඳින තැන තමයි දිව්‍ය ලෝකය. දිව්‍යඵල වල දෙවියන්ට අවශ්‍ය නම් දිව්‍යශ්‍රාත වලින් මනුෂ්‍යලෝකයේ ස්වාමීන් වහන්සේලා දේශනා කරන සද්ධර්මය ඇසීම සහ එම ධර්මය නුවණින් මෙනෙහි කිරීම තුළින් ධර්මාවබෝධය ලැබීමට හැකියාව ලැබෙනවා. නමුත් ප්‍රශ්නය තිබෙන්නේ පිනේ අසිරිමත්භාවය නිසාම දෙවියන් කාමච්ඡන්දයන්ගෙන් ප්‍රමාදභාවයට පත්වෙලයි දිව්‍යඵලවල ජීවත් වෙන්නේ. සද්ධර්මය ඉතා අර්ථවත්ව දේශනා කරන ස්වාමීන්වහන්සේලා කොපමණ මේ රටේ වැඩ සිටිනවාද. නමුත් උන්වහන්සේලා දේශනා කරන ධර්මය ශ්‍රවණය කරලා සාදුකාර දීලා මනුෂ්‍යයා නැවතත් කාමයන් තුලටමයි බැසගන්නේ.

හික්ෂුවක් සමාධියෙන් පසුවෙන කොට දිව්‍ය අප්පරාවන් පිරිසක් දර්ශනය වෙනවා. මේ දිව්‍ය අප්පරාවන් මලින් හැඳිලා තිබෙන්නේ. මනුෂ්‍යා හැඳිලා තිබෙන්නේ මසෙන් වගේ. මේ දිව්‍ය අප්පරාවන් මලින් හැඳිලා

තියෙන්නේ. අපේ ශරීරයේ රෝම කුප වගේ එම අප්පරාවන්ගේ ශරීරයම මලින් ගැවසිලා තිබෙන්නේ. ලස්සන තද පැහැති, ලා පැහැති රෝස පැහැයෙන්, ඒවා ඕකීඩි මල් වගේ. ඔබ සිතන්නකෝ හොඳින් විනිවිද පෙනෙන දීප්තිමත් පොලිතින් උරයකට රෝස පැහැති ඕකීඩි මල් කලාවකට ඇසුරුවා කියලා. අන්න ඒ වගේ දිව්‍යාංගනාවන් පෙර මනුෂ්‍ය ජීවිතවල කාන්තාවන් ලෙස උපත ලබලා සිල් ආරක්ෂා කරලා පින් දහම් කරලා තමන්ගේ ශරීර මස අනුන්ගේ කාමවිෂන්දයන් ඇති නොවන ආකාරයට ජීවත් වෙලා. ශරීර අගපසඟ හොඳින් ආවරණය වන ආකාරයට ඇඳුම් පැළඳුම් ඇඳලා. එහි විපාකයන් හැටියට දිව්‍ය ජීවිතයේදී දිව්‍ය ශරීර හැදිලා තිබෙන්නේ සුවඳවත් ලස්සන මලින්. හැමෝටම ශරීරය පෙන්වන 'තරු' ඇටසැකිලි පායාස නිරයට වැටෙන කොට ශරීරය හොඳින් වසාගත් පින්වත්තියෝ මරණින් පසු මලින් උපන් දිව්‍යාංගනාවෝ වෙනවා. ඉහත කාරණය තුළ වර්ථමානයේ නොගැළපෙන ඇඳුම් අඳින කාටත් අවශ්‍ය නම් නිවැරදි වෙන්න හොඳ පාඩමක් තිබෙනවා. මෙතනදී පිංවත් ඔබලාට හොඳින් සිතා ගන්න පුළුවන් කුසලය සහ අකුසලය අතර ඇති පරතරය. ඒවායේ විපාකයන් නිසාම සකස් වෙන දුක සහ සැප අතර තිබෙන පරතරය අකුසලය, ඇටසැකිලි නිරිසතෙක් සම ගහපු නිරිසතෙක් බවට පත් කරන කොට කුසලය මලින් උපන් දිව්‍යාංගනාවක් බවට පත්කරනවා. අතීතයේ කල පිංකම් නිසාම මෙවැනි අසිරියක් ලබන දිව්‍යාංගනාවන් මැද්දේ දෙවියන් කෙසේ නම් ධර්මය දකින්නද.

නමුත් මාර්ගඵලලාභී දෙව්වරුන්ගේ තත්ත්වය මීට වඩා භාත්පසින්ම වෙනස්. එම දෙව්වරු

පංචඋපාදස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය දැකලා තිබෙන නිසා ශීලයේ සීමාවන් තුළ සිටිමිනුයි, කාමයන් පරිහරණය කරන්නේ. එවැනි මාර්ගඵලලාභී දෙව්වරුන්ට දිව්‍යාංගනාවන්ට මේ මොහොතේදීත් දිව්‍යඵලවලදී ධර්මය අවබෝධ කර ගැනීමට හැකියාව තිබෙනවා. එම නිසා පිංවත් ඔබ ලැබූ මනුෂ්‍ය ජීවිතය මාර්ගඵලලාභී දෙවියෙක්, දිව්‍යාංගනාවක් බවට පත්කර ගැනීමටයි ඔබ දක්ෂ වෙන්න ඕනේ. එහෙම වුනොත් ඔබ දිව්‍යඵල වලදී නැවත අතරමං වෙන්නේ නැහැ. ඉහත කාරණා වලින් පිංවත් ඔබ නුවණින් දකින්න උත්සහ ගන්න ඕනේ, සාමාන්‍ය දෙවියන්ට දිව්‍යඵලවලදී වර්ථමානයේදී හෝ අනාගතයේදී ධර්මාවබෝධය ලැබීම දුෂ්කර කටයුත්තක් වෙන්නේ ඇයිද කියන කාරණය. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ ජීවත්වෙව්ව බොහෝම වැදගත් උපාසක යුවළක් සිටියා. ඒ තමයි නකුල පියා සහ නකුල මාතා. මේ පිංවතුන් දෙදෙනාම තරුණ කාලයේදීමයි සෝවාන් ඵලයට පත්වෙන්නේ. මේ දෙදෙනා බොහෝම ආදර්ශවත් පවුල් ජීවිතයක් ගතකරපු දෙදෙනෙක්. නකුල පියා අසුවයස් වියට පත්වී බොහෝම වයෝවෘධව නකුල මාතාව සමඟ බුදුරජාණන් වහන්සේ බැහැදකින්න පැමිණිලා, බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් බොහෝම ආදරණීය ප්‍රශ්නයක් විමසනවා. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම මේ නකුල මාතාව කුල ගෙදරට කැන්දගෙන පැමිණියේ ඇයට වයස අවුරුදු පහළොවේදී. එදා පටන් අද දක්වා ඇය කයෙන් හෝ සිතෙන් මාව ඉක්මවා කටයුතු කළේ නැහැ. මමත් ඒ වගේමයි. ඇය ඉක්මවා කටයුතු කළේ නැහැ. මට දැන් අවශ්‍යයි භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඔබ වහන්සේගෙන් දැනගන්න ලබන ජීවිතයේදීත් මේ නකුල මාතාව මගේ බිරිඳ කරගන්නේ කොහොමද කියලා. නකුල පියා මේ අහන්නේ

ලබන ජීවිතයේදීත් නකුල මාතාව බිරිඳ කරගන්නේ කොහොමද කියලා. නකුල පියාගේ මේ අදහසට බුදුරජාණන් වහන්සේ කිසිම බාධාවක් කරන්නේ නැහැ. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා නකුල ඔබ දෙදෙනාම සමසද්ධා, සමශීල, සමත්‍යාග, සමප්‍රඥා වඩන්න කියලා. ඒ කියන්නේ කෙනෙක් අනෙක් කෙනාව ඉක්මවා යන්නේ නැතිව සමව ඉහත ධර්මයන් වඩන්න කියලා. මෙතනදී පිංවත් ඔබ නුවණින් මෙනෙහි කරන්න ඕනේ. මේ නකුල අඹුසැමියන් සෝවාන් ඵලයට පත්වෙච්ච දෙපලක්. නමුත් ඒ අය තුල කාම, රාග, පටිස තිබෙනවා. ඒ නිසාම පංචඋපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවයේ දැක්ම තුල සිටිමින්ම, ශීල්පද ආරක්ෂා කරමින්ම කාමයන් අත්විඳීමේ කැමැත්ත තිබෙනවා. කාමයන් අත් විඳීමට නකුල පියාට තිබූ කැමැත්ත නිසාම නකුල පියා මැරෙන වේලාවේ පංචඋපදස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය නැවත නැවත වැඩීමට අසමත් වුණා. හික්ෂුවක් උතුම් සමාධියෙන් අරමුණු කොට බලන කොට නකුල පියාට ප්‍රභාශ්වර තැඹිලි පාට සඵවක් පැළඳගත් උඩුකය නිරාවරණය වූන රන්වන් පැහැති සෝවාන් දෙවියෙක් වෙලා දිව්‍යඵලයක උපතලබ්ධා සිටිනවා. සෝවාන් ඵලයෙන් ඔබ්බට යන්න නකුල දෙවියාට පුළුවන් කමක් තිබුණේ නැහැ. මොකද මැරෙන වේලාවේ තව දුරටත් පංචඋපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය නොවැඩුන නිසා. නමුත් නකුල පියා මැරුනාට පසුව නකුල මාතාගේ තත්ත්වය මීට වෙනස් වුණා. නකුල පියාගේ අභාවය දැකලා දරුවන් සමඟ තමා තනිවුණ බව දැකලා නකුල මාතාවට අනිත්‍යසංඥාවන් වැඩුනා. මොකද ඇයත් සෝවාන් ඵලය ලැබූ උපාසිකාවක්. ගෞතම සම්මාසම්බුද්ධ ශාසනයේ ශීලයන් ආරක්ෂා කරන උපාසිකාවන් අතර අග්‍රස්ථානය ලැබූ

උපාසිකාව නකුල මාතාව තම ස්වාමිපුරුෂයාගේ වියෝව නිසාම අනිත්‍යසංඥාවන් වැඩුනා. ඇය මරණයට පත්වෙන මොහොතේ පංචඋපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය තව දුරටත් වැඩීමට දක්ෂ වුණා. ඒ නිසාම ඇය සකෘදාගාමී දිව්‍යාංගනාවක් වශයෙන් දිව්‍යඵලයේ උපත ලබන්නේ. හික්ෂුවක් උතුම් සමාධියෙන් අරමුණු කොට බලනවා මේ මොහොතේ නකුල මාතාව කුමන ජීවිතයක් ලැබුවාද කියලා. එවිට එම හික්ෂුවට දර්ශනය වෙනවාලු ප්‍රභාශ්වරභාවයක් නැති නොදිලිසෙන කපු සුදු සාරියක්, සුදු හැට්ටියකින් සැරසුන දිව්‍යාංගනාවක්. ඇය නිවුන ගතිගුණ ඇති තැන්පත් දිව්‍යාංගනාවකි. ඉහත ලක්ෂණ වලින් ප්‍රකට වෙන්නේ ඇය කාම, රාග, පටිස ධර්මයන් තුනී කොට ගත් දිව්‍යාංගනාවක් බවයි. එහි අදහස ඇය සකෘදාගාමී දිව්‍යාංගනාවක් බවයි. ඉහත කථාව තුල නකුල පියා කරගත් දුර්වල ක්‍රියාව ඔබට හඳුනාගන්න පුළුවන්. නමුත් අවසානයේ දෙදෙනා එකට එකතු වුනේ නැහැ. නකුල මාතාව පංචඋපාදස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය වඩමින් පියවරක් ඉදිරියට ගියා. සෝවාන් ඵලයට පත්වුණු නකුල පියාගේ ඉහත ක්‍රියාවෙන්ම දිව්‍යඵලවල ජීවත් වන මාර්ගඵල ලාභී නොවන දිව්‍යාංගනාවන්ගේ කාම, රාග, පටිසයන්ගේ ස්වභාවය හොඳින් හඳුනාගන්න.

ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා මනුෂ්‍ය ලෝකයේ මනුෂ්‍යයා ශීලයෙන් පිරිහෙන කොට ඊට සමගාමීව දෙවියන් ද ශීලයෙන් පිරිහෙන බව. දෙවියන්ද දුෂ්ශීල වනබව. දුෂ්ශීල භාවයට පත්වෙන දෙවියන් මනුෂ්‍යලෝකයේ දුගිල්වත් මනුෂ්‍යයින්ට උපකාරකරමින් තව තව ලැජ්ජාහය දෙක මනුෂ්‍යා තුලින් නැතිකොට දමන බව.

දුෂ්ශීල භාවයට පත්වෙන දෙවියන් රජවරුන්, පාලකයින් අධර්මිෂ්ඨ කරනවා, පාලකයින් රාජසේවකයින්, රාජ්‍යසේනාව, සුරා බොනවා, මිනිසා විකෘති වෙනවා. අධර්මිෂ්ඨ වූ දෙවිවරුන්ට භාරභාරවී මිනිසුන් මරවනවා. අධර්මිෂ්ඨ වූ දෙවියන් වියරු වී වැස්ස වලක්වනවා, දින ගණන් දෝරේ ගලා යන වැසි ඇති කරනවා. තැන් තැන් වලට පමණක් වසිනවා. එක ප්‍රදේශයකට වැස්ස තව ප්‍රදේශයකට ඉඩෝරය ඇති කරනවා. දීර්ඝ නියං සායවල් ඇතිකරනවා. මේවා හේතුවෙන්ම මනුෂ්‍යා තුළ ලෝභ, ද්වේශ, මෝහ අකුසල මූලයන් තව තව වැඩිවෙනවා. සද්ධර්මය ක්‍රමානුකූලව අතුරුදහන්ව යන ලෝකය තුළ මාර්ගඵල ලාභී නොවන දෙවියන් දුෂ්ශීලභාවයට පත්වෙනවා. විශේෂයෙන්ම මිථ්‍යාදෘෂ්ටික දෙවියන් නපුරු පාලකයින්ට උපකාර කරනවා. තව තව අසද්ධර්මය ලෝකයේ පතුරුවන්න සද්ධර්මය ක්‍රමානුකූලව අතුරුදහන්ව යන ලෝකය තුළ දිව්‍යඵල වල දෙවියන් පත්වෙන අවදානම ඔබ නුවණින් තේරුම් ගත යුතු වෙනවා. මෙවැනි අවධානමක් ඔබ ඉදිරියේ තිබෙන කොට ඔබ උත්සහ ගත යුත්තේ මේ මොහොතේ සාමාන්‍ය දෙවියෙක් දිව්‍යංගනාවක් වෙලා දිව්‍යලෝකයේදී පින් කිරීමට බලාපොරොත්තු වීම නොව මේ ලැබූවා වූ උතුම් මනුෂ්‍ය ජීවිතයේදීම සද්ධර්මයේ උතුම් අර්ථයන් ප්‍රයෝජනයට ගෙන ධර්මාවබෝධය දෙසට ගමන් කිරීමට විරා සකස්කොට ගැනීමයි. එසේ නොවුනහොත් අනාගතයේදී ඔබත් දුශ්ලේඛත්භාවයෙන් වියරු වැටුන දෙවියන් අතර තවත් එක් දෙවියෙක් වනු ඇත.

එක් මහත්මයෙක් හික්ෂුවගෙන් ප්‍රශ්නයක් විමසුවා.

ස්වාමීන් වහන්ස, දිව්‍යඵලවල, දීර්ඝ ආයුෂ විදින අරහත් භාවයට පත්වුණ දෙවියන් සිටිනවාද කියලා. දිව්‍යඵලවලදී යම් දෙවිකෙනෙක් දිව්‍යංගනාවක්, චතුරාර්යසත්‍ය ධර්මයන් අවබෝධකොට රහතන් වහන්සේන්මක් බවට පත්වුනොත්, එම දිව්‍ය රහතන් වහන්සේට පැවිදි උපසම්පදාව ලැබීමට දිව්‍යඵලවලදී හැකියාවක් නොමැති නිසා අරහත්භාවය අවබෝධකොට දින හතක් ඇතුළත දිව්‍යඵලයකදීම පිරිණිවීමට පත්විය යුතු යැයි හික්ෂුව විශ්වාස කරයි. ඉහත කරුණ සම්බන්ධව සමාජය තුළ විවිධ මතයන් ඇත. සමාජය යනු කවදත් මතවාද වලින් පිරුණ තැනකි. බුදුරජාණන් වහන්සේ ලෝකයේ පහළ වන විට දඹදිව දෘෂ්ටි මතවාද හැට දෙකක් තිබුණු බව දේශනා වල සඳහන් වෙනවා. එහෙත් ධර්මය යනු දෘෂ්ටියක් මතවාදයක් නොවේ. ලෝකයේ යථාර්ථයයි. සමාජය තුළ කුමන මතයක් තිබුණද පිංවත් ඔබ හේතුඵල ධර්මයන්ට ගලපා ප්‍රශ්නය නුවණින් තේරුම්ගැනීමට දක්ෂ විය යුතුය. පිංවත් ඔබ මෙහෙම සිතන්න. අංගොච මානසික රෝහලේ දැඩි ලෙස මානසික රෝගීභාවයට පත්වූ රෝගීන් සිටින වාට්ටුවක් තිබෙනවා. මෙම වාට්ටුවේ සිටින එක රෝගියෙක් ලෝහකම නිසා පිස්සු හැඳුනු රෝගියෙක්. තව කෙනෙක් රාගය නිසා, ආදරය නිසා, අධ්‍යාපනය නිසා, ද්වේෂය නිසා පිස්සු හැඳුනු රෝගීන්. මේ මානසික රෝගීන් පිස්සු නටමින් වාට්ටුව තුළ සිටින්නේ. කෙනෙක් තනිවම බනිනවා, තව රෝගියෙක් තනිව ආදරය කරනවා, තව කෙනෙක් දේශනයක් පවත්වනවා, කිසිම රෝගියෙකුට වාට්ටුවෙන් පැනලා යන්න බැහැ. දැන් පිංවත් ඔබ නුවණින් මේ මානසික රෝගී වාට්ටුවේ ස්වභාවය, පරිසරය හොඳින් දකින්න. හික්ෂුව මේ කටුසටහන සටහන් තබන වනපෙතේ ගොදුරු ගමට කිලෝමීටර් හතරක් පමණ

ඇත. කුටියක වැඩ සිටින ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් සිටිනවා. උන්වහන්සේ තුළ බොහොම උත්කෘෂ්ඨ ශීලයක්, සමාධියක් තිබෙනවා. එහෙම නැති නම් මෙවැනි ඝන කැලෑවක දීර්ඝකාලීනව වැඩ සිටින්න බැහැ. උන්වහන්සේ මේ ධර්මද්වීපය තුළ වනවාසිව වැඩ සිටින ශ්‍රේෂ්ඨ ගෞරවනීය ස්වාමීන් වහන්සේ නමක්. භික්ෂුව ඉහතින් සඳහන් කළ ගෞරවනීය ස්වාමීන් වහන්සේව වඩම්වවාගෙන ඇවිල්ලා අර මුලින් සඳහන් කළ මානසික රෝගලේ මානසික රෝගීන් සිටින වාට්ටුවට දමා දොර අගුළු දැමීමෙන් කුමක් වේවිද. දැන් පිංවත් ඔබ ඉහත උදාහරණය අනුව නුවණින් මෙනෙහි කරන්න. වාට්ටුවේ සිටින මාසික රෝගීන් සමග එම ගෞරවනීය ස්වාමීන් වහන්සේ කෙසේ වැඩසිටින්නද, එක්කෝ උන්වහන්සේ අවබෝධයෙන්ම සියදිවි තොරකර ගනිවි, එසේත් නැතිනම් ආහාර ජලය නොගෙන ස්වභාවිකවම අපවත් වේවි. එම ගෞරවනීය ස්වාමීන් වහන්සේට එම පිස්සු සමාජය තුළ ජීවත් වෙන්න බැහැ. අනිවාර්යෙන්ම එම ගිහි ජීවිතය නැමැති මානසික වාට්ටුවෙන් බැහැර වෙලා පැවිදි උපසම්පදාව ලබන්න ඕනේ. එම පිංවත් ස්වාමීන් වහන්සේ නැවත මානසික රෝගියෙක් කියන තැනට පත්වෙන්නේ නැහැ. දැන් පිංවත් ඔබ හේතුඵල ධර්මයන්ට අනුව නුවණින් දකින්න ඕනේ, යමෙක් ගිහි ජීවිතය තුළ සිටිමින් අරහත් භාවයට පත් වුවහොත් එසේත් නැතිනම් දෙවියෙක් බ්‍රහ්මයෙක් චතුරාර්යසත්‍ය අවබෝධය ලැබුවහොත්, ඔහු අනිවාර්යෙන්ම පැවිදි උපසම්පදාව දින කිහිපයක් ඇතුළත ලබාගත යුතුයි. එසේ නොවුනොත් එම රහතන් වහන්සේ පිරිණිවන්පාන්න ඕනේ. මොකද රහතන් වහන්සේ ලෝකය දකින්නේ ඉහතින් දැක්වූ මානසික රෝගී වාට්ටුව වගේ. ලෝභ, ද්වේශ, මෝහ

බඩුමල්ල කරේ එල්ලා ගත් ලෝකය උන්වහන්සේට ගැලපෙන්නේ නැහැ. මනුෂ්‍යයාට වර්ථමානයේදී පැවිදි උපසම්පදාව ලැබිය හැකි වුවද, දෙවියන්ට බ්‍රහ්මයන්ට එම අවස්ථාව නොමැති නිසා දෙවියන් බ්‍රහ්මයින් අරහත් භාවය අවබෝධකොට දින කිහිපයකින් පිරිණිවීමට පත් විය යුතුයැයි කියලා භික්ෂුව විශ්වාස කරනවා.

දෙවියා අවධානමට ලක්වෙන තවත් අවස්ථාවක් පිළිබඳව ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. එම අවස්ථාව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකරන්නේ සප්ත සූර්යගමන සූත්‍රයේදී. මෙම සූත්‍රය වර්තමානයේ විද්‍යාව හදාරණ පිංවතුන්ලා සැකයෙන් යුතුව බලන සූත්‍රයක්. වරක් මෙම සූත්‍රයට අනුව, පිංවත් ඔබ මේ දෙපා තබාගෙන සිටින මහපොළව මත යොදුන් 84,000 ක් උසැති මහාමේරු පර්වතය මේ මොහොතේ තිබෙනවාය කියලා. භික්ෂුව දේශනා කරන කොට විද්‍යාව හදාරණ ඊට නැඹුරු පිංවතුන්ලා පිරිසක් ඉහත කාරණය භාසයට ලක් කලා. නවීන තාක්ෂණය විසින් සැටලයිට් ආධාරයෙන් මේ මහ පොළව ඡායාරූපගත කොටයි තිබෙන්නේ. යොදුන් 84,000 ක් උස කන්දක් තිබෙනවානම් එය සැඟවී තිබෙන්න බැහැයි කියලා, මේ උතුම් ධර්ම කාරණය භාසයට ලක්කලා. භික්ෂුව ඒ මොහොතේ එම මහත්වරුන්ට ප්‍රකාශ කලේ ඔබලා ඔය සිතාවෙන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේටයි, උතුම් ධර්මයටයි කියලා. නමුත් එම සූත්‍රය කරුණු සහිතව විග්‍රහ කොට පෙන්වන කොට එම පිංවතුන්ලාට නවීන විද්‍යාව අභිබවාගිය සම්මා සම්බුද්ධ ඥානයේ අසිරිමත් භාවය නුවණින් මෙනෙහි කරන්න ඇතිය කියලා භික්ෂුව විශ්වාස කරනවා. ඉහත සූත්‍රයේ සඳහන් කාරණය සිද්ධවෙන්නේ මෙහි බුදුරජාණන්

වහන්සේ සම්මාසම්බුද්ධත්වයට පත්වී එම ශාසනය අතුරුදහන්ව ගියාට පසුවයි.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා මහාමේරු පර්වතය ගැන. එය මේ මොහොතේ විෂයවන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේට පමණයි. මෙහෙම කාලය ගෙවී ගිහිත් අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙන කොට බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා යොදුන් 84,000 ක් උසැති මහාමේරු පර්වතය පෙනෙන්නට පටන් ගන්නවාය කියලා. සම්මාසම්බුද්ධ ඥානයෙන් දේශනාකොට වදාළ, ඉහත කාරණය අපි හේතුඵල ධර්මයන්ට අනුව මෙසේ ගලපාගත යුතුව තිබෙනවා. අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙන කොට පෘතුවියේ ඇතිවන උෂ්නය විසින් හිම දියවෙලා මහාමේරු පර්වතය පෙනෙන්නට පටන්ගන්නවා විය යුතුයි. මේ කාරණය පිටත් ඔබට මෙහෙම ගලපාගන්න පුළුවන්. ඉන්ද්‍රියාවේ ගංගා, යම්පුරා ගංගාවන් පටන් ගන්නා ස්ථානයන් තවම ඉන්ද්‍රියාව දන්නේ නැහැ. ඒ අය දන්නවා මේ ගංගා හිමාලයෙන් පටන්ගන්නවාය කියලා. නමුත් ඒවායේ ආරම්භක උල්පත ඒ අයට හොයාගන්න බැහැ. එම ප්‍රදේශ හිමෙන් වැසිලයි තිබෙන්නේ, අහසයි පොළවයි එක්වෙලා පෙනෙන්නේ, ඒවා අභිරහස් ගුප්ත ප්‍රදේශ මනුෂ්‍යයෙකුට එම ප්‍රදේශ වලට කිට්ටු වෙන්න බැහැ. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා මහාමේරු පර්වතය බොහෝම සශ්‍රීක කඳුයායකි. එය මහපොළොවෙන් යටට යොදුන් 84,000 ක් තිබෙනවා. මහපොළොවෙන් ඉහළට යොදුන් 84,000 ක් තිබෙනවා. මහපොළොවෙන් ඉහළට තිබෙන යොදුන් 84,000 දිව්‍යඵලවලටම උසයි කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. මේ මහාමේරුව

සශ්‍රීක වනස්පති වෘක්ෂයන්ගෙන්, තෘණ වර්ග වලින් හිම වළසුන්, හිම මුවන් වැනි සතුන්ගෙන් ගහන සුන්දර කඳුවැටියක්ය කියලා. අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස නැති නිසාම සියළු තණපත්, ගහ කොළ වියළී මුඩු කඳුවැටිය පෙනෙන්නට තිබෙන්නේ. මේ මොහොත වන විට ඉහත මහා මේරු පර්වතය දකින්නට මනුෂ්‍යයෝ මේ ලෝකයේ නැහැ. පෘථිවියේ උෂ්ණත්වය වැඩි වීම නිසාම මනුෂ්‍ය ප්‍රජාව මැරීලගොස් ඉවරයි. මනුෂ්‍යයා පිපාසය, කුසගින්න, උෂ්ණත්වය නිසාම ද්වේෂයෙන්, චෛරයෙන් මිය පරලොව ගොස් ප්‍රේතයින්, බ්‍රහ්මයින්, නිරිසත්වයින් ඉඩෝරයට ඔරොත්තුදෙන කෘමීන් වශයෙන් මැරෙමින් ඉපදෙමින් මෙම කාශ්ඨක පරිසරයේ දුක්විඳිනවා.

මෙහෙම වැස්ස නැතිව, තවත් අවුරුදු සියයක් දහසක් ගතවෙන කොට යමෙක් අහස දෙස බැලුවොත් අහසේ ඉරවල් දෙකක් පායලා තිබෙනවා. නමුත් මේ දෙවැනි ඉර දකින්න මනුෂ්‍යයෙක් මේ ලෝකයේ නැහැ. දෙවැනි ඉර පෑයුවට පසුව මහමේරු පර්වතයේ තිබෙන මහාදිය පාරවල්, මධ්‍යම දිය පාරවල් කුඩා දිය පාරවල් සියල්ලම සිඳියනවා කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. සශ්‍රීක දිය උල්පත් වලින් ගහනව තිබූ මහමේරු පර්වතය කාන්තාරයක් වෙනවා.

මෙහෙම තවත් අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙන කොට අහසේ තුන්වැනි ඉරක් පායනවා. දැන් ඉරවල් තුනයි. තුන්වැනි ඉර පෑයුවට පසුව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා මෙතෙක් මහාමේරුවේ දිය උල්පත් වලින් පෝෂණය වූ පංචමහා ගංගාවන් ගංගා, යම්පුරා, අවරවතී,

සරඟු, මහී කියන ගංගාවන් සම්පූර්ණයෙන්ම වැලි තලා මතු වෙන්න සිඳි යනවා කියලා. පංචමහා ගංගාවන් යම් දවසක සිඳි යනවානම් අපේ මහවැලි, කැළණි, වලවේ ගංගා ගැන මොනවා කථා කරන්නද.

මෙහෙම තවත් අවුරුදු සියක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙන කොට අහසේ හතරවැනි ඉරක් පායලා තිබෙනවා. දැන් ඉරවල් හතරයි. හතරවැනි ඉර පැයුවට පසුව පංචමහා විල් සම්පූර්ණයෙන්ම සිඳි යනවා. අනෝතත්තය, රථකාරය, සිංහප්‍රාපාතය, මන්දාකිණිය, ඡබ්දනය කියන පංචමහාවිල් සම්පූර්ණයෙන්ම සිඳියනවා. දෙවියන් කාමස්වාදය විඳින්නේ මෙම පංචමහාවිල් වලින්. මේ පංචමහා විල්වලට දිය ලැබෙන උල්පත් ගලාගෙන පැමිණියේ දිව්‍යඵලවලට උසැති මහාමේරු පර්වතයෙන්. දැන් දෙවියනුත් ඉඬෝරයට හසුවෙලා. දෙවියනුත් පෘථිවියේ උෂ්ණත්වයෙන් පීඩාවට පත් වෙලා. දෙවියනුත් ඉඬෝරයෙන් පීඩාවට පත් වෙන කොට දෙවියන් තුලත් ලෝහ, ද්වේෂ, මෝහ අකුසලය මූලයන්මයි සකස් වෙන්නේ. එම අකුසලයන් නිසාම දෙවියනුත් දිව්‍ය ලෝකයෙන් චූත වෙලා සතර අපායන්ට වැටෙනවා. අපමණ පිනෙන් උපන් දෙවියනුත් දෙවියන් කාමස්වාදය විඳින පංචමහාවිලුත් යම් දවසක සිඳි වියළී යනවා නම් පිංවත් ඔබේ නිවසේ තිබෙන ළිඳ ගැන වතුර පයිප්පය ගැන පිහිනුම් තටාකය ගැන මොනවා කථා කරන්නද.

මෙහෙම වැස්ස නැතිව තවත් අවුරුදු සියයක් දහසක් ගතවෙනකොට ආකාසයේ පස්වැනි ඉරක් පායනවා. දැන් ඉරවල් පහයි. නමුත් ඉරවල් බලන්න දකින්න මනුෂ්‍යයෝ මේ ලෝකයේ නැහැ. මනුෂ්‍ය ප්‍රජාව උෂ්ණත්වය නිසාම

විනාශවෙලා නමුත් ඒ අය නිවන් දකින්නේ නැහැ. ඉඬෝර, කාන්තාර, දේශගුණයට ඔරොත්තු දෙන සතර අපායේ සත්වයින් හැටියට ඉපදෙමින් පිවිචෙමින් මැරෙනවා. එදාට ඔබත්, මමත් හවයේ සිටිය හොත් හේතුඵලධර්මයන්ට අනුව මේ කර්කශ පරිසරයේ මැරෙන උපදින සත්වයෙක් වේවි.

පස්වෙනි ඉර පායලා තිබෙන කොට බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා මහපොළොවෙන් හතරෙන් තුනක් වසාගෙන තිබෙන මහා සාගරය සම්පූර්ණයෙන්ම සිඳි යනවා. මහා සාගරය වැලි තලාවක් වගෙයි පෙනෙන්නේ, ඇතින් ඇතට හරක් කුර සටහන් වල පිරුණු වතුර කළඳක් වගේ වළ ගොඩැලි මත දිය කඳුලක් රැඳී තිබෙනවා පෙනෙනවා යම් දවසක මහා සාගරයත් සිඳිලා යනවා නම් මුළු ලෝකයම මනුෂ්‍යයන්ගෙන් තොර එකම වැලි තලාවක් වෙනවානම් පිංවත් ඔබ මගේ කොට අල්ලාගෙන සිටින රට , ජාතිය, ආගම, දේශසීමා ගැන මොනවා කථා කරන්නද. මහා සාගරය දැන් සම්පූර්ණයෙන්ම සිඳි ගොස් ඇති නිසා දැන් මහාමේරුව මුහුද යටට ගිලී තිබුණ යොදුන් 84,000 ක් මතු වෙලා. දැන් මහාමේරු පර්වතය දිගින්, පළලින්, උසින් යොදුන් එක් ලක්ෂ හැට අටදහස් විශාලත්වයකින් පෙනෙන්නේ.

මෙහෙම තවත් අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙන කොට හය වෙනි ඉරක් අහසේ පායලා තිබෙනවා. දැන් ඉරවල් හයයි. හයවැනි ඉර පැයුවට පසුව පෘථිවියේ උෂ්ණත්වය වැඩි භාවය නිසාම මහාමේරු පර්වතය හතර වටින්ම දුම් දමනවා. එම දුමින් මුළු පෘථිවිතලයම වැසී යනවා. යොදුන් එක් ලක්ෂ හැට අට දහස් උස, පළල

මහාමේරුවයි මේ දුම් දමන්නේ. පිංවත් ඔබ නුවණින් මෙනෙහි කරන්න ඕනේ මහාමේරු පර්වතය මුදුනක දිව්‍යඵලවලට උස නම් මේ දුමෙන් දිව්‍යඵලත් පීඩාවට පත්විය යුතුයි. දෙවියනුත් පීඩාවට පත් විය යුතුයි. ඉරවල් හයක උෂ්ණත්වය, ආලෝකය, යටපත් කොට පෘථිවිය දුමෙන් වැසියනවා. මේ මුළු පෘථිවිතලයම දුමෙන් වැසී යනවා නම් අනාගතය ආලෝකමත් කර ගැනීම උදෙසා අපි ඇති කරගන්න බලාපොරොත්තු කුමක් කරන්නද.

මුළු පෘථිවියම දුමෙන් වැසිලා තවත් අවුරුදු සියයක් දහසක් තිබෙන කොට අහසේ හත්වෙනි ඉරක් පායලා තිබෙනවා. දෑත් ඉරවල් හතයි. සත්වෙනි ඉර පෑයීමත් සමගම දුමෙන් රත්වෙලා තිබුණ මහාමේරු පර්වතය සතර වටෙන්ම ගිනිගනිමින් පෘතුවිය මතට කඩා වැටෙනවා. යොදුන් 1,68,000 ක් උසින්, පළලින්, දිගින් යුත් මහාමේරු පර්වතය ගිනි ගනිමින් පුපුරා කඩා වැටීම නිසා මුළු පෘතුවියම ගිනිගෙන විනාශයට පත් වෙනවා. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා මේ ගිනිගැනීමෙන් අඟුරු කැබැල්ලක්වත් ඉතිරි වන්නේ නැහැ කියලා. සියල්ල ගිනෙල් දූවුන කළ ඉතිරි වෙන අළු බවට පත් වෙනවා. යම් දවසක මුළු පෘතුවියම ගිනිගෙන අළු බවට පත්වෙන දිනයක් එනවා නම් මේ රූපයට සැප ලබාදීම සඳහා අපි ඉදිකරන කාම රූපී, අරූපී මාළිගාවන් ගැන මොනවා බලාපොරොත්තු තබාගන්නද.

කෙනෙකුට ප්‍රශ්නයක් වෙන්න පුළුවන් පෘතුවියේ තිබෙන්නේ එක ඉරයි කොහොමද ඉරවල් හතක් පායන්නේ කියල. ඒවා හේතුඵල ධර්මයන්. පළමු ඉර පායලා තිබී අවුරුදු

සියයක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙන කොට ඇතිවන පෘතුවියේ උෂ්ණත්වය විසින් දෙවැනි ඉර ඇතිවෙනවා. දෙවැනි ඉර පායලා අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙන කොට පෘතුවියේ ඇතිවෙන උෂ්ණත්වය විසින් තුන් වැනි ඉර ඇතිවෙනවා. මේ විධියට පෘතුවියේ උෂ්ණත්වය වැඩි වෙන්න වැඩිවෙන්න එම පෘතුවියේ උෂ්ණත්වය විසින් ඉරවල් ඇතිවන්නේ. මේ ආකාරයට හත්වැනි ඉර පැයුලාට පසුව ඊටත් වඩා උෂ්ණත්වයක් පෘතුවියට දරාගන්න බැහැ. පෘතුවියට එම උෂ්ණත්වය දරාගන්න පුළුවන් නම් අටවැනි ඉරකුත් පායාවී. නමුත් ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ උතුම් සම්මා සම්බුද්ධ ඥානයෙන් දකිනවා හත්වැනි ඉරට වඩා උෂ්ණත්වයක් පෘතුවියට දරාගන්න බැහැය කියලා. හේතුඵල ධර්මයන් විසින් මේ විනාශය සකස්කරන්නේ.

ඉහත සූත්‍රය හික්ෂුව සටහන් කළේ දෙවියන් හා දිව්‍ය ඵල අවධානමට ලක්වෙන අවස්ථාවක් ගැන සඳහන් කරන්න. මේ සූත්‍රයේ සඳහන් වෙනවා, දිව්‍යඵලවල දෙවියන් සතුටු වන කාමාස්වාදය විදින පංචමහා විල් සිඳිලා යනවා කියලා. මහාමේරු පර්වතයේ මුදුනක දිව්‍යඵලවලට උස නිසා මහාමේරු පර්වතය අවුරුදු සියයක් දහසක් දුම් දමන කොට එම දුමෙන් දිව්‍යඵල වැසියන් පීඩාවට පත් වෙන්න ඕනේ. ඉහත සූත්‍රයේදී සත්වැනි ඉර පායලා මහාමේරුව ගිනිගැනීමේදී මුළු පෘතුවියම ගිනිජාලාවක් බවට පත් වෙමින් පවතින විට දිව්‍යඵලයන් පීඩාවට පත්වෙන්න ඕනේ. මෙතැනදී සුරක්ෂිත භාවයට පත්වෙන්නේ මාර්ගඵලලාභී දෙවියා දිව්‍යාංගනාව පමණයි. ආහස්සර බ්‍රහ්මඵලය සුරැකිව පවතිනවා කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

සූත්‍රය ආරම්භයේදීම සටහන් කළ පළමු ඉර පායලා තිබේ, අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙන කොට කියන අවස්ථාවේදී පටන් සත්වැනි ඉර පායා පෘතුවිය ගිනිගෙන දූවෙන මොහොත දක්වා ඇති කාලය අවුරුදු දස දහස් ගනනක් වෙන්න පුළුවන්. මේ කාලවකවානුව තුළ පංචඋපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය දැකපු සියළුම මාර්ගඵලලාභී දිව්‍ය දිව්‍යාංගනාවන් මේ පෘතුවියේ වෙන්නාවූ විනාශය දැකලා එම විනාශය නුවණින් මෙනෙහි කරලා අනිත්‍යසංඥාවන් වැඩිලා නිවන් අවබෝධකොට ගන්නවා. මේ සා විනාශයක් පෘතුවිය මත තම දෑස් ඉදිරිපිට සිද්ධවෙන කොට අවම තරමින් සද්ධාසුසාරී ධම්මාසුසාරී දෙවිකෙනෙකුවත් මේ ලෝකයට සංස්කාරයන්ට බැඳෙන්නේ නැහැ. මේ විනාශය කමටහන් කොට ගෙන නිවන් අවබෝධය ලබනවා. ඉන් මෙහා සියළුම දෙවියන් මේ අනතුරේ ගොදුරු බවට පත් වෙනවා. මේසා දරුණු විනාශයක් සිද්ධවෙනකොටත් මාර්ගඵලලාභී දෙවියා, දිව්‍යාංගනාව සුරක්ෂිතයි කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ ඉහත හේතුව නිසා විය යුතුයි.

එම නිසා පිංවත් ඔබ මේ උතුම් අවස්ථාවේදී ධර්ම මාර්ගයේ ගමන් කරමින් කල්පවිනාශයකදීවත් පීඩාවට පත් නොවන මාර්ගඵල ලාභී දෙවියෙක් දිව්‍යාංගනාවක් වීමට උත්සහගන්න. එසේ නොවුනහොත් ඉරවල් හතක උෂ්ණත්වය විසින් ඇති කරන කර්කශ පරිසරයේ මනුෂ්‍ය ලෝකය තුළ නිර්මාණය වන ගිනිගත් නිරයේදී මැරෙමින් ඉපදෙන කෘමීන්, ප්‍රේතයින්, නිරිසතුන් වශයෙන් ද්වේශය, වෛරය, වේදනාව, පිඩිවීම ජීවිතය කොට ගත් අවාසනාවන්තයෙක් වීමට ඔබට සිදුවනු ඇත.

මෙම සූත්‍රය මෙනෙහි කරන කොට ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සම්මා සම්බුද්ධ ඥානයේ අසිරිමත්භාවය ඔබට වැටෙන්නවා, වගේම හේතුඵල ධර්මයන්ට අනුව අනාගතය දැකීමේ තියුණු ප්‍රඥාව හොඳින් පැහැදිලි වෙනවා. මුලින්ම අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙනවා. එම උෂ්ණත්වය හේතුවෙන් හිම දියවෙලා මහාමේරුව පේන්න පටන් ගන්නවා. දෙවැනිව දිය උල්පත් සිදී යනවා. ක්‍රමාණුකූලව පංචමහා ගංගා, පංචමහාවිල්, මහා සාගරය සිදී යනවා. මීළඟට උණුසුම වැඩි නිසාම මහා මේරුව දුම් දමනවා. අවසානයේදී ගිනිගෙන විනාශ වෙනවා. එකින් එක ඉරවල් පායන කොට ඇතිවන ලෝක ස්වභාවයන් පිංවත් ඔබ නුවණින් දකින්න. ඉහත කල්ප විනාශය ඔබේ ජීවිතය කිට්ටුවට ගෙන සංසාරබිය ඇති කර ගන්න. මේ මුළු මහ පොළවම ගස්කොළන්, තණ පත්, වියළි මුඩු බිමක් වෙනවා මනසින් දකින්න. ගංගා ඇළ දොළ වියළි මහා සාගරය සිදී ගොස් මුළු පෘතුවියම වැලි තලාවක් වෙනවා මනසින් දකින්න. මුළු පෘතුවියම දුමෙන් වැසී තිබෙනවා මනසින් දකින්න. මුළු පෘතුවියම ගිනිගෙන දූවෙනවා මනසින් දකින්න. එම කාශ්ඨක උෂ්ණත්වයට හසු වී සත්වයා පිඩිවී පිඩිවී මැරෙනවා, නැවත උපදිනවා මනසින් දකින්න. ඔබ මනසින් සැලසුම් කරන්නා වූ අනාගත පංචඋපාදානස්කන්ධයේ බියකරුව, විෂම බව, දුක් බව, කුසල් අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ ආශ්වාද රහිත බව දකිමින් ඉහත ලෝක ධර්මයන් සම්මාසම්බුද්ධ ඥාණයෙන් අවබෝධ කොට වදාල බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අයෝමය ගුණයන් ඥාණයන් පිළිබඳව මෙනෙහි කරමින් රාත්‍රී නින්දට යන්න. එවිට එම රාත්‍රිය යහපත් රාත්‍රියක් වේවි.

නොවැම්බර් මාසයේ වැස්ස කාලය පටන් අරගෙන කටුමැටි කුටියේ ඉදිරි පියස්සට දමා තිබෙන කලු පැහැති පොලිතින් වහලයට ජල බිංදු වැටෙන වේගවත් හඬ වැස්සේ හඬ පරයා ඇසෙනවා. කැලයේ කිවි බිවි ගාමින් සිටි කුරුල්ලන් ගැන කිසිම හෝඬුවාවක් නැහැ. එම කුරුල්ලන් ගස්වල අතු පතරට වෙලා හොඳටෝම තෙමෙනවා ඇති. උදේ ඉදන් වැස්ස නිසාම අද දවල් වරුවම කුරුල්ලෝ කුසගින්නේ ඒ නිසාම පණුවන්ට, දලඹුවන්ට වැස්ස නිසා අද අහස දානය ලැබෙනවා. අතීත අකුසල් නිසාම වැස්සට හෙම්බත් වී කුරුල්ලෝ දවස ගත කරන්නේ මොනතරම් පීඩාවකින්ද. අතීත සංස්කාර සත්වයාව බොහෝම සාධාරණ විධියට සලකන්නේ. වැස්සට නොතෙමී ඉන්න ඔබටත්, මටත්, ගෙදරක්, කුටියක් ලැබිලා තියෙන්නේ අතීත කුසල් සංස්කාර නිසාමයි. මහා ධාරාණිපාත වැස්සේ පිංවත් ඔබ සිතන්න ඔබේ වැස්ස නවතින්නේ කොයි වේලාවේද කියලා නොවේ, වැස්සේ සිතලට උණුසුම් වෙන්නේ කොහොමද කියලා නොවේ, වැස්සට තෙමෙන අප්‍රමාණ සත්වයන් අතර වැස්සට නොතෙමී ඉන්න, පිංවත් ඔබ මොන තරම් පින් කරලා ඇතිද කියන කාරණය. වැස්ස ගැන නුවණින් මෙනෙහි කරලා මතුකොට ගන්න පින්, පව කියන කාරණය පිංවත් ඔබ උපයෝගිකොටගත යුත්තේ විදර්ශනා නුවණ වඩවාගැනීම උදෙසාමයි. ඔය වැස්සට තෙමෙමින්, සීතලේ ගැහෙමින් සිටින සෑම පක්ෂියෙක්ම, සතෙක්ම, අතීත භාව වලදී ලොකු මාළිගාවල, තට්ටු දෙකේ ගෙවල් වල ජීවත් වුණ අය. අතීතයේ ඒ අය වැස්ස වහින කොට, වැස්ස පායන්නේ කොයි වේලාවේද කියලා සිතුවා මිස, වැස්සට උණුසුමකට තුරුල්වුණා මිස, තමන් වැස්සට නොතෙමී සිටියදී අනෙක් සතුන් වැස්සට තෙමෙන්නේ ඇයිද කියලා සිතුවේ නැහැ.

මේ උතුම් මොහොතේ පිංවත් ඔබට පුළුවන් වැස්සට තෙමෙන සතුන් අතර වැස්සට ඔබ නොතෙමී සිටින්නේ ඇයිද කියන කාරණය සිතන්න. ආකාසයෙන් කඩා හැලෙන මහ වැස්සට වඩා, ඔබේ සිතෙන් කඩා හැලෙන, කෙලෙස් වැස්ස ඔබව අනාගත භවගමනේදී මහා වැසි වලට තෙමෙන තිරිසන් සතෙක් කරාවි. භික්ෂුව දන්න පිංවත් මහත්මයෙක් සිටියා. එම මහත්මයාගේ ආගම මොකක්ද කියන්න භික්ෂුව දන්නේ නැහැ. ඔහුගේ ආගම කාටවත් සොයන්නත් බැහැ. සර්ව ආගමික කියලා ආගමකුත් තිබෙනවානේ. මේ අය පන්සලටත් යනවා, පල්ලියටත්, කෝවිලටත් යනවා. එක අරමුණක සිත පිහිටලා නැහැ. විවිකිච්චාව, සැකය ජීවිතය තුල ඔඩු දුවලා. සමහර විට එම මහත්වරුන් සිතනවා තමන් පැවතෙන්නේ වඳුරාගෙන් කියලා. වඳුරා අත්තෙන් අත්තට පනිමින් යනවා වගේ, ඒ මහත්මයාත් පන්සලට, පල්ලියට, කෝවිලට පනිමින් යනවා. භික්ෂුව සඳහන් කරන මහත්මයා ඉහත ස්වභාවයේ මහත්මයෙක්. ඔහුට හොඳ තීක්ෂණ බුද්ධියක් තිබුණා. ඔහුගේ තීක්ෂණ බුද්ධියට පුළුවන්, මුළු සමාජයම යම් කාරණයක පටලවා තබලා, ඇති වන විනාශය නිවී සැනසිල්ලේ බලා සිටින්න. මේ මහත්මයා මිය ගිහින් උපත ලබන්නේ තියුණු තීක්ෂණ රතු පැහැති ඇස් ඇති බකමුණෙක් වෙලා. ඒ බකමුණත් මේ මහා වැස්සට සමහර විට තෙමෙනවා ඇති. අපූරු සුන්දර මනස්කාන්ත නිවසක අතීතයේ දෑසි දස්සන් සමඟ ජීවත් වෙද්දී ඒ මහත්මයා සිතලා නැහැ, මෙපමණ සතුන් මහා වැස්සට තෙමෙන කොට ඇයි මම නොතෙමී සුවිසල් නිවසක ජීවත් වෙන්නේ කියලා.

වැස්ස හුඟාක් වේගයෙන් වහිනවා. කුටිය ඇතුලේ එල්ලී සිටි කිරි වවුල් පැටියා වේගවත් ගෙරවීම් හඬට බියවී

කුටිය ඇතුළේ එහා මෙහා පියාඹනවා. ටෝව් එළියේ ආධාරයෙන් මේ කටුසටහන ලියන්නේ. වැස්ස ඔබ ඇති තරම් වහින්න. හික්ෂුවකගේ සිත අනිත්‍ය සංඥාව නැමැති, පොල් අතු වලින් හොඳින් සෙවිලි කරලයි තිබෙන්නේ. ඒ සිතේ ධර්ම මනසිකාරයන් හැර වෙන සිතුවිල්ලක් නම් ඇති වන්නේ නැහැ. මේසා දරුණු වැස්සේ අකුසල් විපාක අත් විඳින තිරිසන් සතුන් විඳින දුක කමටහන් කොට ගෙන පිංවත් ඔබේ සිතත් හොඳින් ධර්මයෙන් සෙවිලි කොට ගන්න. වැසි බර රාත්‍රියක නින්දට යන මොහොතේ පිංවත් ඔබ වැස්සට නොතෙමී සිටිනා හේතුඵල ධර්මයන් නුවණින් දකිමින් නින්දට යන්න. එවිට එම රාත්‍රිය යහපත් රාත්‍රියක් වේවි.

වස් කාලය ගෙවී ගිහින්, වීථර මාසයේ අවසාන පොහොය අදයි. පිංචපාත මඩුවට දානය රැගෙන පැමිණි දායක මහත්මයෙක් ප්‍රකාශ කලා, තමන්ගේ ගමේ පන්සලේ මුල්ම වතාවට අටපිරිකර පනහක් පූජා කරලා වස්පිංකම බොහෝම උත්කර්ෂවත් අන්දමින් සිද්ධකලාය කියලා. එක ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් පමණක් වැඩ සිටින ගමේ පන්සලේ දායක මහත්වරුන්ට හරිම සන්තෝෂයි පිංකම ගැන. අනේ සාදු සාදු පිංවතුන් ගොඩාක් පිංකම් කරගන්නවා. ගෞරවනීය ස්වාමීන්වහන්සේලාත් කුසලයේ අර්ථයන් කඩින පිංකම තුලින් මතුකොට ගන්න දක්ෂවෙන්න ඕනේ. හික්ෂුව වැඩ සිටි කුටියේ දායක පිංවතුන් හික්ෂුවට කඩින වස්ත්‍රය හැටියට අඳනයක් පූජා කළේ. හික්ෂුවගේ තුන් සිවුර පරිපූර්ණ නිසා එම අඳනයත්, කුටියේ අතහැර දමලයි හික්ෂුව දෑත් වැඩ සිටින කුටියට වැඩියේ. අතිරික්තය කියන්නේ හිස රදයක්. අතිරික්ත දෙය අතහරින කම්, හික්ෂුවට සැනසිල්ලක් නැහැ. ඉහත අතහැරීම තුළ අර්ථවත්ව ජීවත් වන ගෞරවනීය

ස්වාමීන් වහන්සේලා විශාල පිරිසක් වර්තමානයේ වැඩ සිටිම අපි කාටත් සතුටක්, වගේම අපේ භාග්‍යක්.

වසරකට වතාවක් එළඹෙන කඩින පිංකම ගිහි පිංවතුන්ලා සිදුකරන්නේ බොහෝම ගෞරවයෙන්. ඒ ගෞරවයේ තරමටම පින්වතුන්ලාට පින් රැස්වෙනවා. වර්ථමානයේ කඩින පිංකම බොහෝම මිල අධික පිංකමක් බවට පත්වී ගෙන යනවා. මේවා ගැන සිතීම පැත්තකින් තියලා පිංවත් ඔබ උත්සහ ගන්න ඕනේ කඩින වීථර පූජාවේ සැබෑම අර්ථය ජීවිතයට එකතුකොට ගන්න. ලෝකයටම සගවා, අනුනගේ පිංකමෙන් තමා ගතහැකි උපරිම ප්‍රයෝජනට ලබා ගැනීමට. පින් කියන්නේ සංස්කාරයන් බව ඇත්ත. නමුත් ප්‍රඥාව වඩවා ගැනීම උදෙසා පින් අත්‍යාවශ්‍ය වෙනවා. ගෞරවනීය ස්වාමීන්වහන්සේලාට වස් ආරාධනා කිරීමත් සමගම එළඹෙන තුන් මාසයේ පිංවතුන්ලා දානමය, ශීලමය, සද්ධර්ම ශ්‍රවණය පිංකම් ගොඩාක් සිද්ධකරගන්නවා. මේ කර ගන්නා වූ පිංකම් විදර්ශනා නුවණ ඇති කර ගැනීම උදෙසාමයි ප්‍රයෝජනයට ගත යුත්තේ. පිංවත් ඔබ වස් පිංකම් ආරම්භකිරීමේදී පූජා කරන වැසි සඵලේ පටන් මුළු වස් පිංකම පුරාවටම ලෝභ, ද්වේෂ, මෝහ සිතක් සකස් වෙන්න දෙන්න එපා. වර්ථමානයේ කඩින පිංකම කියන කාරණයේදී තරඟයක් කියන කාරණය අපි දකිනවා. වියදම් පක්ෂයේ වැඩි භාවය තමයි, පිංකමේ සාර්ථකත්වය මනින මිනුම් දණ්ඩ වෙන්නේ. සමාජය යන දිශාවකට ගියාදෙන් පිංවතුන් දක්ෂ වෙන්න ඕනේ සමාජයේ ඇස වහලා ඔබගේ විදර්ශනා ඇස තියුණුකර ගන්න. පිංවත් ඔබ තුල ලෝභ, ද්වේෂ සිත් හීනකරගැනීම තුලයි අමෝහය කියන අර්ථය වැඩෙන්න සුදුසු පරිසරය ඔබතුල නිර්මාණය වන්නේ. එතැන සිට

පිංවත් ඔබ සිතන්න අතීත සංසාර ගමන පුරාවට අතීත සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනවල ඉපිද පිංවත් ඔබ වැසි සළු ලක්ෂකීයක් පූජා කරගන්න ඇතිද, ඔබේ දැනින් අතීත සංසාරයන්හිදී ලොචතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේලාටත් වැසි සළු පූජා කරලා වස් ආරාධනා කරන්න ඇති. සංසාරයක් පුරාවට ඔබ පූජා කළ කඩින වස්ත්‍ර ප්‍රමාණය එක ගොඩක් කලොත් එය ගිජ්ජකුට පර්වතය ප්‍රමාණය ඉක්මවා යාවි. වස් පිංකම් උදෙසා ඔබ පූජා කලාවූ ආහාර, දානය එක ගොඩක් කලොත් එයත් ගිජ්ජකුට පර්වතයේ ප්‍රමාණය ඉක්මවා යාවි. ඒ වාගේමයි කඩින විවර පිංකම් නිසා රැස්කොට ගත් කුසල් සංස්කාරයන් නිසා ඔබ සක්විති රජ සැප, ශක්‍ර සැපය කොතෙක් ලබන්නට ඇතිද. මේ අනිත්‍ය භාවය දකිමින් විදර්ශනා නුවණ දියුණු කොට ගන්න.

පිංවත් ඔබලා පසුගිය වසරේ ගෞරවයෙන් පූජා කළ කඩින විවරය මේ වන විට දිරාගොස් ඇති, පාංශුකුල විවරයක් බවට පත්වෙලා ඇති. පසුගිය වසරේ පූජා කළ කඩින විවරයේ අනිත්‍යභාවය දකිමින්, මේ මොහොතේ ඔබ පූජා කරන නැවුම් කඩින විවරයේද අනිත්‍යභාවය විදර්ශනා නුවණින් දකින්න. පිංවත් ඔබගේ අතේ තිබෙන කඩින විවරය, පාංශුකුල විවරයක් වනවා මනසින් දකින්න. දැන් ඔබ තුලින් මෝහයයි දුරුවෙන්නේ. වස් පිංකමේදී අලෝභ, අද්වේෂ සිතුවිලි අතරින් අමෝහය කියන අර්ථවත් ධර්මය මතුකොට ගන්න දක්ෂවෙන්න. එසේ නොමැතිව යන්නත් වාලයේ ඔබත් ගියොත් අතීතයේ ඔබ පූජා කළ ගිජ්ජකුට පර්වතයේ ප්‍රමාණයට වැඩි කඩින විවර ගොඩට තවත් එක් කඩින විවරයක් පූජා කොට, අනිත්‍යභාවයට පත්වෙන සංස්කාරයන් පමණක් රැස්කොටගත් අදක්ෂයෙක් වෙවි. එම

නිසා අතීතයේ ඔබ සිදු කර ගත් සෑම පිංකමකම යථාර්ථය රැස්කරගන්නා වූ සංස්කාරයන්ගේ අනිත්‍ය භාවය විදර්ශනා නුවණින් දකිමින් රාත්‍රි නින්දට යන්න. එවිට එම රාත්‍රිය ඔබට යහපත් රාත්‍රියක් වෙවි.

වස්කාලය ආරම්භයේදීම හික්ෂුව මුණ ගැසෙන්න තරුණ ස්වාමීන් වහන්සේලා දෙනමක් වැඩියා. වස් කාලයේ ඔබ වහන්සේලා කොහේ වඩින ගමන්ද කියලා හික්ෂුව එම ස්වාමීන් වහන්සේලාගෙන් ඇසුවා. උන්වහන්සේලා දෙනම ප්‍රකාශ කළේ, අපි වස් සමාදන් වුනේ නැති බවයි. උන්වහන්සේලා දෙනම වස් එකක් සහිත උපසම්පදා හිමිවරුන් දෙපළක්. හික්ෂුව විමසුවා, ඇයි වස් සමාදන් වුනේ නැත්තේ කියලා. එතකොට උන් වහන්සේලා ප්‍රකාශ කරනවා වැස්ස තවම නැති නිසා, වස් සමාදන් වුනේ නැහැය කියලා. ඇසල පොහොයට වැස්ස නැති නිසා මේ ස්වාමීන් වහන්සේලා දෙනම වස් සමාදන් වෙලා නැහැ. හික්ෂුව ඒ වේලාවේ විමසුවා ලබන පසළොස්වක පොහොයටත් වැස්සේ නැත්නම් පසුවස් සමාදන් වෙන්නේ නැද්ද කියලා. ඊට පිළිතුරක් ලැබුනේ නැහැ. හික්ෂුව ඒ වේලාවේ විමසුවා ඔබ වහන්සේලාගේ ගුරුවරයා කවුද කියලා. උපසම්පදාවෙලා ගුරුවරයාගෙන් බැහැරව තනිපංගලමේ යන ස්වාමීන් වහන්සේලා දෙනමක්. මේ ගමන අනතුරු දායක නිසාමයි ලොචතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ විනය කාරණාවක් පනවන්නේ පස්වැනි වස දක්වා ගුරුවරයෙක් ඇසුරේ වැඩ සිටින්න කියලා. මාරයා අපේ ඔළුවට නානාප්‍රාකාර මතවාද පටවනවා. අප දක්ෂ වෙන්න ඕනේ විනයධර, ධර්මධර, ගුරු ඇසුරක් තුලින් එම මතවාද පරාජය කොට දමන්න. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කොට තිබේ නම් ඇසළ

මාසයේ පසළොස්වක පොහොයට වස් සමාදන් වෙන්න කියලා, අපි එම ඇසළ පොහොයට වස් සමාදන් වෙන්න ඕනේ. කාලයත් සමඟ වෙනස් වන දෙයක් නොවේ, සද්ධර්මය. කාලය වෙනස් වන බව අවබෝධකොට දෙන ධර්මයක්, සද්ධර්මය. පිංවත් ඔබ දකිනවානම් වර්තමානයේ වස් කාලයේ වහින්නේ නැහැ කියලා, ඒ දැක්ම තුළ තිබෙන්නේ ධර්මයේ අර්ථය වන අනිත්‍යයයි. ඒ කියන්නේ වෙනස් වීම. මේ වෙනස් වීම නුවණින් දැකලා අපි තව තව ධර්මයට සම්පවෙන්න ඕනේ. වෙනස් වන කාලයත් සමඟ අපිත් දුවන්නේ නැතිව එසේ නොමැතිව වෙනස් වීම උදෙසා වෙනස් වීම් කරලා ධර්මය අධර්මය කිරීම, විනය, අවිනය කිරීම අපි කළයුතු නැහැ. වැස්ස, නියඟය වෙනස් වෙනවා. මේ වෙනස් වීම තමයි ධර්මය කියන්නේ. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ උතුම් විනය නීති පනවන්නේ, මේ වෙනස් වීම දැකලා. වෙනස් වෙන ලෝකය තුළ නොවෙනස් වන අවබෝධයෙන් පරිපූර්ණ වීමට අවශ්‍ය පරිසරය සකස් කොට දීමට. වැස්ස කියන කාරණය නොවේ. අපි අදාළ කරගත යුත්තේ ඇසළ පොහොය කියන කාරණයයි. ඒ කියන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ උතුම් පැනවීමයි. හෙට දවසේ මුළු ලෝකයම මහ වැසි වැහැල ගංවතුරෙන් යට වෙන්න පුළුවන්. සතර මහා ධාතුවේ කිපීමේ ස්වභාවය අපිට වෙනස් කරන්න බැහැ. සතර මහා ධාතුවේ වෙනස් වීම, වෙනස් වීම තුළ සිටිමින්ම අවබෝධ කර ගැනීමයි අපි කළ යුත්තේ. එසේ නොවුන හොත් වෙනස් වන සෘතු නියාම ධර්මයත් සමඟ සෑමදාම අපිට දුවන්න වේවි. සතර මහා ධාතුව ඔබේ අනිත්‍යභාවයට පත්වෙමින් දුවපුදෙන්. පිංවත් ඔබ ධර්මවිනය ළඟ නවතින්න. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා පඨවි, අපෝ, තේජෝ, වායෝ, සතර මහා

ධාතුව සද්ධර්මය අතුරුදහන් කරන්නේ නැහැ. සද්ධර්මය අතුරුදන් වෙනවා නම් ඒ පුද්ගලයා ඇති වන්නේ මේ ශාසනය තුළමයි කියලා. මුහුදේ යාත්‍රා කරන නැවක් බඩු වැඩි වීමෙන් ගිලී යන්නේ යම් සේද, ඒ ආකාරයට සද්ධර්මය අතුරුදන් වෙන්නේ නැහැ. බුදුරජාණන් වහන්සේට සද්ධර්මයට, සංසරත්නයට අකීකරුව, ගෞරවයෙන් තොරව, ශික්ෂා පදවලට අගෞරව කිරීම සමාධිය කෙරෙහි අගෞරව කිරීම කියන කාරණා ශාසනය අතුරුදහන් වීමට හේතුවෙනවා කියලා. යම් දවසක සද්ධර්මය වේශයෙන් අසද්ධර්මය පහළවුනොත් එදාට ශාසනය අතුරුදහන් වෙනවාය කියලා. ඒ නිසාමයි ධර්මදායාද සූත්‍රයේදී ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ ධර්මයට දායාද වෙන්න, අධර්මයට දායාද වෙන්න එපාය කියලා. විනයට දායද වෙන්න අවිනයට දායාද වෙන්න එපාය කියලා. ඔබලා ධර්මයට දායාද නොවී අසද්ධර්මයට ලාභ සත්කාර කීර්ති ප්‍රශංසා වලට දායාද වුනොත් ඔබලාට පමණක් නොවේ ශාස්තෘන්වහන්සේ වන මටත් මිනිසුන් අගෞරව කරා වි, චෝදනා කරා වි කියලා. එම නිසා අපි ගෞරවයෙන් ආරක්ෂාකර ගත්තා වූ විනය ශික්ෂාවන් සිහිකරමින් ආචර්ජනය කරමින් රාත්‍රී නින්දට ගියොත් එම රාත්‍රිය යහපත් රාත්‍රියක් වේවි.

හික්ෂුවගෙන් පිංවත් මහත්මයෙක් ප්‍රශ්නයක් විමසුවා, මෙම ක්‍රියා කොහොමද මාර ධර්මයක් වෙන්නේ කියලා. ඉහත කාරණය සිහිනුවණින් පිංවතුන්ලා තේරුම් ගන්න අවශ්‍යයි. එසේ නොවුනහොත් වැරදි අන්තයකුයි පිංවතුන්ලා අල්ලා ගන්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙම ත්‍රි භාවනාව වැඩීම නිසා ලැබෙන ආනිශංස එකොළහක් ගැන දේශනා කරනවා.

එම ආනිශංස නම්, සුවසේ නින්ද යනවා, සුවසේ පිඹිදෙනවා, සිහිනෙන් බිය නොවෙනවා, මනුෂ්‍යයින්ට, අමනුෂ්‍යයින්ට, දෙවියන්ට ප්‍රිය වෙනවා. ශරීරය ප්‍රසන්න වෙනවා, වස විසෙන් හානි නොවෙනවා, සිහිමුලා නොවී මැරෙනවා, සුගතියේ උපදිනවා. ඉහත ආනිශංසධර්ම වලින් සිහිමුලා නොවී මිය යාමත්, සුගතියේ ඉපදීමත් හැර අන් සියළුම ආනිශංස භික්ෂුව අත් දැකීමෙන් අත්විදලා තිබෙනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. මතුවට සැප ලබා දෙන පුණ්‍ය ක්‍රියාවන් තිබෙනවානම්, ඒ සියල්ලටම වඩා ශ්‍රේෂ්ඨ වන්නේ මෙමත්‍රී භාවනාවයි කියලා. සඳ සියළු තාරකා පරදවා දිලිසෙනවා වගේ අනෙක් සියළුම පුණ්‍ය ක්‍රියා පරදවා මෙමත්‍රී භාවනාව ආනිශංසදායක වෙනවාය කියලා. පිංවත් ඔබ හොඳින් මෙමත්‍රී භාවනා පුහුණුකලොත් ඉහත ආනිශංස සියල්ලම ලැබෙනවා. නමුත් එම ආනිශංස සියල්ලම අනිත්‍යයි. වෙනස් වෙනවා. මෙමත්‍රීයේ, ශක්තිමත් ආශ්වාදයක් තිබෙනවා. ආශ්වාදයේ තීව්‍රභාවය නිසාම ආදිතවය ප්‍රකට නොවී සැඟවී තිබෙනවා. භික්ෂුවට මතකයි එක්තරා ගොවි ගම්මානයක භික්ෂුව පින්ඩපාතයේ වඩින කොට එක්තරා අතරු කුඩා පාරක පින්ඩපාතයේ වැඩිය, තවම පාත්තරයට ආහාර කිසිවක් ලැබීලා නැහැ. මීට පෙර එම අතරු පාරේ භික්ෂුව වැඩම කරලත් නැහැ. එම ගුරු පාර දිගේ භික්ෂුව පළමු ගෙදරට වැඩම කළා. ගෙදර ඉදිරිපිට ටික වේලාවක් වැඩ සිටින විට, ගෙදර මහත්මයෙක් එළියට පැමිණ හමුදුරුවනේ, අද උදේට ආහාරයක් හැදුවේ නැති බව ප්‍රකාශ කළා. භික්ෂුව එම මහත්මයාට පින් අනුමෝදන් කොට ඉදිරියට වැඩම කළා. දෙවැනි නිවසට ටික දුරක් තිබුණා. දෙවැනි නිවසේ වැට කඩුල්ල ඇතුල්වෙනකොටම භික්ෂුව දුටුවා නිවැසි කාන්තාවක් නිවස ඇතුළට වේගයෙන්

ගියා. ඇය නැවත එළියට පැමිණියේ නැහැ. භික්ෂුව නිවස ඉදිරිපිට ටික වේලාවක් වැඩ සිට තුන්වැනි නිවසට වැඩම කළා. එම නිවසේ දොර ජනෙල් වසා තිබුණා. ඊට පසු භික්ෂුව හතරවැනි නිවසට වැඩම කළා. එම නිවසේ දොර ජනෙල් විවෘතව තිබුණා. කිසිවෙක් පෙනෙන්නට සිටියේ නැහැ. මේ ගෙවල් හතරට කිලෝමීටරයටකට කිට්ටු වෙන්න භික්ෂුව වැඩම කරලා. එත් පාත්‍රයට කිසිදු ආහාරයක් ලැබුණේ නැහැ. භික්ෂුව නැවත ප්‍රධාන මාර්ගයට පැමිණීමට ආපසු හැරුණා. භික්ෂුව පිණ්ඩපාතයේ වැඩියේ මෙමත්‍රී සංඥාවෙනි. මේ දුප්පත් ගම්මානයේ නිවැසියන් උදේට ආහාර නැතුවයි ගත කරන්නේ එය සංසාර අකුසල් විපාකයක්. එම පිංවතුන් කෙරෙහි මෙමත්‍රීයක්මයි භික්ෂුව තුල වැඩුනේ. මේ ගම් වැසියන්ගේ දුප්පත් බව එම ගම්වැසියන්ව දැකලා දන් පූජා කිරීමේ නොහැකියාව දැකලා භික්ෂුව තව තවත් මෙමත්‍රී සංඥාවමයි වැඩුවේ. භික්ෂුවගේ මුළු ශරීරයම මෙමත්‍රීයේ ආශ්වාදයෙන් කුල්මත් වෙලයි තිබුණේ. සෑම රෝම කුපයක්ම සිසිල් වෙලයි තිබුණේ. භික්ෂුවට එම අතරු පාරේ කිසිදු ආහාරයක් නොලැබ නැවත ආපසු හැරී වැඩම කළේ මහ පොළොවට ඉහළින් වගෙයි භික්ෂුවට දැනුනේ. දෙපා පොළවෙන් ඉහළයි තිබෙන්නේ කියලා. නමුත් දෙපා මහපොළව මතයි තිබුණේ. මෙමත්‍රී භාවනාවට පුළුවන් මේ ශරීරය සියුම් කොට, සැහැල්ලු කොට ඉහළට ඔසවන්න. එවැනි ආශ්වාදයක් මෙමත්‍රීය තුල තිබෙනවා. නමුත් මේ ආශ්වාදය අනිත්‍යයි. ඒ නිසාමයි බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ හොඳින් සිහිය පිහිටිලා, මෙමත්‍රී භාවනාව වඩනවානම් සිත කෙළෙසුන්ගේ නැසීම දකිනවා කියලා. ඒ කියන්නේ විදර්ශනා නුවණින් මෙමත්‍රී භාවනාවේ ආනිශංස දැක්කොත් තමයි කෙළෙසුන්ගේ නිදහස් වීම සඳහා මෙමත්‍රී

භාවනාව ප්‍රයෝජනයට ගත්තා වෙන්නේ. එසේ නොමැතිව පිංවතුන් මෙමිත්‍රී භාවනාවේ ආශ්වාද පක්ෂයට වහල් වෙලා මෙමිත්‍රී වැඩුවොත් එය මාර ධර්මයක් වෙනවාමයි. මෙමිත්‍රී භාවනාව හොඳින් පුහුණු කරලා එහි ආනිශංස වශයෙන් ශරීරය ප්‍රසන්න භාවයට, නිරෝගී භාවයට පත් වෙන කොට එම ආශ්වාදයේ අනිත්‍ය භාවය දැකලා මෙමිත්‍රී භාවනාවට සැබෑම වටිනාකම ලබා දෙන්න. මෙමිත්‍රී භාවනාව වඩලා අනාගතයේ නැවත දෙවියෙක්, බ්‍රහ්මයෙක් වේවා, කියලා ප්‍රාර්ථනා කරන්න එපා. ඔබ එහෙම ප්‍රාර්ථනා කළොත් අනාගත පංචඋපාදානස්කන්ධයකුයි ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ. මෙමිත්‍රීය කියන කාරණය ඔබ තුල වැඩෙන්නේ පංචඋපාදානස්කන්ධයක් හැටියටයි. රූපය අනිත්‍ය නම්, මෙමිත්‍රී භාවනාවේ විඳීමත් අනිත්‍යයි. මෙමිත්‍රී භාවනාව වැඩීම තුළින් දීර්ඝායුෂ, නිරෝගී භාවය ලබමින් එම දීර්ඝායුෂ විදර්ශනා නුවණ ඇති කර ගැනීම උදෙසාම යොමුකර ගන්න. දිනය පුරාවට මෙමිත්‍රී භාවනාව පුහුණුකරලා රාත්‍රී නින්දට යනකොට මෙමිත්‍රී වැඩුවා වූ ඔබේත්, ඔබේ මෙමිත්‍රීයට අරමුණු වුනාවූ අන්‍යයන්ගේත් අනිත්‍යභාවය දකිමින් නින්දට යන්න. එවිට එම රාත්‍රිය යහපත් රාත්‍රියක් වේවි.

ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා අතීතයේ සුනේත්ත කියලා ශාස්තෘවරයෙක් සිටියා කියලා. මොහුට ශ්‍රාවකයින් දසදහස් ගණනින් ඉඳල තිබෙනවා. සුනේත්ත ශාස්තෘවරයාගෙන් ශාස්ත්‍ර උගත් ශිෂ්‍යයින් සියළු දෙනාම මරණින් පසු බ්‍රහ්මථල, දිව්‍යථලවලමයි උපත ලැබුවේ. මනුෂ්‍ය ලෝකයේ උපත ලැබුවොත් රජකුලයේ, සිටු කුලයේ, බ්‍රහ්මකුලයේ, ගම්පති කුලවල තමයි උපත ලබන්නේ. පිත නිසාම කිසිම ශිෂ්‍යයෙක් ඊට පහල උපතක්

ලබලා නැහැ. සුනේත්ත ශාස්තෘවරයා තම ශිෂ්‍යයින්ට මෙමිත්‍රීය වැඩීම ගැනමයි කියලා දෙන්නේ. මේ සුනේත්ත ශාස්තෘන් වරයාද මරණින් මතු බ්‍රහ්මථලයේ උපත ලබනවා. බ්‍රහ්මලෝකයේදී මේ සුනේත්ත ශාස්තෘවරයා තමන්ගේ අතීත ශිෂ්‍යයින් සමඟ සමතත්වයේ බ්‍රහ්මයෙක් වශයෙන් තමයි උපත ලබන්නේ. සුනේත්ත බ්‍රහ්මයා කල්පනා කරනවා පරලොවදී ශිෂ්‍යයින්ට සම වීම සුදුසු නැහැ. එම නිසා බ්‍රහ්ම සංඥාවන්ගෙන් මිදී නැවත මනුෂ්‍යලෝකයේ උපතක් සකස් කොටගෙන සත් වසරක් මෙමිත්‍රීය වැඩුවා. මෙමිත්‍රී ධ්‍යාන පුරුදු කලා. මෙම පුණ්‍ය මහිමයෙන් කල්ප සියයක් නැවත මනුෂ්‍යලෝකයට පැමිණියේ නැහැ. සියළු ශිෂ්‍ය බ්‍රහ්මණයින්ට අධිපති මහා බ්‍රහ්මයා වුණා. තිස් වතාවක් ශක්‍ර දෙවියා බවට පත්වුණා. තිස් වතාවක් සක්විති රජ බවට පත් වුණා. රන් රුවන් මතු වෙන මහා තේජස සහිත දහසකට වැඩි සතුරු සේනා පරදන දරුවන් ලැබිලා තියෙනවා. මෙමිත්‍රී ආනිශංස නිසාම මෙසේ සුනේත්ත ශාස්තෘවරයා මහා යස ඉසුරු ලැබුවද ඔහු තවමත් කාමයන් පසුපස හඹායන්නේ ආර්ය ශීලය, ආර්ය මෙමිත්‍රීය, ආර්ය සමාධිය නොදන්නා නිසාය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. ඒ නිසාම සුනේත්ත ශාස්තෘවරයා ආර්යය ප්‍රඥාව කියන්නේ කුමක්ද කියලා දන්නේ නැහැ. විදර්ශනා නුවණ ඇතිකොට ගන්නාතාක් කල් සත්වයා කාමයේ ආශ්වාදයෙන් මිදීමක් නොලබනවාය කියන කාරණය ඔබට පැහැදිලියි. සුනේත්ත ශාස්තෘවරයා කල්ප සියයක් මහා බ්‍රහ්ම සම්පත, ශක්‍ර සම්පත් සක්විති රජ සම්පත් යන හවගමනේ අග්‍රම යසඉසුරු ලැබුවත් මොහු තවම සතර අපායෙන් මිදී නැතැයි බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. කාමයේ ආශ්වාදය, වේදනාවේ ආශ්වාදය, රූපයේ ආශ්වාදයෙන් මොහු මත්

වෙලයි සිටින්නේ. කහවුණු වැස්සක් වැස්සත් සත්රුවන් වැස්සක් වැස්සත් වස්තුකාම, ක්ලේෂකාමයන්ගෙන් සත්වයා තෘප්තිමත් නොවේය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. සුනේත්ත ශාස්තෘවරයා විසින් දේවභාෂිතයක් ලෙසින් ජීවිතයට එකතුකොට ගත් අනාර්ය ශීලය, අනාර්ය සමාධිය, අනාර්ය ප්‍රඥාව නිසාමයි, මොහු නුවණින් අන්ධභාවයට පත්වී සිටින්නේ. නුවණින් අන්ධසත්වයාගෙන් ස්වල්පදෙනෙක් පමණයි, ලිහිණි වැද්දෙක් එළ දෑලට හසුවී එයින් මිදී පලායන වටුවෙක් මෙන් නිවන් මගට අවතීර්ණ වෙන්නේ කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. ඒ දක්ෂභාවය ඔබට ලබා දෙන්නේ ආර්ය ශීලයයි, ආර්ය සමාධියයි, ආර්ය ප්‍රඥාව විසින්මයි. නමුත් සුනේත්ත ශාස්තෘවරයා විමුක්තිය වශයෙන් දැක්කේ වෙනස් වන දෙයක්. නෙක්ඛම්මය උදෙසායි අපි සිල්පද ආරක්ෂා කරගන්න ඕනේ. සමාධිය පුහුණු කරන්න ඕනේ. තෘෂ්ණාව හීන කරගැනීම උදෙසායි ශීලය, සමාධිය, ජීවිතයට එකතුකොට ගත යුත්තේ. කුමක් කෙරෙහි තෘෂ්ණාවද පංචඋපාදානස්කන්ධය කෙරෙහි ඇතිකර ගත් තෘෂ්ණාව, රූප කොපමණ දැක්කත්, විදීම කොපමණ ලැබුවත්, ඒවායේ ඇති වීමක් අපට නැහැ. සංස්කාරයන්ගේ විවිධත්වය මත, අපට ලැබුණු දෙයට බැඳෙනවා. ලාටු ගුලියකට බැඳී යන වඳුරු පැටවෙකු වගේ අප තුළ ශීලය රැකෙන්නේත්, සමාධිය වැඩෙන්නේත්, පංචඋපාදානස්කන්දයන් වශයෙන්මයි. මේ උපාදාණයන්ට බැඳෙන සත්වයා නුවණින් අන්ධභාවයට පත් වෙලා කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

භික්ෂුව මේ කටු සටහන ලියන මොහොතේ වැඩ සිටින්නේ දුප්පත් ගොවි ගම්මානයක. ප්‍රධාන පාරේ සිට

කිලෝමීටර හයක් පමණ ඇතිත් මෙම ගම්මානය පිහිටා තිබෙන්නේ. ගම්මානයට පැමිණෙන බොරළු පාරේ දිනකට දෙවතාවක් පමණක් ගමට පැමිණෙන බස් රථයක් තිබෙනවා. සමහර දාට බස් රථය කැඩිලා, වැස්ස කාලයට පාර එරෙන නිසා බස් රථය ගමට එන්නේ නැහැ. එදාට පාසල් දරුවන් පවා හිමිදිරි උදේම පයින් තමයි පාසලට යන්නේ. වගා කරන හෝගත් කර තබා ගෙන මහ පාරට පොළට යනවා. මේ දවස් වල ගමේ හැමෝම කුඹුරු වැඩ. සමහරුන්ගේ කුඹුරු තිබෙන්නේ ගමෙන්, කිලෝමීටරයක් පමණ ඇතිත් කැලය මැද. උදෙන්ම හිල් බත් අනුභව කරලා තවත් බත් මුලක් බැඳගෙන කන්දක් නැගලා කුඹුරු වලට යනවා. එක එළවළුවකුයි බතුවයි තමයි ප්‍රධාන ආහාරය. මේ අය දුකක් විඳින්නේ. නමුත් මේ අයට දුකක් පිළිබඳව තේරුමක් නැහැ. බුලත් විටක් හපලා සතුවින් සිටින්නේ. තමන්ට තිබෙන දෙය ගෞරවයෙන් හොඳින් දන් දෙනවා. දවසක් දානය පූජා කරපු මහත්මයෙක්ගෙන් භික්ෂුව විමසුවා, මහත්තයෝ දානේ පූජා කරලා මහත්තයා කුමක්ද බලාපොරොත්තු වෙන්නේ කියලා. ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ කියලා මේ මහත්මයා බොහොම ආඩම්බරයෙන් ප්‍රකාශ කලා ලබන ජීවිතයේදී මේ ගමේම ඉපදෙන්නයි කියලා. ඒ වෙලාවේ භික්ෂුව ඔහුට ප්‍රකාශ කලා මේසා දුෂ්කර ගම්මානයක රාත්‍රී කාලයට අලින් සමඟ ඔට්ටුවෙලා, පැල් රැකලා, වැස්ස දවසට බස් එන්නේ නැති මෙහෙම දුකක් විඳලත්, ආයින් මේ ගමේ මොකට උපදින්න ප්‍රාර්ථනා කරනවාද කියලා. ඒ වෙලාවේ තමයි ඒ මහත්මයා හිතන්න ගන්නේ තමන් විඳින්නේ දුකක්ය කියලා. පංචඋපාදානස්කන්ධයට බැඳිලා, දුක කියන කාරණය, තෘෂ්ණාවේ, කුණු රොඩු වලින් මැකී ගොස් තිබෙන්නේ. කලාණමිත්‍ර ඇසුර නැති නිසාම නුවණින් මෙනෙහි කිරීම

කියන කාරණය දන්නේ නැහැ. සැපය ගැන කියන සද්ධර්ම ශ්‍රවණය ඇසෙන්නේ නැහැ, නුවණින් මෙනෙහි කරන්න. තමන්ට සංස්කාරයන් නිසාම ලැබුණු ජීවිතයට බැඳිලයි සිටින්නේ. සුනේත්ත ශාස්තෘවරයා යම් සේද, කාමයේ, වේදනාවේ, ආශ්වාදයට තෘෂ්ණාවෙන් බැඳීසිටින්නේ, මේ ගමේ පිංවතාත් තමන්ට ලැබුණු දෙය කෙරෙහි ඒ ආකාරයෙන්මයි බැඳී සිටින්නේ. ඉහත අනතුර පිංවත් ඔබ නුවණින් දකිමින් රාත්‍රියට නින්දට යන්න. පිංවත් ඔබ ආරක්ෂාකොට ගත් ශීලය ආර්යය ශීලයක් බවට මේ රාත්‍රියේ පත්කරගන්න. ශිල්පද ආරක්ෂා කරගැනීම නිසාම පිංවත් ඔබට ලැබෙන ආනිශංස ධර්මයන් වන තමාගේ කීර්තිය පැතිරෙනවා. ඕනෑම සභාවකට වකිතයකින් තොරව යනවා. අප්‍රමාදී බව ඇතිවෙනවා. සහිනුවණින් මිය යනවා. සුගතියේ උපදිනවා, කියන කරුණු කාරණාවල අනිත්‍යභාවය දකිමින් නින්දට යන්න. සුනේත්ත ශාස්තෘවරයාත් දිවිහිමියෙන් ශිල්පද ආරක්ෂා කරගත්තා. ඒ තුලිනුයි මෙෙත්‍රී සමාධිය අර්ථවත් වුනේ. නමුත් ශීලය නිසා, මෙෙත්‍රීය නිසා ලැබෙන ආනිශංස ධර්ම වලට තෘෂ්ණාවෙන් බැඳුණා. ඒ නිසාම ඔහු තුළ ආර්යය සමාධියක් සකස් වුනේ නැහැ. ඔහු විමුක්තිය කොට අල්ලා ගත්තේ ආශ්වාදයේම අන්තයක්. උතුම් අවස්ථාවක් අපට මුණ ගැසෙන්නේ බොහෝම කලාතුරකින්, සුනේත්ත ශාස්තෘවරයාට නම් කල්ප සියයකින් වත් එවැනි උතුම් අවස්ථාවක් මුණ ගැසිලා නැහැ. නමුත් පිංවතුන්ලාට මේ මොහොතේ එවැනි උතුම් අවස්ථාවක් මුණ ගැසිලා තිබෙනවා. ශීලයත් ආර්යය ශීලයත් අතර වෙනස හඳුනා ගන්න. සමාධියත් ආර්යය සමාධියත් අතර වෙනස හඳුනා ගන්න. ඒ උතුම් අවස්ථාව ආශ්වාදයේ කෙටි සැපයට බැඳිලා අතපසු කොට ගන්න එපා. අතීතයේ මෙවැනි අවස්ථාවන්

අභිමිකොටගත් හුග දෙනෙක් සිටියා. ඉන් එක්කෙනෙක් තමයි සුනක්ඛත්ත භාමුදුරුවෝ, බුදුරජාණන් වහන්සේගේ උපස්ථායකයා වශයෙන් කෙටි කලක් සිටියත් ඒ උතුම් අවස්ථාව අභිමිකොට ගත්තා. සම්මා දිට්ඨියෙන් තොරව සම්මා විමුක්තියක් සොයන මනුෂ්‍යයෝ අවසානයේ අයිති කොට ගන්නේ මිත්‍යාවිමුක්තියක්මයි. එම නිසා ගොඩාක් දේවල් පිංවතුන්ලාට සමාජය තුලින් ඇසෙන්න පුළුවන්. නමුත් වඩාත්ම නිවැරදි තැන නැවතීමට පිංවතුන්ලා දක්ෂ විය යුතුයි. වඩාත් නිවැරදිම තැන උතුම් ශ්‍රී සද්ධර්මයයි.

වර්තමාන සමාජයේ පිංවත් ඔබට අසන්නට දකින්නට ලැබෙන්නේ, ඔබ කැමැති කරන දේවල් නොවේ. එයත් අපේ කර්ම විපාකයක්. කර්මයත්, කර්මඵලයත් කියන කාරණය අවබෝධයෙන් දකිනතාක්කල් පිංවත් ඔබට මේ පරස්පරය හඳුනාගන්න බැහැ. අපි එකිනෙකාට ඇඟිල්ල දිගුකරමින් යහපත් හෙටක බලාපොරොත්තුයි ඇති කරගන්නේ. නමුත් හැමදාම උදාවෙන දවස ඊයේට වඩා බියකරු දවසක්. මේ විකෘති භාවය මනුෂ්‍යයා තුල ඇතිවන්නේ කාමච්ඡන්යන් නිසාමයි. සිතේ ඇතිවෙන කාම සිතුවිල්ලකට නිදැල්ලේ යන්න ඉඩහැරියම ඉතාමත් නිර්ලැජ්ජිත අවසානයකටයි ඔබ පත්වෙන්නේ. මෙහි ඵලය තමයි වර්තමාන සමාජය තුල ඔබ දකින්නේ. එම නිසා යහපත් හෙටක් ගැන බලාපොරොත්තු පසෙකතබා උදාවෙන හෙට ගැන කළකිරීම් ඇති කොට ගන්න. පිංවත් ඔබ මෙහෙම සිතන්න. කාමාතුර මනුෂ්‍යයෙක් සිටිනවා. මේ මනුෂ්‍යයා කාමයෙන් අන්ධවෙලා, ලදැරියක් දූෂණය කොට මරා දමනවා.මේ කාමාතුර මනුෂ්‍යයා යම් දවසක මිය යන මොහොතේ ඔහු කළ අනිභයානක අකුසලය සිහිපත් වී නිරයන්ට වැටිලා දීර්ඝකාලයක් අප්‍රමාණ දුක් විදලා

යම් දවසක මනුෂ්‍ය ජීවිතයක් ලැබුවොත් ස්ත්‍රී ලිංගිකවයි උපදින්නේ. ඇය කුඩා වයසේදීම තවත් කාමාතුරයෙකුගේ හිංසාවට ලක්වෙලා මිය යනවා. මෙතන තිබෙන්නේ නිවැරදි කළ හැකි දෙයක් නොවේ. අවබෝධකළයුතු දෙයක්. අතීත සංස්කාරයන්ගේ ඵලයයි. සමාජයේ ඇති වෙමින් පවතින කාමරැල්ල බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා කාමය කියන්නේ ගිනි අගුරු වළක්ය කියලා, ගිනි පෙනෙල්ලක්ය කියලා. තියුණු මුවහත ඇති සැත්කම කියලා. කාම සිතුවිල්ලක මොන තරම් රුදුරු බවක්, බියකරු බවක්, සැඟවිලා තිබෙනවාද. ප්‍රේත ලෝකයේ මහා නිර්ලැජ්ජිත ප්‍රේතයෝ, ප්‍රේතියෝ සිටිනවා පිංවත් ඔබ දැක ඇති සමාජයේ සිටිනවා. විකෘති කාම මානසික තත්ත්වයන් තිබෙන මනුෂ්‍යයින්. බස් රථයේදී, දුම්රියේදී, සිනමාශාලාවේදී, මුහුදු වෙරළේදී, කාන්තාවන් දිය නාන තැන්වලදී මෙවැනි විකෘති මනුෂ්‍යයින් ඔබ දැකලා ඇති. මේ අය නිසා ඔබ අප්‍රමාණ පීඩාවට පත්වෙලා ඇති. මේ පුද්ගලයින්ගේ විකෘති කාම මනෝභාවයන් නිසාම මෙම අය මරණයෙන් පසුව උපත ලබන්නේ ශිල්වත් භාවයෙන් තොර කාන්තාවන්ගේ කිහිලි වල, ඉකිලිවල ආශ්‍රිත ශරීර අවයව වල. එම ශරීර අංග තෘෂ්ණාවෙන් උපාදානයකොටගෙන ජීවත් වෙනවා. විකෘති කාමප්‍රේතියන්, බස් රථයක් ඇතුළේ සිටිනවා හික්ෂුවක් සමාධිය තුළදී දැක තිබෙනවා. පෙර මනුෂ්‍යය ජීවිතයේදී තිබූ කුණු ආශාවන් ප්‍රේත ජීවිතයේදී වඩාත් හොඳින් සිද්ධකරනවා. කාමයේ වරදවා හැසිරෙන පිරිමියෙක් නැවත මනුෂ්‍ය ජීවිතයක් ලැබුවොත් ඔහු නපුංසකයෙක්මයි. ස්ත්‍රී ලිංගිකවයි උපත ලබන්නේ. ලිංග පෙරලියක් කිරීමට තරම් භායානක භාවයක් කාමයේ වරදවා හැසිරීම තුළ සැඟවී තිබෙනවා. සංස්කාරයන් සමග අපිට හැංගිමුත්තන් කරන්න

බැහැ. මැරෙන මොහොතේ බලවත්ම අකුසලය මතු කොට දෙනවා ඊළඟ ප්‍රතිසන්ධියට. සංස්කාරයන්ගේ සැබෑ ස්වභාවය නොදන්නා, පිංවතුන් වැරදි කරුවන්ට දඩුවම් දෙන්න කියලා අධිකරණයට යනවා. විත්තිකරුවා වැරදිකරුවා වුනොත් ජම්පරයක් පැළඳගෙන සිරදඩුවමක් විදිවි. පිංවත් ඔබ වැරද්දට දඩුවම හැටියට දකින්නේ මොන තරම් සරළ දෙයක්ද මේ සරළ දඩුවමටත් විරෝධය පළ කරන්න, සිරකරුවන්ගේ, සැකකරුවන්ගේ, මානුෂික අයිතීන් උදෙසා පෙනී සිටින සංවිධාන කොතෙක් තිබේද. මේ මොහොතේ හික්ෂුවට සිනාවක් ඇති වුණා. මනුෂ්‍යයා මොනතරම් මූලාවකද ඉන්නේ කියලා. අකුසල් සංස්කාර විසින් සත්වයාට මොන තරම් නම් බියකරු විෂම විපාකයන් සතර අපායේදී විදීමට සලස්වනවාද කියලා. මේ මානුෂික අයිතීන් වෙනුවෙන් පෙනීසිටින කණ්ඩායම් දන්නවා නම් මේ උතුම් කර්මය, කර්මඵලයන් ගැන දේශනා කොට වදාළ ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේටත් “අමානුෂිකයි” කියන චෝදනාව එල්ල කරාවි.

සිරකරුවන් ගැන කථා කරන විට නිතැතින්ම නීති ක්ෂේත්‍රය තමයි මතකයට එන්නේ. වර්තමාන නීති ක්ෂේත්‍රය කියන්නේ හොඳින් මුදල් ගැවසෙන තැනක්. බුදුරජාණන් වහන්සේ මුදල් කියලා කියන්නේ සර්පයාට. ඒ කියන්නේ නීති ක්ෂේත්‍රය කියන්නේ හොඳින් සර්පයින් ගැවසෙන තැනක්. ඒ නිසාම එම ක්ෂේත්‍රයේ සෑම දෙනාම බොහෝම පරිස්සම් වෙන්න ඕනේ. මෙවැනි සර්පයින් දෂ්ඨ කොට මිය ගොස් ප්‍රේත ලෝකයේ බරපතල වැඩ සහිත සිර දඩුවමක් විඳින ප්‍රේතයෙක් ගැන බුදුරජාණන් වහන්සේ ලක්ඛණ ස්වාමීන් වහන්සේට දේශනා කරනවා. මේ ප්‍රේතයා ඇවිදින්නේ කළගෙඩියක් වත් තම අන්ධකෝෂය කරේ තබා

ගෙන. මේ ප්‍රේතයා ඉඳ ගන්නේ තමාගේ කළගෙඩියක් වත් තම අන්ධකෝෂය මත. ඒ නිසාම ඉඳගන්නා මොහොතක් පාසා වේදනාවට පත් වෙනවා. දකුණු පැත්තේ කරට මෙම අන්ධකෝෂය ගනිද්දී එහි බරට මෙම ප්‍රේතයා දකුණට ඇලවෙනවා. වම් කරට කළගෙඩියක් වත් අන්ධකෝෂය ගනිද්දී වම් පැත්තට ඇල වෙනවා. අතීතයේ කල අකුසල් හේතුවෙන් තමා තුලින්ම තමා දුකට පත් වෙනවා. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා මේ ප්‍රේතයා පෙර ජීවිතයේ රජගහ නුවර සිටි නීතියට සම්බන්ධ මහත්මයෙක් කියලා. අධිකරණයේ පාරිශුද්ධත්වය සංකේතවත් කරන “තරාදියේ” සමබර නොවන ආකාරයට තීන්දු කිරුව නිසා තමාගේම කළගෙඩියක් වත් අන්ධකෝෂයම විපාකය පිණිස සකස් වෙලා. අන්ධකෝෂය වම් කරට ගනිද්දී වම් පැත්ත බර වෙනවා. අන්ධකෝෂය දකුණු පැත්තට ගනිද්දී දකුණු පැත්ත බර වෙනවා. ලාභ සත්කාර හේතුවෙන්ම පැමිණිල්ලටත්, විත්තියටත් බර දීම නිසාමයි. මේ ප්‍රේතයා තම කළගෙඩියක් වත් අන්ධකෝෂයෙන්ම එම දුක විඳින්නේ. මෙහි වඩාත්ම දරුණු කාරණය වන්නේ මොහු අවුරුදු ලක්ෂ ගණනක් නිරයේ දුක් විඳලා තමයි මේ ප්‍රේත ජීවිතය ලබා තිබෙන්නේ. මුදල් නැමැති සර්පයින් වැඩිපුර ගැවසෙන ස්ථාන අපි බොහෝම පරිස්සමින් පරිහරණය කරන්න ඕනේ. එසේ නොවුන හොත් අසාධාරණව හම්බ කරපු සල්ලි වල බරටම ඔබට මතු ජීවිතයේදී කළගෙඩියක් වත් අන්ධකෝෂයක් ලැබෙන්නට පුළුවන්. එම නිසාම මුදල් වැඩිපුර ගැවසෙන තැන්වල පිංවතුන් සිතන්න දක්ෂ වෙන්න ඕනේ තමන් සාක්කුවට දමා ගන්නේ සර්පයින් බව.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා දේවදූත

සූත්‍රයේදී නිරයේ ඉපදුනු කෙනාට යම්පල්ලෝ යකඩ පොලවක බාවනවා, එහෙම බාවලා පිහියා වලින් සහිනවා, නැවත ඔළුවෙන් සිටවලා පිහියෙන් සහිනවා, ගිනියම් වූ යකඩ පොළොවේ ඇවිද්දනවා, බෙලිගෙඩි තරමට බුබුළු දමන ලොහොකුණු නිරයේ ඔබනවා කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා අශුව නිරයේ සිටින තියුණු තුඩු ඇති පණුවන් ඔහුගේ සිවිය සිදුරු කරනවා. සිවිය සිඳි මස් සිදුරු කරනවා, මස් සිදුරු කොට නහර සිදුරු කරනවා, නහර සිදුරු කොට ඇට සිදුරු කරනවා. ඒ නිසා මොහු තියුණු දුකකට පත් වෙනවා කියලා. නිරයේ සත්වයාට යම්පල්ලන් ගින්දරන්, ලෝධියන් සමගින් ලබා දෙන දුක මේ මානව හිමිකම් සංවිධාන වල මහත්වරුන් දන්නවා නම් කුමකින් කුමක් වේවිද. සුළු පටු මෝහයකද ලෝකයා වෙලි සිටින්නේ.

උදේනි රජතුමාගේ මාගන්දියා බිසව ද්වේෂය නිසාම උදේනි රජුගේම සාමාවතී බිසව ඇතුළු පරිවාර කාන්තාවන් පන්සියයක් දෙනාව සාමාවතී බිසවගේ මාළිගාවට ගිනි තබා මරා දමිමා. මාගන්දියා බිසවගේ ද්වේශ සිතුවිල්ලට තෙරුවක් සරණ පිහිටිය පන්සියයක් කාන්තාවන් අගුරු බවට පත් වුණා. ඒ අගුරු තුළින් මාගන්දියා බිසවගේ ද්වේශ ගින්න නිවිලා ගියා. හික්ෂුන් වහන්සේලා බුදුරජාණන් වහන්සේට ප්‍රකාශ කරනවා ඊයේ රාත්‍රියේ උදේනි රජුගේ සාමාවතී බිසව ඇතුළු කාන්තාවන් පන්සියයක් දෙනා මාළිගාව ගිනිගෙන මිය ගියාය කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ ඒ මොහොතේ මතක් කරනවා සාමාවතිය ඇතුළු මිය ගිය සෑම කාන්තාවක්ම තෙරුවන් සරණ පිහිටිය නිසාම සුගතියේම උපත ලැබුවේ කියලා. කාන්තාවන් පන්සියක් දෙනාගෙන් සමහරු ආනාගාමී ඵලයට පත් වී සකාදාගාමී

එලයන්ටද පත්වී, සෝවාන් එලයන්ටද පත්වී දිව්‍යඵලවලම උපත ලැබුවාය කියලා. ද්වේෂයෙන් මුලාවට පත්වෙච්ච මාගන්දියා බිසව දැක්කේ පිච්චී මිය ගිය සාමාවතිය ඇතුළු කාන්තාවන් පන්සියයක් දෙනාගේ අඟුරු ගොඩක්. මාගන්දියා බිසවගේ ද්වේෂ සිතුවිල්ල ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් පන්සියයක් තෙරුවන් සරණ පිහිටිය සාමාවතිය ඇතුළු කුල කතුන් සුගතියට මාර්ගය සකස් කොට ගත්තා. මාගන්දියා බිසවට අත්වූයේ ද්වේශයයි. එම ද්වේශයට හසුවී පිච්චී මිය ගිය බිසෝවරුනට සුගතිය හිමි වුණා. අවසානයේදී මාගන්දියා බිසවටත් අකුසල් සංස්කාර විසින් බොහොම සාධාරණ විපාකයක් සලස්වලා දෙනවා. එක්තරා හික්ෂුවක් උතුම් සමාධියේදී අරමුණු කොට බලනවා මාගන්දියා බිසව මේ මොහොතේ සිටින්නේ කොතනද කියලා. හික්ෂුවට දර්ශනය වෙන්නේ පිච්චී අඟුරු වෙච්ච මුහුණක්. පිංවත් ඔබ ඔබේ හිස ප්‍රමාණයේ අඟුරු කැබැල්ලක් අරගෙන එම අඟුරු කැබැල්ලේ මනුෂ්‍යය මුහුණක් කැටයම් කරන්න. හිසකෙස් නැති තට්ට හිසක් සහිත අඟුරු කැබැල්ලක් වැනි පිච්චී ගිය මුහුණක් සහිත නිරයේ දුක් විඳින වර්ථමාන මාගන්දියා බිසව හික්ෂුවට අරමුණු වෙනවා. එම නිරිසතාගේ මුහුණ බොහෝම තියුණු වේදනාවකින් පෙළෙන පිච්චීගිය අඟුරු කැබැල්ලක්මයි. මනුෂ්‍යයෙක් පණ පිටින් ගිනි ගන්නා විට ඔබ මෙනෙහි කරන්න එම පිච්චිවෙන මනුෂ්‍යයාගේ මුහුණේ ඇති වේදනාත්මක ඉරියව්. අන්න ඒ ඉරියව්වේ ස්වභාවයෙන් වේදනාත්මක මුහුණක් මෙම නිරිසතාට තිබෙන්නේ. ජේතවා නේද මාගන්ධියා බිසවගේ ද්වේෂ සිත මාගන්දියාට ලබලා දුන්න දඬුවම. පිංවත් ඔබ වැරද්දට දඬුවම හැටියට දකින මනුෂ්‍යලෝකයේ සිරදඬුවම, මරණ දඬුවම, කස පහර වගේද මෝහයෙන් මිදී අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ බියකරු

රුදුරු බවම දකින්න. වැරදි කරන ලෝකයා වැරදි කරපුදෙන්, ඔබ දඬුවම් දෙන්න යන්න එපා. පොලීසිය, උසාවිය ගානේ ඔබ රස්තියාදු වෙන්න යන්න එපා. අනුන් කරපු වරදක් නිසා ඔබ පොලීසිය උසාවිය ගානේ ඔබ රස්තියාදු වෙනවා කියන්නේ ඔබ ඔබට දඬුවම් කරගන්නවාය කියන කාරණයි. එය වැරදි කරුවා කෙරෙහි ඔබ තුළ ඇති කරගන්නා ද්වේෂයේ දිට්ඨධම්මවේදනීය අකුසල් විපාකයයි. පිංවත් ඔබ අකුසලය දැක කුසලයෙන් ශක්තිමත් වෙන්න. ඔබ තව තව නිවැරදි වෙන්න. මාගන්දියා බිසවගේ සිතේ ඇවිළුනු ගින්නෙන් පන්සියයක් සාමාවතිය ඇතුළු බිසෝවරු පනපිටින් ගිනිගනිද්දීත්, එම වේදනාව දරාගනිමින් සියළු සත්වයෝ සුවපත් වෙත්වා කියලා සිතක් සකස්කොට ගන්න දක්ෂ වෙච්ච ඒ සුවපත් වේවායි කියලා සකස් කොට ගත් සිතක් අනිත්‍යයි කියා දකින්න දක්ෂ වෙච්ච සාමාවතිය ඇතුළු තෙරුවන් සරණ පිහිටිය කුල කතුන් පන්සියය දෙනාගේ සිතේ ඇතිවුණ සිතුවිල්ලක් ඔබ ඔබේ සිතේ ඇති කර ගන්න. නීතිය කෙරෙහි නොවේ ධර්මය කෙරෙහි විශ්වාසය තබන්න. රජවරු පනවන නීතියටත් අනිවාර්යෙන් ගරු කරන්න. වැරදි කරන අයට දඬුවම් කරන්න ගිහිල්ලා ඔබ ද්වේෂය සකස් කොට ගන්න එපා. මාරයා ලෝකය පටලවා තිබෙන්නේ. පිංවත් ඔබ පැටලෙන්න එපා. සාමාවතිය ඇතුළු බිසෝවරු පනපිටින් ගිනිගනිද්දීත් මාරයා පටලවපු පැටලිල්ලේ පැටළුනේ නැහැ. පංචඋපාදානස්කන්ධය නැමැති මාරයා රූපය කෙරෙහි තෘෂ්ණාවෙන් විඳීම නැමැති පඬගාලේ සාමාවතිය ඇතුළු බිසෝවරු පටලවන්න උත්සහ ගත්තද විදර්ශනා නුවණින් විඳීමේ අනිත්‍ය භාවය දැකීමට එම බිසෝවරු දක්ෂ වුනා. නමුත් තෙරුවන් සරණ පිහිටිය සාමාවතී බිසවට තිබූ දක්ෂභාවය, සාමාවතී බිසවට මහත්සේ

ඇලුම් කල උදේනි රජුට තිබුණේ නැහැ. සාමාවතිය ඇතුළු කුලකතුන් මරාදැමීම දරාගැනීමට නොහැකි වූ උදේනි රජතුමා මාගන්දියා බිසව ඇතුළු ඇයගේ සියළුම ඥාති පිරිස අමු අමුවේම පිදුරු දමා ගිනිකබා රාජ දඩුවම් දුන්නා. සුගතියේ මාර්ගඵල ලාභී දිව්‍යාංගනාවන් ලෙස උපත ලැබූ සාමාවතිය ඇතුළු කුලකතුන් නිසා අනුවණ උදේනි රජතුමා මාරයාගේ පඬුගාලේ පැටලී මහ අකුසල් කන්දරාවක් සිදු කර ගත්තා. මාරයා ඔබව පටලවාවි, පිංවත් ඔබ පැටලෙන්න එපා.

ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ ජේතවනාරාමයේ වැඩසිටින කොට භාග්‍යවතුන්වහන්සේට ලැබෙන කීර්ති ප්‍රශංසා, ගරු බුහුමන්, නොඉවසූ අන්‍ය කීර්තකයන් සුන්දරී නැමැති පිරිවැජිය පොළඹවාගෙන ඇය ජේතවනාරාමයට නිතර පිටත් කොට ජේතවනාරාමය තුලදීම ඇය අභිරහස් ලෙස මරා දමා ජේතවනාරාමයේ දිය අඟලක වල දමනවා. අනතුරුව සුන්දරී පිරිවැජිය අතුරුදහන් වූ බවට කට කපා පතුරුවා ඇයගේ මළ සිරුර පිරිවැජියන්ම ගොඩ ගෙන ඇඳක හොවා සැවැත් නුවර වීථියක් වීථියක් ගානේ ප්‍රදර්ශනය කරමින් බුදුරජාණන් වහන්සේටත්, සංඝයාවහන්සේලාටත් සුන්දරී පිරිවැජිය මරා දමූ බවට චෝදනා කළා. භික්ෂු සංඝයා අලජ්ජය, දුශ්ශීලය, පාපස්වභාවයන් ඇත්තෝයි, මුසාවාදීහුයි ආදී වශයෙන් පරිභව කළා. ස්වාමීන් වහන්සේලාට මෙම පිරිවැජියන්ගේ හිරිහැර චෝදනා හේතුවෙන් පිණ්ඩපාතයේ වැඩීමට පවා අපහසු වුණා. එම අවස්ථාවේ බුදුරජාණන් වහන්සේ ස්වාමීන් වහන්සේලාට දේශනා කලේ මේ ශබ්දය බොහෝ කල් පවතින්නේ නැහැ සතියක්ම මෙය පවතින්නේය. සතිය ඇවෑමෙන් මේ සෝෂාව අතුරුදන් වෙන්නේය කියලා.

ඒබැවින් ඔබලා යම් මනුෂ්‍යයෙක්, භික්ෂුන් දැක අසභ්‍ය වචනයෙන් චෝදනා කරන්නේ නම් ඔබලා නිහඩව ඉන්න එපා, මේ ආකාරයෙන් පිළිතුරු දිය යුතුයි කියලා. බොරු කියන තැනැත්තා නිරයට පැමිණේ. යමක් කොට නොකලාමයි කියා නම් ඔහුද නිරයට පැමිණේ. පහත් කම් ඇති ඒ මිනිස්සු පරලොවේදී සම දුක් විපාක විදියි, කියලා ශබ්ද නගලා ප්‍රකාශ කරන්න කියලා ස්වාමීන් වහන්සේලාට අවවාද කලා. ස්වාමීන් වහන්සේලා එම අවවාදය ක්‍රියාත්මක කලා. සතියක් ඇවෑමෙන් එම අසත් පුරුෂ සෝෂාව අතුරුදහන්ව ගියා. කෙනෙක්ගේ පංචඋපාදානස්කන්ධය තෘෂ්ණාවෙන් ඇවිලෙන කොට පිංවත් ඔබ නිහඩ වෙන්න. ඔබේ නිහඩ ජීවිතයට ගිනි ඇවිලෙන්නේ නැහැ. පිංවත් ඔබ කලබල වුනොත් වේගවත් වුනොත් අනිවාර්යෙන්ම මධ්‍යම ප්‍රතිපදාවෙන් බැහැරව එක් අන්තයකටයි වැටෙන්නේ.

භික්ෂුව දන්න එක මහත්මයෙක් සිටියා. ඔහු බොහෝම උත්සහයෙන් සද්ධර්මය ශ්‍රවණය කරමින් දන් පූජා කරමින් ජීවිතය ධර්මය දෙසට හොඳින් යොමු කොට ගත්තා. මේ මහත්මයා කිහිප වතාවක්ම භික්ෂුවට ප්‍රකාශ කොට තිබෙනවා තමා සද්ධර්මය මුණගැසීමට පෙර නරක යහළුවන් ඇසුර නිසා හුඟාක් වැරදි සිදු කරගත්තා කියලා. මොහුගේ යහපත් ක්‍රියාවන් දැකලා භික්ෂුවද මොහුට තව තව පිං සිදුකර ගැනීමට අවස්ථාවක් ලබා දුන්නා. මේ නිසාම මොහුට ධර්මයට සම්බන්ධ යහළුවන් මුණ ගැසුනා. දන් නරක යහළුවන්ගෙන් මිදිලා මොහු ධර්මයට කැමැති යාළුවන්ගේ ඇසුරට පත් වුණා. මෙහිදී ඇති වන අවදානම දැකලා භික්ෂුව මොහුට අවවාදකලා, හුදකලාව සිටීමයි වඩාත් වැදගත් වන්නේ කියලා. ඒ පිංවත් මහත්මයා එම වැදගත්

අවවාදය ගත්තේ නුහුරට. ඒ නිසාම එම අවවාදයෙන් බැහැරව ධර්මයට කැමැති යහළුවන් ආශ්‍රය කලා. මේ මහත්මයා තමන් සමග යමෙක් කථාකලොත් ධර්මය තමයි කථා කලේ. ඒ නිසාම මොහු ඇසුරු කල ධර්මයට කැමැති, නමුත් ප්‍රඥාව නොවැඩුණු යහළුවෝ සෑම විටම මොහුව ඔසවා තැබුවා, අපි සාමාන්‍ය ව්‍යවහාරයේදී ප්‍රකාශ කරනවා මුරුංගා අත්තේ තබනවා කියලා. අනුන් තමාව මුරුංගා අත්තේ තැබුවත් තමන් ගහෙන් බිමට බහින්න ඕනේ කියන අවබෝධය ඔහුට තිබුණේ නැහැ. අනුන් දෙන ලකුණු නිසා ඇතිවන ආශ්වාදය ඔහු දැක්කේ අවබෝධයක් හැටියට. දවසක් මේ මහත්මයා ධර්ම සාකච්ඡාවක් අවස්ථාවේදී හික්ෂුවට කියනවා නිවන් අවබෝධය කියන එක කොච්චර ලෙහෙසි දෙයක්ද කියලා. ඒ වචන පෙල ඔහුගේ මුවින් ඇසෙන කොට එම පිංවත් මහතා මොන තරම් මූලාවක වැට්ලාද කියන කාරණය පැහැදිලි වුණා. ඒ අවස්ථාවේ හික්ෂුව ඔහුට අවවාද කලා නිවන් අවබෝධය කියන කාරණය ඉතා ලෙහෙසි කාරණයක්ය කියලා නැවත කියන්න එපා කියලා. එය තමා තමාටම කරගන්නා ද්‍රෝහි කමක්ය කියලා. මෙවැනි මූලාවකට ඔහුව පත් කළේ ඔහුගේ ධර්මයට කැමැති යහළුවන්මයි. මේ අවධානම දැකලයි හික්ෂුව ඔහුට අතීතයේදී අවවාද කළේ හුදකලාවේම සිටීමයි වැදගත් වෙන්නේ කියලා. කල්‍යාණමිත්‍ර ඇසුර තුළින් අපි ධර්මයේ අර්ථවත් කොතක් අල්ලාගන්නා කොටම මාරයා කුමන හෝ තොන්ඩුවක් බෙල්ලේ එල්ලනවා. ඇති කොටගත් අර්ථය මෝහයෙන් විකෘති කරන්න. ධර්මයේ වේශයෙන්මයි මෙතැනදී මාරයා හැසිරෙන්නේ. එම නිසාම බහුතරය මෙතැනදී ධර්මයට හසුවෙනවා. ඉහත පිංවත් මහත්මයා නරක යහළුවන්ගෙන් මිදිලා ධර්මයට කැමැති යාළුවන්

ඇසුරු කළාය කියලා අවසානයේදී වෙනසක් වෙලා නැහැ. මුලදී අකුසල් පක්ෂයේ ආශ්වාදයට බැඳුණා, දෙවනුව කුසල් පක්ෂයේ ආශ්වාදයට බැඳුණා, දෙතැනදීම වැඩෙන්නේ මෝහයයි. අප්‍රමාදී භාවය කියන වචනයට ඔබේ ජීවිතය තුළින් සැබෑම වටිනාකම ලබාදීමට ඔබ යන මේ ගමනේදී ධර්මයේ වේශයෙන්මයි මාරයා හැසිරෙන්නේ කියන කාරණය හොඳින් සිහිතබාගත යුතුවෙනවා.

ධර්ම සාකච්ඡාවකට පැමිණි මහත්මයෙක් තමන්ගේ භාවනා කරන හිතවතෙකුට වෙච්ච සිද්ධියක් සඳහන් කළා. තම හිතවතා භාවනා ගුරුවරයෙක් යටතේ භාවනාව පුහුණු වන අයෙක්. මොහු ආනාපානසති භාවනාව පුහුණු වෙන කොට මෑතක සිට මොහුට බඩ පුරවා දෑමක් සමග ඔක්කාරය ඇතිවීමේ ලක්ෂණ ඇතිවෙනවාලු. භාවනා කරන විට නිතර නිතර මේ ලක්ෂණය ඇතිවෙන නිසා මොහු තම භාවනා ගුරුවරයාට උදරයේ ඇතිවන අපහසුතාව ප්‍රකාශ කරලා. ඒ වෙලාවේ භාවනා ගුරුවරයා කියනවාලු කලබලවෙන්න බිය වෙන්න එපා, ඔබට ඉක්මනට එලයක් ලැබීමේ ලක්ෂණයි ඔය පහළ වෙලා තිබෙන්නේ කියලා. රෝගී භාවයක ලක්ෂණ අවබෝධයක ලක්ෂණ හැටියටයි ගුරුවරයා ප්‍රකාශ කරලා තිබෙන්නේ. මේ වැරදි උපදේශය නිසාම මෙම යෝග්‍යවර මහත්මයා භාවනාවට වාඩි වී මොහොතකින් තමා තුළින්ම උදරයේ ඔක්කාරයට ඒමේ ලක්ෂණ ඇතිකරගන්නවා. මොකද වැරදි ගුරු උපදේශයක් නිසා ඔහු ධර්මය මෙම රෝගී තත්ත්වය අවබෝධයක පෙර නිමිති හැටියටයි සිතාගෙන සිටින්නේ. මෙවැනි විහිළු තහළු වලින් පිරුණු සමාජයක හොඳ සිහිනුවණින්මයි පිංවත් ඔබ මේ ධර්ම මාර්ගයේ ගමන යා යුත්තේ. උදාවෙන සෑම

රාත්‍රියක්ම පංචඋපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය දකිනා යහපත් රාත්‍රියක් කර ගැනීමට පිංවත් ඔබ දක්ෂ වුනොත් සමාජය ඔබට අතවනනා වැරදි මාර්ගවලට නොඇලී සිටීමට ඔබට හැකිවනු ඇත. යහපත් රාත්‍රියක්මයි යහපත් හෙට දවසක් ඔබට උදාකර දෙන්නේ. රූපයේ අනිත්‍යභාවය දකින්න, වේදනාවේ අනිත්‍යභාවය දකින්න, ආශ්වාදයේ මත්වීමට මූලාවෙන් නැහැ. හොඳ නරක දෙකටම ඔහු බැඳෙන්නේ නැහැ. ඔහු දක්ෂයි. නිවැරදි තැන නවතින්න. නැවතුන කෙනාතුලමයි අපි අවබෝධයක පෙරනිමිති දකින්නේ. එතෙක් දුවන්නන් වාලේ දුවන්නන් බවටයි අප පත්වන්නේ. දැන් දිව්වා ඇතිද, තවත් දුවනවාද, කියන කාරණය නුවණින් සිහිකරමින් රාත්‍රී නින්දට යන්න. එවිට එම රාත්‍රිය ඔබට යහපත් රාත්‍රියක් වේවි. එම යහපත් රාත්‍රියම පිංවත් ඔබට අළුත් ගමනක ආරම්භයක් ඇතිකොට දේවි. ඒ ගමනේදී පිංවත් ඔබ උඩුගම්බලායන කෙනෙක්. ලෝකය දෙසට නොවේ, ඔබ ගමන් කරන්නේ ලෝකයෙන් මිදීම දෙසට. ඒ කියන්නේ ඔබ සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනයකදී හමුවන දුර්ලභ පුද්ගලයෙක්. ඔහු තුල විශ්වාසයක් සකස්වෙනවා, කවුරුත් තමා ළඟ සිටියත් මුළු ලෝකයාම තමාගේ කරට අත්වැල් දමාගෙන සිටියත්, බුදුරජාණන් වහන්සේ තමා ළඟ නැතිනම් තමා අසරණයෙක්ය කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ තමා ළඟ සිටිනවා නම්, මුළු ලෝකයම අභිමිවුනත්, ඔහුට බියක් සකස් වෙන්නේ නැහැ අපි බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සරණ ජීවිතයට එකතුකර නොගැනීම නිසාමයි දුවන්නන් වාලේ දුවන්නේ, බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සරණ අභිමිකරගන්න පිංවතා හමුවෙන හමුවෙන ඇසෙන දකින හැමෝගේම මුහුණු බලමින් මට මොහුගෙන් යහපත්

දියුණුවක් ලැබේවි කියමින්, මට මොහුගෙන් මගේ රැකියාවට ව්‍යාපාරය, විවාහය සාර්ථක වේවියැයි සිතමින් කටයුතු කරන බව. මේ මනුෂ්‍ය ලෝකයේ ශ්‍රේෂ්ඨතම මනුෂ්‍යයා, සක්විතිරජුයි. මේ සක්විති රජුත් ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේට වන්දනා කරනවා. සියළුම දිව්‍යඵලයන්ට අධිපති වන්නේ ශක්‍ර දෙවියායි. එම ශක්‍ර දෙවියාත්, බුදුරජාණන් වහන්සේට වන්දනා කරනවා. මුළු බ්‍රහ්මඵල වලට අධිපතිවන්නේ මහා බ්‍රහ්මයායි. එම මහාබ්‍රහ්මයාත් බුදුරජාණන් වහන්සේට වන්දනාමාන කරනවා. එහෙම නම් තුන්ලෝකයටම ශ්‍රේෂ්ඨවන්නේ ශක්තිය වන්නේ ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේමයි. ඒ උතුම් ශක්තිය ළඟ පිංවත් ඔබ නවතින්න.

හික්ෂුව දන්න පිංවත් මහත්මයෙක් සිටිනවා. ඒ මහත්මයා වත්පොසත්කම් වලින් පරිපූර්ණ මහත්මයෙක්. ඒ මහත්මයාත් කල්පනා කරනවා තමාගේ ධනයට කුමක්ද කරන්නේ කියලා. මේ ධනය කුමකට ආයෝජනය කලොත්ද, වැඩිම පොලියක්, වැඩිම ප්‍රතිලාභයක් ගන්න පුළුවන් වෙන්නේ කියලා. මේ මහත්මයා දීර්ඝ කාලයක පටන් කලාණමිත්‍ර ආශ්‍රය සද්ධර්මශ්‍රවණය කරන අයෙක්. ශ්‍රවණය කලා වූ සද්ධර්මය නුවණින් මෙනෙහි කිරීම නිසාම ඒ මහත්මයා තම මුදල් ආයෝජනය කිරීමට වැඩි පොලියක් ගෙවන බැංකු ගැන සොයා බලනවා. ඒ මහත්මයා දකිනවා වාර්ෂිකව 10% පොලියක් ගෙවන බැංකු තිබෙනවා. වාර්ෂිකව 13% ක පොලියක් ගෙවන බැංකු තිබෙනවා. මේ මහත්මයාට ඇත්තටම මේ පොලිය සොවිවම් පොලියක්. සද්ධර්ම ශ්‍රවණය කිරීම නිසාම එම ධර්මය නුවණින් මෙනෙහි කිරීම නිසාම මේ පිංවත් මහත්මයා දකිනවා සම්මා සම්බුද්ධ

ශාසනය නැමැති බැංකුවේ ගෙවන පොළී අනුපාතිකය බොහෝම ඉහළයි කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ එක දුප්පත් මහත්මයෙක් සිටියා. ඇත ග්‍රාමීය ප්‍රදේශයක දිරාගිය පැල්පතක් උරුම කරගෙන බිරිඳ සමගින් ජීවත් වුණේ. ජීවත් වෙන්න ක්‍රමයක් නැති නිසාම මේ දුගී මහත්මයා රැකියාවක් සොයාගෙන නගරයට යන්න පිටත් වුණා. බිරිඳ මගදී අනුභව කරන්න බත් මුලක් බැඳ දුන්නා. එම බත්මුලේ තිබුණේ බතුවයි කරකොල මැල්ලුමක් පමණයි. මැල්ලුමට පොල් දමලා තිබුණේ නැහැ. මේ දුගී පිංවත් මහත්මයා බත් මුලක් අරගෙන කැලේ මැදින් නගරයට ගමන් කරන කොට බඩගිනි දැනීම නිසා ගසක් මුල වාඩි වී බත් මුල අනුභව කරන්න පටන් ගත්තා. මේ වේලාවේ මෙනත පසු කොට අනුරුද්ධ මහ රහතන් වහන්සේ වැඩම කලා. දුගී මහත්මයා දන්නේ නැහැ මේ වඩින්නේ රහතන් වහන්සේ නමක් කියලා. අඩක් අනුභව කොට තිබූ බත් පාර්සලය මේ දුගී මහත්මයා ස්වාමීන් වහන්සේට පූජා කලා. දුගී මහත්මයාට පිංඅනුමෝදන් කොට ස්වාමීන් වහන්සේ වැඩියා. මේ දුගී මහත්මයා වෙහෙස නිසාම ගසමුල නිදා සිටියදී සර්පයෙක් දෂ්ඨ කිරීම නිසා මිය යනවා. මිය යන මොහොතේ දුගී මහත්මයාට කල්පනා වෙනවා තමා පූජා කලා වූ දානය. මේ හේතුවෙන්ම සශ්‍රීක දිව්‍ය ථලයක සියළු යස ඉසුරු ඇති දෙවියෙක්ව උපත ලබනවා. තමන් අනුභව කරමින් සිටි බත් මුලෙන් ඉඳුල් බත් කොටස සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනය නැමැති බැංකුවේ තැන්පත් කොට සශ්‍රීක අසිරිමත් මිල කල නොහැකි දිව්‍ය සැපයක් කියන ප්‍රතිලාභය, පොළිය මේ දුගී මහත්මයා ලබනවා. නොවටිනා ඉඳුල් බත්මුලකට ලැබුණු පොළිය, ප්‍රතිලාභය දැක්කම මුලින් සදහන් කල පිංවත් මහත්මයා තීරණය කරනවා තමාගේ ධනයත් වැඩිම

ප්‍රතිලාභයක් ලැබෙන සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනය නැමැති බැංකුවේ තැන්පත් කරනවාය කියලා. ඒ පිංවත් මහත්මයා ගේ සිතේ ඇතිවුණ සත්පුරුෂ සිතුවිල්ලේ ඵලයන් අතරින් එකක් තමයි පිංවත් ඔබ අතට ධර්ම දානයක් වශයෙන් ලැබෙන මේ ධර්ම පුස්තකය. ඉහත ආදර්ශයට අනුව පිංවත් ඔබත් නූතන බැංකු කරණයේ නොවටිනා පොළියට මුලානොවී අඩුම මුදලට වැඩිම ප්‍රතිලාභයක් ලබා දෙන සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනය තුලම ඔබේ ධනය තැන්පත් කරන්න දක්ෂ වෙන්න.

යහපත් රාත්‍රියක් ගැන සටහන අවසන් කරන කොට නැවතත් කොසොල් රජතුමාව මතකයට පැමිණියා. කොසොල් රජතුමා ස්වභාවයෙන්ම බොහෝම පුෂ්ඨිමත් ශරීරයක් ඇති රජකෙනෙක්. මොහු පමණ දැන ආහාර ගැනීම සිදු කළේ නැහැ. සිතත් බඩත් හොඳින් පිරෙන්න ආහාර ගත්ත රජකෙනෙක් දිනක් දහවල් ආහාරයෙන් පස්සේ බුදුරජාණන් වහන්සේ හමුවීමට පැමිණ ආහාරයෙන් මත්වීම නිසාම බොහෝම අපහසුවෙන් තමයි බුදුරජාණන් ඉදිරියේ වාඩි වී සිටියේ. ඒ වේලාවේ බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා හැම කල්හිම සිහිය ඇතිව ආහාරයේ පමණ දැන ආහාර අනුභව කරන්න, තමාගේ වේදනාවන් තුනී කර ගන්නවා කියලා. මේ අවවාදයෙන් පස්සේ රජතුමා ආහාර ගන්නා විට බත් කට බැගින් අඩු කොට දිනපතා අනුභව කරන ආහාර ප්‍රමාණය අඩුකර ගෙන කායිකව මානසිකව විධි පීඩාව තුනී කොට ගත්තා. නිරෝගී ජීවිතයක් සුවදායී නින්දන් අතර ලොකු සම්බන්ධයක් තියෙනවා. ඉහත කාරණා දෙකම අර්ථවත් වීමට, සිහියෙන් යුතුව පමණ දැන ආහාර ගැනීම වැදගත් වෙනවා. යම් දවසක නිරෝගී භාවයෙන්

අනිත්‍යභාවය දැකීමට නම් නිරෝගී ජීවිතයක් තිබිය යුතුයි. නිරෝගී ජීවිතයක් යහපත් රාත්‍රියක් උදෙසා හොඳ ප්‍රවේශයක් සිහියක් ඇතිව පමණ දැන ආහාර ගැනීමට පුහුණු වීම තුළ තිබෙන බව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.